

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wieczornym, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne, — w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Szymon Nawrocki, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Tow. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 148

Poznań, czwartek dnia 29 marca 1928

Rok XXIII

Propaganda niemiecka zagranicą

Oddział amerykański Międzynarodowej Izby Handlowej wydał — jak donosi „Berliner Tageblatt” — sprawozdanie swojego przedstawiciela paryskiego Basila Milesa p. t. „Niemcy są nowoczesne”. W sprawozdaniu tem znajdują się ogromne pochwały dla Niemiec. „Są one — powiada sprawozdawca — jeżeli chodzi o przyszłość, najbardziej nowoczesnym krajem europejskim. Nigdzie reorganizacja, racjonalizacja i funkcjonowanie przemysłu według metod naukowych nie zostało dalej przeprowadzone.”

Niemcy są, zdaniem sprawozdawcy, tym punktem, około którego kręcić się będzie przyszłość Europy. Niemcy są również sercem Europy przemysłowej. O ile Niemcy nie będą zdrowe, nie będzie zdrowa Europa. Oto główna treść raportu, rozwodzącego się obszernie nad poszczególnymi dziedzinami życia niemieckiego. Między innymi autor sprawozdania stwierdza rozwój lotnictwa niemieckiego, rozwój floty handlowej, która już prawie osiąga tonaż przedwojenny i to w dodatku w okrętach nowoczesnego typu, oraz nadzwyczajną rozbudowę portów niemieckich.

Są to sprawy, którym w piśmie naszym zdawna poświęcaliśmy baczną uwagę. Od kilku lat wskazujemy na rozwój przemysłu niemieckiego, na przystosowanie niemieckiego aparatu przemysłowego do najnowszych wymagań, oraz na rozwój niemieckich portów i niemieckiej floty. Podawaliśmy w tym kierunku systematycznie ważniejsze cyfry, ilustrujące stan rzeczy, podkreślając konieczność II-czenia się Polski z tym groźnym dla niej rozwojem.

Dzisiaj pragniemy zwrócić uwagę na inne momenty, zawarte w sprawozdaniu p. Milesa. A mianowicie jest sprawozdanie to niezwykleym środkiem propagandy dla czysto politycznych celów niemieckich. Charakteryzując Rzeszę Niemiecką świadomie jako punkt centralny Europy, i stwierdzając, że bez powodzenia i dobrobytu Niemiec nie może być rzekomo mowy o dobrobycie i powodzeniu Europy, sprawozdanie usiłuje narzucić zagranicy przekonanie o prawie pierwszeństwa dla interesów niemieckich, utożsamiając niejako interes Europy z interesem Niemiec. Wniosek ukryty w takim przedstawieniu sprawy jest ten, że dla interesów Niemiec trzeba poświęcić interesy z niemi sprzeczne.

W istocie p. Basil Miles w końcu swego sprawozdania powiada, że wprawdzie „Niemcy doprowadziły do porządku swój dom”, ale „krytyczny punkt nie został jeszcze przekroczony, póki istnieją pewne zasadnicze niepewności”. Jakie są te „niepewności”?

Sprawozdawca wylicza między innymi obsadzenie Nadrenji oraz nieustalenie ostateczne wysokości odszkodowań, przyczem — rzecz jasna — nie uważa jako takiego ustalenia w r. 1921 przez komisję dla odszkodowań sumy około 31 miliardów dola-

Rząd i stronnictwo rządowe wycofują się z opozycji wobec Sejmu

Nocna konferencja w Belwederze — Posłowie z „jedyńki” wezmą udział w pracach komisji — Ministrowie przybyli na posiedzenie Sejmu

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) Dzień dzisiejszy przyniósł zupełne cofnięcie się „jedyńki” i rządu w stosunku do Sejmu. Na posiedzeniu sejmowym zjawili się ministrowie, biorąc udział w obradach, a posłowie z „jedyńki” postanowili wziąć czynny udział w pracach komisji. Według pogłoszek przyczynić się miało do tej zmiany nocna konferencja w Belwederze, w której mieli wziąć udział posłowie z „jedyńki”, Koc i Sławek. Z rana odbyło się posiedzenie klubu „jedyńki” i tam oznajmiono ex presidio, że „jedyńka” obsadzi komisje i weźmie udział w ich pracach.

Na przewodniczącego komisji budżetowej wybrano posła Byrkę, a referować przedłożony budżet ma poseł Krzyżanowski.

O 1-ej w południe marsz. Daszyński udał się do premiera Piłsudskiego, aby mu się przedstawić.

P. P. S. wyraża gotowość uchwalenia prowizorium budżetowego na zasadzie budżetu zeszłorocznego.

Z. L. N. delegował do komisji budżetowej posłów: Rybarskiego, Trampczyńskiego i Czetwertyńskiego.

Na lewicy rozpatruje się wniosek votum nieufności dla min. Składkowskiego za prowadz. policji do Sejmu.

Sejm rozpoczął obrady nad prowizorium budżetowym

Opozycyjne przemówienie pos. Marka z P. P. S. — Demonstracja Ukraińców — Stanowisko Z. L. N.

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) Dzisiejsze posiedzenie sejmowe rozpoczęło się od oświadczenia wicepremiera Bartla, który motywował krótko przedłożenie rządowe o prowizorium budżetowym i nadzwyczajnych inwestycjach państwowych, podkreślając konieczność utrzymania równowagi budżetu i prosząc o rychłe uchwalenie prowizorium i ustawy inwestycyjnej.

Pierwsze przemówienie polityczne — o tendencji opozycyjnej — wygłosił pos. Marek (P. P. S.) W toku jego przemówienia dochodziło do starć między nim i lewicą a „jedyńką”. M. in. mówca zapowiedział wniosek o wybór nadzwyczajnej komisji dla zbadania nadużyć wyborczych, poczem potępił ostro politykę „jedyńki”, frondującej przeciw marszałkowi Sejmu.

Po krótkim oświadczeniu min. Czechowicza przedstawiciel klubu ukraińskiego, Lewicki złożył deklarację zasadniczą, stwierdzając, że Ukraińcy dążą do niepodległego i zjednoczonego państwa ukraińskiego i dlate-

go uważają za nieprawomocne (!) pakty międzynarodowe, w rodzaju traktatu Ryskiego, albo postanowień Rady Ambasadorów.

Pos. Rybarski (Z. L. N.) oświadcza, że klub jego uważa dyskusję w pierwszym czytaniu za niewskazaną. Nad temi zagadnieniami będzie klub miał sposobność mówić przy określeniu swego stosunku do rządu.

Pos. Grünbaum, w imieniu Koła Żydowskiego, zapowiada stosunek rzeczowy do rządu, chociaż poddaje krytyce metody wyborcze. Odpowiadał mu pos. Kirszbraun (ortodoksa rządowy), zastrzegając się przeciwko monopolizowaniu przez Koło Żydowskie przedstawicielstwa społeczeństwa żydowskiego.

Na tem dyskusję zakończono i odesłano przedłożenia rządowe do komisji budżetowej, która zbiera się dziś o godz. 4-tej. Jutro o 4-tej rozpocznie się plenarne posiedzenie Sejmu, a w sobotę Senat będzie rozpatrywał prowizorium budżetowe. (w)

Zw. Lud.-Nar. przeciw rugom partyjnym

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — Posłowie Związku Ludowo-Narodowego zgłosili wczoraj do łaski marszałkowskiej wniosek w sprawie zwal-

niania i przenoszenia urzędników i nauczycieli ze względów partyjnych, domagający się przywrócenia im zajmowanych poprzednio stanowisk (w)

Wznowienie rokowań polsko-niemieckich o osiedlanie?

Berlin, 29. 3. (Tel. wł.) W ostatniej chwili dowiadujemy się, że rząd niemiecki przez swojego posła w Warszawie poczynił propozycję wznowienia rokowań o przyszłe osiedlanie się Niemców w Polsce, ponieważ Berlin doszedł teraz do przekonania, iż polskie rozporządzenie graniczne obala układ Zaleski-Rauscher z dnia 21 lipca roku zeszłego. Nową propozycję niemiecką ocenić można już teraz ja-

ko pewnego rodzaju demonstrację rękomej ugodowości Niemiec. Ugoda ta jest pozorna i obliczona na efekt.

Od redakcji: W istocie propozycja niemiecka jest — ogólnie się wyrażając — śmiała. Należy sobie życzyć, żeby Niemcy wreszcie napotykały w Warszawie na granice swoich pretensyj.

rów. Polskę zainteresuje specjalnie punkt, wyrażony w ustępie o trudnym położeniu rolnictwa:

„Trwałą i silną zaporę korzystnego rozwoju stwarzają jednak głównie izolowane, ważne z punktu widzenia rolniczego Prusy Wschodnie, oddzielone od reszty Niemiec polskim korytarzem”.

Twierdzenie to powtarza się jeszcze raz w następujących słowach końcowych:

„Drugą niepewność stanowi nietylko rozwój handlu z Prusami Wschodnimi przez barjerę t. zw. polskiego korytarza, ale cała przyszłość tej w dziwny sposób izolowanej części Niemiec”.

Bieg myśli autora sprawozdania jest przebiegający: 1) Niemcy są najbardziej rozwiniętym krajem i sercem Europy; 2) o ile Niemcy nie będą miały możliwości swobodnego rozwoju, chora będzie cała Europa, a więc kwestja Europy jest prosto kwestją powodzenia Niemiec; 3) jednakże Niemcy posiadają przeszkody w formie szeregu „niepewności”, do których autor zalicza również przedzielenie Prus Wschodnich od Niemiec przez Pomorze.

Tego biegu myśli wniosek jest ten, że należałoby zlikwidować owe „przeszkody”, ażeby ratować Europę.

Mamy tu do czynienia z najwyraźniejszą propagandą, szerzoną przez amerykańskiego członka Międzynarodowej Izby Handlowej na korzyść Niemiec, a zwracającą się również w niezwykłe ważnym punkcie wprost przeciwko Polsce. Propaganda ta jest tem niebezpieczniejsza, iż szerzona zagranicą w pozornie obiektywny sposób, usiłuje przygotować grunt dla polityki niemieckiej.

Należy się zapytać, co robią powołane czynniki polskie, ażeby tej wzmagającej się propagandzie skutecznie przeciwdziałały.

Wszyscy przeciw „państwu” z wyjątkiem... „sanacji”

„Sanacja” uderza „prawdziwym piłsudczykom” do głowy. Kto nie powtarza we wszystkich przypadkach: „marszałek”, „marszałka”, „marszałkowi”, „marszałka”, „o marszałku”, „z marszałkiem”, „w marszałku”, — tego „prawdziwi piłsudczy” ogłaszają „wrogiem myśli państwowotwórczej”, jeżeli nie całkowicie „wrogiem państwowości polskiej”.

Dotąd „wrogiem” takim mianowano „endecję”, teraz nazywa się nim — wszystkie stronnictwa, które ośmieliły się nie stanąć „na baczność” i nie głosować, jako na marszałka Sejmu, na p. Bartla, kandydata wskazanego Sejmowi przez Piłsudskiego. Wystarczył upadek kandydatury p. Bartla, żeby prasa „sanacyjna”, włącznie tutejszego pisemka „prawdziwych piłsudczyków”, dawała swym artykułom takie tłuste, afiszowe nagłówki: „W Sejmie wyłania się widmo partyjnicstwa i sejmowładztwa — Prezydium izby sejmowej tworzą ludzie z ugrupowań, stających do walki z blokiem, reprezentującym myśl państwowotwórczą”. Albo, jak woła „sanacyjny” krakowski „Il. Kurjer Codz.”: „Nowy Sejm na starej drodze”. Albo, jak wojuje warszawski „Głos Prawdy”: „Sejm nowy nie dojrzał do pracy państwowej” i „Lewica przeciw parlamentarystom”...

Lewica jest oczywiście zdecydowanym, zasadniczym przeciwnikiem naszego obozu i naodwrot, a kandydatury p. Daszyńskiego posłowie nasi nie poparli ze względu na jego stronnictwo i jego przeszłość polityczną. Niemniej jednakowoż musimy uważać za objaw politycznej choroby umysłowej — odsądzanie każdego od instynktu państwowego, kto nie chce odgrywać roli „jedyńki” względnie „dwudziestki i jedynki”, t. zn. roli pozbawionego własnej myśli i woli politycznego narzędzia „marszałkowskiego”. Ci ludzie nie czują i nie rozumieją, jak z życia politycznego robią karykaturę, z charakterów — manekiny, z siebie samych — cienie manekinów.

Historyk włoski o odbudowie Polski

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Rzym, 27 marca
Wskreszenie państwa polskiego, niezwykle pouczający rozwój sprawy polskiej z końcem 19-go i początkiem 20-go wieku, a zwłaszcza jej przeobrażenia w toku wielkiej wojny — przez długie jeszcze lata zaprzętać będą nie tylko naszych, ale i obcych historyków i polityków. Nieubłagana Nemezis dziejowa, mszcząca na zaborcach po latach stukilkudziesięciu rozszarpanie żywem narodowego organizmu, trudności w załatwieniu sprawy polskiej wyrastające szybko w czasie wielkiej wojny ponad głowy państw centralnych i Ententy — to zjawiska niezwykle pociągające dla psychologa, historjografa i polityka wyższej miary.

We Włoszech zainteresowanie sprawą polską było w czasie wojny bardzo żywe. Powstał tu szereg komitetów „pro Polonia”, pismo „L'eloquenza” ogłosiło bardzo ciekawą ankietę na temat: jakie względy przemawiają za odbudową państwa polskiego? oraz: co na tem zyska Europa, a w szczególności Włochy? Długi szereg odpowiedzi wyszedł w osobnej publikacji p. t. „L'Italia per la ricostituzione della Polonia” (Roma 1916). W obronie naszej sprawy zabralo tu głos wielu ludzi wybitnych (Corradini, Luzzatti, Orano, Federzoni, Orestano i inni), tak, że ankietę ta stała się wielką polonofilską manifestacją inteligencji włoskiej. Sprawę polską podnoszono tu wielokrotnie w przemówieniach, artykułach dziennikarskich, osobnych książkach (Giorgio d'Acandia).

Teraz zaś zajął się sprawą powstania państwa polskiego historyk specjalista, prof. Carlo Capasso, docent historii nowożytnej w uniwersytecie rzymskim. Poważną jego pracę, liczącą 270 str. wydał instytut „Europa Orientale” (Capasso „La Polonia e la guerra mondiale”, Roma, 1927). Zanim pisma specjalne bliżej zajmą się tem dziełem, trzeba choćby w najogólniejszym zarysie z niem się zapoznać.

Przyznać trzeba, że autor bardzo sumiennie do trudnego tematu się przygotował. Nie wiem nawet, czy wogóle dałoby się znaleźć dzieło o Polsce przez człowieka Zachodu napisane, a oparte na tak szerokim studjum źródeł, wydanych w różnych językach. Capasso wyczytał się we wszystkie najważniejsze publikacje, związane z jego tematem, a ogłoszone w języku polskim, francuskim, niemieckim, włoskim, a nawet węgierskim. Dzięki temu zyskał szeroką perspektywę i obszerny materiał dowodowy, co zresztą z obfitych przypisów wyraźnie przebiega. Rozkład treści bardzo celowy pozwala się orientować w zawrotnych kombinacjach nawet cudzoziemcowi, że sprawą polską nieobebranemu. Omawia więc najpierw Capasso istotę sprawy polskiej, następnie rozdział poświęca austriackim i niemieckim próbom jej załatwienia, osobno zajmując się sławnym aktem z listopada 1916, aktywistami i passywi-

stami, Radą regencyjną, a wreszcie stosunkami Ententy do sprawy polskiej. Trzeba przyznać, że jej perypetie i najważniejsze momenty ujął historyk włoski umiejętnie, że nie brak mu trafnego odczucia rzeczywistości, przebijającej wciąż z poza masy proklamacji, odezw, manifestów, dekretów i memorjałów.

Capasso wypowiada zdanie, że o ile obie grupy państw walczących w różny sposób starały się rozwiązać coraz to bardziej palący problem polski, o ile wśród samych Polaków różne były „orientacje” i różny sposób reagowania na udzielane im koncesje — to jednak jądro polskiej sprawy tkwiło przedewszystkiem w pielegnowanym przez cały naród gorącym patriotyzmie, w niewygasłej nigdy od szeregu pokoleń tęsknocie do zupełnej niepodległości i zjednoczenia rozdartych części.

Autor śledzi przebieg wypadków z żywą dla sprawy naszej sympatją, ale zarazem ze spokojem i bezstronnością cudzoziemca wolnego od animozji osobistych i partyjnych. Wielkość sprawy polskiej nie przesłania mu żadna osobistość, nie mać trzeźwości sądu zacierzawienie ani rankor utajony. Umie uszanować czystość pobudek, dobrą wolę i wiarę, umie ocenić przedmiotowo posunięcia naszych i obcych polityków, usprawiedliwia niejedno, a prawdziwej zasłuzie oddaje zawsze cześć powinną. I dlatego książkę Capasso czytamy z niezwykłym zainteresowaniem.

Widać z niej, że autor z podziwem patrzył na nasze zmagania się z twardego losu, na aktywność naszych wybitnych polityków, na ich przedsiębiorczość, rzetelność i śmiałość w działaniu. Z głębokim podziwem wyraża się wielokrotnie o dalekowzrocznej, przewidującej i niezwykle ruchliwej działalności Romana Dmowskiego, na którego dzieła wielokrotnie się powołuje, rozumie dobrze niestychanie trudne położenie Polaków zaboru austriackiego wobec tego, że Austria — jak powiada — prowadziła w polskiej sprawie politykę niemal od początku wojny jasną i konsekwentną, choć paraliżowaną przez Niemcy, jasno przedstawia trudności z jakimi walczyła Rada Regencyjna. Nie szczędzi gorzkich słów Entencie, że nie umiała od samego początku wojny zająć w sprawie polskiej zdecydowanego stanowiska, że zanadto liczyła się z opinią carskiej Rosji. Pierwsze Włochy wypowiedziały się w sprawie polskiej bez obstronki i z całą żywą sympatją.

Oparcie się na pierwszorzędnych źródłach, bogactwo materiału historycznego, jasność wykładu i trafność spostrzeżeń czynią tę książkę lekturą niezwykle dla nas pouczającą. Trzebaż i to także poznać, co piszą bezstronni cudzoziemcy o rozwoju sprawy polskiej w czasie wojny światowej. Pan Capasso zdobył sobie swoją sumienną i z prawdziwym talentem napisaną pracę pełną prawo do naszej żywej i trwałej wdzięczności.

GEBETHNER & WOLFF

księgarnia i skład nut

w POZNANIU, ULICA FRANCISZKA RATAJCZAKA 36, poleca

Bartoszewicz: Radziwiłłowie (Początek i dzieje rodu)	7.50
Dunin-Kozicka: Rok 1917 (Opowieść historyczna z 8 ilustracjami)	6.—
De Henning-Michaelis: Burza dziejowa (Pamiętnik z Wojny Światowej 1914—1917 tom I)	7.50
Glinka: Pamiętnik z Wielkiej Wojny tom I	4.—
— „ „ „ „ „ II	6.—
— „ „ „ „ „ III	6.—
Kosiński: Stanisław Witkiewicz (Stron 542)	24.—
Lepecki: W sercu czerwonego ładu (Przygody z podróży po Paragwaju, Boliwii i Brazylii z mnóstwem ilustracji). W opr. ozdobnej	17.—
Lubieński: Między Wschodem a Zachodem (Japonja na straży Azji z 55-ma ilustracjami)	18.—
Ossendowski: Niewolnicy słońca (Podróż przez zachodnią połac Afryki podzwrotnikowej w 1925/26 r.)	12.—
Paradowski: Dwie wiosny (Grecja, Sycylja, Capri)	6.—
Piłsudski Józef: Rok 1920, wydanie II z przedmowa autora i przypisami	14.—
Pini: Krasiński (Życie i twórczość) z 8 portretami	16.—
Piotun-Nayszewski: Stefan Żeromski (Dom, dzieciństwo i młodość)	12.—
Sikorski Władysław, General dywizji: Nad Wisłą i Wkrą (Studjum z polskorosyjskiej wojny 1920 roku)	18.—
Studia Staropolskie: (Księga ku czci Aleksandra Brücknera)	60.—
Świętochowski: Historia chłopów polskich tom I i II	14.—
Szeptycki Stan., General broni: Front litewsko-białoruski (10 marca 1919 — 30 lipca 1920 z mapą i szkicami)	10.—
Umiastowski: Ludzie morza Życie i walka flot wojennych w okresie Wielkiej Wojny	6.—
Urbański: Z czarnego szlaku i tamtych rubieży. Zabytki polskie przepadłe na Podolu, Wołyniu, Ukrainie z 82-ma ilustracjami w tekście	12.—
Zieliński: Hellenizm a Judaizm część I i II	12.—
Biblioteka Laureatów Nobla: Paweł Heyse, Kleopatra i inne nowele	7.—
Boy-Zeleński: Flirt z Melpomeną, wieczór siódmy	5.—
Deledda: Ucieczka do Egiptu, powieść	9.—
Dębicki: Moienzi Nadi (U wrót Konga) z 10 ilustracjami i okładką Kamila Mackiewicz	10.—
Farnol: Na szerokiej drodze	7.—
Krzywoszewski: Z przeżyć i wrażeń myśliwskich (z 24 rysunkami Kamila Mackiewicz)	20.—
— „ „ „ „ „ w opr.	28.—
Malczewski: Narkotyk gór, Nowele	5.—
Milaszewski: Farys (Komedja dramatyczna w 7-tu odsłonach)	5.—
Rogala: Próba ognia, tom I — Zarzewie powieść	5.50
— „ „ „ „ „ II — Płomień	6.—
Szpotański: Synowie kłęski, Powieść historyczna	7.—
Wiktor: Srogi pies i sentymentalny zając	4.50
Zeromski: Elegie i inne pisma literackie i społeczne	12.—

TEATR ŚWIETLNY „SŁOŃCE”

Dziś i codziennie

KRÓL KRÓLOW

epokowe arcydzieło filmowe reżyserji Cecila de Mille'a
Początek seansów 5, 7, 9.

W niedzielę 4 przedstawienia: 3, 5, 7, 9.

Przedsprzedaż biletów na wszystkie przedstawienia w formie S. KALAMAJSKI - Plac Wolności 6 oraz w dzień przedstawienia od godziny 12-2 w południe i od godziny 4 po południu przy kasie teatru świetlnego „Słońce”.
Pw 8013/4-13,215/6

wyroków sądowych, pragnąłbym na łamach „Kurjera Poznańskiego” podać sprostowanie to do wiadomości publicznej i rzucić jedno jeszcze światło więcej na znaną już i przez zdrowy ogół dostatecznie ocenioną moral-

ność organu konserwatywnego. Proszę zatem uprzejmie Szanowną Redakcję o ogłoszenie powyższego mego pisma.

Z uszanowaniem
Dr. Tadeusz Wróbel.

Śląsk protestuje przeciw orzeczeniu p. Calondera

Skutki rozbudzenia apetytów niemieckich

Tarnowskie Góry, 29. 3. (AW). Odbił się tu wiec zespołu wszystkich związków polskich w Tarnowskich Górach. Na wiecu uchwalono rezolucję stwierdzającą, że rozstrzygnięcie prez. Calondera w sprawie „Roty” w wysokim stopniu obraża uczucia narodu polskiego. Wszelki nacisk z zewnątrz narusza autorytet narodowy. Wobec tego społeczeństwo polskie na Śląsku protestuje przeciw treści avisu, wzywając rząd i ciała ustawodawcze, by stanęły w obronie uczuć narodowych.

Druga rezolucja wzywa społeczeństwo polskie, by ostatnimi napadami

na Polaków w niemieckiej części Górnego Śląska nie dało się spowodować do akcji odwetowej na terenie Śląska polskiego.

Katowice, 29. 3. (Tel. wł.) Niemiecki „Volksbund” zaskarżył do Ligi Narodów decyzję woj. Grażyńskiego w sprawie używania języka polskiego w księgach administracyjnych szkół mniejszościowych na Śląsku.

Wojew. Grażyński odrzucił mianow. „opinię” p. Calondera, który orzekł, że jego zdaniem, księgi administracyjne w szkołach mniejszościowych prowadzone być winny w dwóch językach.

„Tajemniczy skład broni” w Wolsztynie, którego nie było

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

„W numerze 51 „Dziennika Poznańskiego” z dnia 2. 3. 1928 ukazała się tłustym drukiem, bo widocznie obliczona, jak dużo innych oszczerstw, na bluź przedwyborczy, notatka, jakoby dokonana w domu moim, jako u kandydata „endecji”, rewizja wykazała „tajemniczy skład broni” i że znaleziono w mieszkaniu moim broń i większe ilości naboju pochodzenia wojskowego, i dalej, że podczas rewizji tej stwierdzono, iż nie jestem w posiadaniu pozwolenia na noszenie broni. Tendencyjną tę wiadomość „Dziennik Pozn.” połączył z przejrzyście powodów, chcąc rzucić na mnie poszlaki powinowactwa, z „zamachem petardowym w Grodzisku” i z rzekomymi „przygotowaniami endecji wolsztyńskiej do aktów terroru i gwałtu”.

„Wystosowałem, ponieważ wiadomość, podana przez „Dziennik Pozn.” wyssana była z palca, następujące sprostowanie:

„Dziennik Poznański” pisze w numerze 51 z dnia 2. 3. r. b. pod tłusto drukowanym tytułem: „Tajemniczy skład broni w Wolsztynie”: „Rewizja dokonana w domu kandydata endecji z listy nr. 24 dr. Wróbla dała niezwykle rezultaty”.

„Nieprawdą i zmyślonem jest, że rewizja odbyta w moim mieszkaniu w poszukiwaniu broni i amunicji pochodzenia wojskowego dała niezwykle rezultaty — prawdą natomiast jest, że w domu moim nie znaleziono ani broni ani amunicji pochodzenia wojskowego.

„Nieprawdą jest, iż stwierdzono podczas rewizji domowej, że „nie posiadam pozwolenia na posiadanie broni”. Prawdą jest, że jestem w posiadaniu takiego pozwolenia od 2 lat.

Na tle twierdzeń o rzekomym składzie broni i amunicji pochodzenia wojskowego w moim domu i o rzekomem nieposiadaniu pozwolenia na posiadanie broni wysnuwa „Dziennik Poznański” insynuację, jakobym mógł stać w jakiegokolwiek łączności z rzekomym „zamachem petardowym” w Grodzisku lub jakimkolwiek „przygotowaniami endecji tutejszej do aktów terroru i gwałtu”.

„Na to odpowiadam:

„1. że miasto było rewizjami odbytemi przejęte, ale nie z powodu rzekomych wyników, których nie było, jeno z oburzenia na sam fakt rewizji w domach narodowców;

„2. że o rzekomym „zamachu” w Grodzisku dowiedziałem się dopiero w dniu po rewizjach i nie stałem z nim w żadnej styczności;

„3. że o żadnym zamachu nikomu tu nigdy się nie śniło.

„Tyle w interesie prawdy”.

„Sprostowania tego „Dziennik Poznański” nie umieścił. Ponieważ wysnuwam z tego przekonanie, że pismo to, „prawdziwie sanacyjnie”, oczerniające ludzi uczciwych, nie umieszcza sprostowań, jak tylko pod presją

Niemcy walczą z węglem polskim

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — Donoszą z Berlina, że w celu umożliwienia konkurencji z eksportem węgla polskiego, a zwłaszcza z polskimi stawkami taryfowymi do Gdyni, koleje Rzeszy obniżyły taryfę przewozową dla węgla i koksu z niemieckiego Górnego Śląska w kierunku portów północnych, a przedewszystkiem do Szczecina, najbardziej zagrożonego przez Gdańsk i Gdynię. Ulga taryfowa wynosi 10 proc. dotychczasowej stawki. (w)

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ

COLOSSEUM św. Marcina 65. Tylko do niedzieli włącznie COLOSSEUM św. Marcina 65.

VILMA BANRY. HANS ALBERS. ERNST REICHER. w 10 aktowym dramacie ekscentryczno-awanturycznym. Pw 8007/8-13.211/2

Sońka Złota Rączka

Znakomita czekolada odżywcza „ŚMIETANKOWA” poleca fabryka

A. PIASECKI S. A. KRAKÓW
Przy zakupie prosimy zwracać baczną uwagę na firmę naszą
Zastępstwo: JAN MICHAŁIK, Poznań, Wały Wazów 24
Pw 4805-0,525

Sprawność organizacji komunistycznej

Szczegóły manifestacji komunistycznych na ulicach Warszawy

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — Prasa warszawska, omawiając onegdajsze manifestacje komunistyczne na ulicach Warszawy podkreśla sprawność organizacji komunistycznej. Ledwo kilka minut upłynęło od usunięcia posłów komunistycznych z sali, a już na mieście rozpoczęły się demonstracje.

„Głos Prawdy” stwierdza, że na ul. Dzielnej wyrósł jak z pod ziemi tłum, złożony z około 1000 osób. Migiem uformowano pochód, który prowadzili poprowadzili w kierunku więzienia, mieszczącego się na tej samej ulicy.

Przy zbiegu ulic Dzielnej i Więzienniczej, manifestanci napotkali na silne oddziały policyjne. Z tłumem rzucono na policję kamienie. Wówczas policja natarła energicznie i pochód rozpuściła.

Kilku prowodyrów aresztowano, kilka osób odniosło rany. Z policji ranny został kamieniem w głowę posterunkowy z V komisariatu.

Część rozpuścił komunistów usiłowała następnie dostać się na pl. Teatralny, tam jednak zostali rozpuścił przez policję. (w)

Stany Zjednoczone proponują Polsce zawarcie paktu rozjemczego

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — Departament stanu w Waszyngtonie wręczył naszemu posłowi, p. Ciechanowskiemu, projekt traktatu rozjem-

stwa i przyjaźni między Polską a Stanami Zjednoczonymi, podobny do projektów analogicznych traktatów z innymi państwami. (w)

Niemcy starają się zatuszować zajścia w Bytomiu

Tendencyjny komentarz organu min. Stresemanna

Berlin, 29. 3. (PAT.) Niemiecki komunikat półurzędowy i „Taegliche Rundschau” przyniosły wczoraj wiadomość o napadzie na zebranie polskiego Towarzystwa Szkolnego w Bytomiu, przedstawiając całe zajście jako awanturę, wywołaną przez gromadę młodych ludzi, nie należących do żadnej organizacji (!). Jako dowód nieścisłości doniesień prasy polskiej, przytacza „Taegliche Rundschau” że prasa polska miała twierdzić, iż w zajściu tem kilka osób zostało zabitych, co jest nieprawdą. (Prasa polska bynajmniej tego nie twierdziła, doniosła natomiast, że kilka osób zostało

ciężko rannych, co zostało zresztą potwierdzone przez „Vossische Ztg.” — Przyp. Red.)

Jednocześnie „Dziennik Berliński” zamieszcza artykuł wstępny, twierdzący kategorycznie, że cała napaść zorganizowana była planowo przez zwarty i dyscyplinowany oddział „Selbstschutzu”, który na miejsce napadu przemaszerował w ordynku. „Dziennik Berliński” przyznaje, że wezwana na pomoc policja zatrzymała 24 napastników, podkreśla jednak, że na tychmiast po stwierdzeniu tożsamości, wszyscy napastnicy zostali wypuszczeni na wolność.

Komunikat policji gliwickiej

Bytom, 29. 3. (AW.) Policja niemiecka w Gliwicach ogłosiła komunikat, zawiadamiający, że kompania, która w niedzielę dokonała napadu na polskie Tow. Szkolne, została rozwiązana. Przy rewizji policja znalazła

rewolwer, dwie paki gumowe i nóż kuchenny. Stwierdzono, że napastnicy należą do t. zw. tradycyjnej kompanii „Selbstschutzu” bytomskiego, pozostającego pod dowództwem asystenta magistratu Pisarsky'ego.

Napad Ilji Erenburga na Polskę

Żydowsko-bolszewicka wdzięczność za udzieloną gościnę

Moskwa, 29. 3. (PAT.) Poeta Ilja Erenburg, wróciwszy z Warszawy i Łodzi, zamieszcza w dzienniku „Krasnaja Gazieta” napastliwy artykuł na władze polskie, które, zdaniem autora, czyniąc bardzo wiele dla „torysów angielskich”, nie myślały o wprowadzeniu języka rosyjskiego do szkół polskich. Obywatel polski, kupując aparat radiowy, zmuszony jest, pisać Erenburg, do podpisania zgóry deklaracji, iż usłyszawszy Moskwę odłoży natychmiast słuchawkę.

Tłumaczenie noweli rosyjskiej, wymagające cywilnej odwagi, musi być poprzedzone wstępem o zwierzęcości

Rosji. Jedynie Łódź przeciwstawia się rusofobskim tendencjom władz polskich i utrzymuje łączność z Moskwą. W mieście tem dziennikarz sprawadza tajemnie via Berlin pismo „Izwiestja”, fabrykant, wyrażający się pogardliwie o kupcu rumuńskim, wzdycha do rynków sowieckich, a w gimnazjach niemieckich wykładają po rosyjsku.

Od Redakcji: Jak wiadomo, Ilja Erenburg, pisarz żydowsko-bolszewicki, był niedawno uroczystie gośczoney w Warszawie przez pewien odłam literatów z p. Julianem Tuwimem na czele. — Przyp. Red.

Expose ministra skarbu

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — Min. Czechowicz ma wystąpić ze swem expose'nie w plenum Sejmu, lecz w komisji. (w)

Wyrok w procesie oficerów D. O. K. V

Kraków, 28. 3. (PAT.) Wczoraj zakończyła się tu rozprawa przeciwko 8 oficerom D. O. K. V Kraków. Główny oskarżony kapitan Remcr został uznany winnym zbrodni oszustwa, występku naruszenia obowiązków służbowych oraz występku przeciwko własności i skazany został na karę ciężkiego więzienia przez 3 lata i 2 mies. z obstrzeżeniami oraz na wydalenie z wojska.

Por. Tadeusz Lejczak, były płatnik D. O. K. V, został uznany winnym zbrodni sprzeniewierzenia, nadużycia władzy i naruszenia obowiązków służbowych i skazany na karę ciężkiego więzienia przez 3 lata i 2 mies. z obstrzeżeniami oraz na wydalenie z wojska.

Por. Szwendner Karol został uznany winnym występku nadużycia władzy i skazany na 14 dni aresztu domowego.

Pułk. Bolesław Kawiński, były szef sztabu D. O. K. V, został uznany winnym występku wojskowych przeciw porządkowi wojskowemu, nadużycia władzy wojskowej i skazany na dwa miesiące twierdzy.

Pułk. Tadeusz Dębski, były szef intendentury D. O. K. V, uznany winnym występku wojskowego i nadużycia władzy, został skazany na 45 dni twierdzy.

Pozostali oskarżeni: mjr. Pilawski, były szef kancelarii sztabowej D. O. K. V, kpt. Szuberga i ppłk. Bobownik, obaj ekspedjenci wojskowej kontroli generalnej, zostali uwolnieni od winy i kary.

Adwokaci pułk. Kawińskiego i pułk. Dębskiego wnieśli zażalenie nieważności i odwołanie od wyroku.

Nowa ustawa o policji państwowej

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — W dniu wczorajszym wygasa dotych-

czasowa ustawa o policji państwowej z 24 lipca 1919 r. i wchodzi w życie nowa, która uznaje policję za organizację wojskową, przeznaczoną do utrzymania porządku, ładu i spokoju publicznego. Policja zostanie zwolniona od czynności dodatkowych, n. p. pobierania grzywien, doręczania wezwań sądowych i t. p.

Oddziały policji przebudzić będą ćwiczenia wojskowe, a na wypadek wojny policja staje się automatycznie częścią armii pod nazwą „wojskowego korpusu służby bezpieczeństwa”.

Katastrofalny wybuch granatu

Warszawa, 29. 3. (AW.) W Zakroczynie wydarzył się straszny wypadek. 34-letni J. Piotrowski, znalazszy pocisk armatni, przyniósł go do domu i rozpoczął rozbierać go. Granat eksplodował powodując śmierć całej rodziny, a więc Piotrowskiego, jego brata i matki.

Osobny klub socjalistów niemieckich

Warszawa, 29. 3. (Tel. wł.) — Socjaliści niemieccy nie wstąpią w Sejmie do Zjednoczenia niemieckiego, lecz zajmą stanowisko samodzielne w ścisłej łączności z P. P. S., z którą szli razem do wyborów. Na terenie Sejmu utworzą oni klub Niemieckiej Socjal. Partii Pracy, złożony z 2 członków. (w)

„Subtelności”

Tutejszy „sanacyjny” „Przegląd Poranny” jest zachwycony wprowadzeniem do Sejmu przez ministra spraw wewnętrznych w mundurze wojskowym — policji, uzbrojonej w karabiny, a „zgorżony” naszymi rzeczami o tym fakcie uwagami. Nawet „Głos Prawdy” okazał mniej zachwyty dla wspomnianego zajścia, które pogorszyło warunki upadku kandydatury p. Bartla, i pisze:

„Awanturujących się komunistów usunęła z sali policja, straż marszałkowska mogła być bowiem użyta tylko przez marszałka Sejmu, lecz ten nie był jeszcze wybrany. Casus niewątpliwie przykry, a nader interesujący z punktu widzenia techniki parlamentarnej. Nasuwa on myśl o konieczności wypełnienia pewnych warunków lub w regulaminie otwarcia naszych Izb prawodawczych, by w przyszłości podobne incydenty się nie powtarzały, lub też były likwidowane przez straż bezpieczeństwa parlamentu”.

A więc uwagi dosyć ostrożne. Ręczowo wzięwszy, argument o niemożności użycia straży marszałkowskiej przez prezesa Rady Ministrów, przemawiającego w imieniu prezydenta Rzeczypospolitej, jest bardzo słaby. Straż marszałkowska funkcjonowała przez cały dzień, także przy rozpoczęciu posiedzenia — mimo braku marszałka sejmowego. Skąd zresztą nagle taka „subtelność” w sprawie użycia przez Piłsudskiego straży marszałkowskiej w Sejmie? Czy nie było mniej „subtelnych” wezwanie na uroczyste posiedzenie, w obecności korpusu dyplomatycznego, policji?

Nas interesuje w gruncie rzeczy tylko zasadnicza strona kwestji ze względu na przyszłość. Praktyczna — jest nam obojętna: zarówno od strony komunistów, wyrzuconych ze sali, ale... szybko przyjętych kompromisowo zpowrotem i zaprzysiężonych, — jak od strony rządu, stronnictwa rządowego i ich kandydata p. Bartla, który wskutek zajścia otrzymał kilka dziesiąt głosów mniej, niż przewidywano. To ani nas ziębi, ani nas parzy.

Poznańska Giełda Pieniężna

Poznań, 29 marca 1928.

Dzisiejsza giełda nie wykazała jeszcze żadnego polepszenia w nastroju. Obroty są ograniczone i brak chęci do zawierania transakcji.

Z papierów procentowych robiono obroty 8-proc. listami dolarowymi P. Z. K. po 95 procent (przy dewizie 8,90), zaś za 6-proc. listy żytnie płacono niezmienny kurs 30,50 (za 1 ctr. mtr.). Lekkiego polepszenia doznały 4-proc. listy zast. konwert. ziemskie, które notowały 56—55,50—57 procent w oddaniu.

Z akcji bankowych nadal w zaofiarowaniu Bank Związków po 88.

W akcjach przemysłowo-handlowych obroty w dalszym ciągu minimalne. Z notowanych papierów płacono za Cegielskiego 44—44,50, za R. Maya 110—111 i za Wytw. Chemiczną 90, oddawano jedynie Unję po 25.

Z papierów nieoficjalnych płacono nadal za Bank Polski 146.

Cedula urzędowa z dnia 29 marca 1928 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)
8-proc. dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredytowego 95 proc. +
4-proc. listy zast. konwert. Pozn. Ziem. Kredytowego 56—55,50—57 proc. O

(Kurs w złotych)

6-proc. listy żytnie Pozn. Ziemstwa Kredytowego 30,50 P

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Związku Spółek Zarobkowych I. em. zł. 88 O

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Cegielski H. I. em. zł. 44—44,50 P
Dr. Roman May I em. zł. 110—111 P
„Unja” (dawn. Ventzki) I em. zł. 25 O
Wytwórnia Chemiczna I. em. zł. 90 P
Tendencja: Spokojna.
Objaśnienie: Przy kursach oznaczona P = w płaceniu, O = w zaofiarowaniu, + = kupno sprzedaż wyrównane.

Giełda warszawska

dnia 29 marca 1928 r.

Waluty: Gotówka.

Dol. Stan. Zjedn. tr. 8,90 sp. 8,92 kup. 8,88

Dewizy:

Belgia	tr. 124,19 sp. 124,80 kup. 124,18
Budapeszt	155,75 " 156,13 " 155,37
Holandja	359,25 " 360,15 " 358,35
Londyn	043,51 " 043,62 " 043,41
Nowy Jork	008,90 " 008,92 " 008,88
Paryż	035,10 " 035,13 " 035,02
Praga	026,41 " 026,48 " 026,35
Szwajcaria	171,76 " 172,19 " 171,34
Wiedeń	125,45 " 125,76 " 125,14

Papiery państwowe i obligacje:

5-proc. poz. premj. dol.	000,00	000,00	072,00
5-proc. poz. konw.	000,00	000,00	067,00
10-proc. poz. kol.	000,00	102,50	102,00
5-proc. poz. kol. konw.	000,00	000,00	061,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	149,50—148,75
Bank Dyskontowy	000,00—138,50
Bank Handlowy	00,00—123,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	85,00—86,00
Spiess	00,00—162,50
Elektrownia w Dąbr.	72,50—71,50
Chodorów	00,00—151,00
W. T. F. Cukru	00,00—72,00
Firley	00,00—54,00
W. I. Węgla	000,00—092,50
Nobel	00,00—37,00
Cegielski	00,00—45,00
Lilpop	40,00—40,75
Ostrowieckie Zakłady	89,00—93,00
Modrzejów	44,50—45,00
Rudzki	00,00—53,00
Pocisk	00,00—11,00
Borkowski	00,00—19,25
Starachowice	62,00—62,50
Spirytus	00,00—39,00
Haberbusch	000,00—173,50

PLODY ROLNICZE

GIEŁDA PŁODÓW ROLNICZYCH.

Berlin, 29 marca 1928.

Zboża i nasiona oteiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Pszonica marchijska	245,00—248,00
(74½ kg.)	
marzec	000,00—267,50
maj	273,00—273,50
lipiec	282,00—281,75
Tendencja dla pszenicy mocniejsza.	
Żyto marchijskie	258,00—260,00
(69 kg.)	
marzec	000,00—275,00
maj	000,00—281,00
lipiec	000,00—264,00
wrzesień	244,00—245,00
Tendencja dla żyta mocniejsza.	
Jęczmień jary	230,00—280,00
Jęczmień zimowy	000,00—000,00
Jęczmień pastewny	000,00—000,00
Tendencja dla jęczmienia utrzymiana.	
Owies marchijski	234,00—242,00
marzec	000,00—000,00
maj	259,00—259,50
lipiec	000,00—000,00
Tendencja dla owsa stała.	
Kukurydza loco	258,00—259,00
Berlin	237,00—239,00
Tendencja dla kukurydzy stała.	
Mąka pszenna	31,25—35,00
Tendencja stała.	
Mąka żytnia	34,00—36,50
Tendencja stała.	
Otreby pszenne	00,00—17,00
Otreby żytnie	16,85—17,00
Rzepak	000,00—000,00
Siemię lniane	00,00—00,00
Groch Victorja	46,00—57,00
Groch jadalny polny	35,00—37,00
Groch pastewny	25,00—27,00
Peluszka	24,00—25,00
Bób polny	23,00—24,00
Wyka	24,00—26,00
Łubin niebieski	14,00—14,75
Łubin żółty	15,25—16,00
Seradela nowa	25,00—28,00
Makuch rzepakowy	19,60—19,70
Makuch lniany	24,00—24,20
Wytłoki suszone	14,30—14,70
Srót Soja	22,20—22,60
Płatki ziemniaczane	26,20—26,80

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 29 marca 1928.

Wyplaty na Warszawę: 46,725—46,925
Noty wielkie: 46,60—47,00
Noty małe: 46,55—46,95

Ks. bisk. Łukomski przeciw katolikom, którzy w wyborach głosowali na partje, jawnie wrogie Kościołowi

Biskup łomżyński, ks. Stanisław Łukomski, wydał list pasterski do swych djecezan, w którym, omawiając wyniki wyborów do Sejmu i Senatu, m. in. oświadcza:

„Znając usposobienie niektórych stronnictw politycznych, wrogie dla wiary Chrystusowej i Kościoła Katolickiego, a przewidując dalsze ciężkie krzywdy, jakie stronnictwa te Kościołowi Katolickiemu wyrządzą zamierzają, upominam biskupi w liście pasterskim wiernych, aby wybrali na posłów mężów szczerze katolickich, takich, którzyby w danym razie bronili w Sejmie lub Senacie wiary naszej św. i dobra Kościoła i którzyby nie dopuścili, by się osłabiała wiara św. w Polsce.

A lud katolicki, czyż tego nawoływania posłuchał? Wielu zastosowało się do wezwania swoich pasterzy, ale, niestety, bardzo wielu wolało pójść, jak Żydzi jerozolimscy za namowami przeciwników Kościoła i im zanieśli swoje katolickie głosy. Ludzie, nazywający się katolikami, wybrali w okręgach naszych i wysiali jako zastępców ludności katolickiej do Sejmu socjalistów i „wyzwoleńców”, t. j. zwolenników partji, które już niejedną krzywdę wyrządziły Kościołowi Katolickiemu. Między wybranymi jest np. przewodca Związku Nauczycieli, który domaga się wyrzucenia religji ze szkoły polskiej, oraz nieprowadzenia dzieci szkolnych do Sakramentów św.

Pamiętajcie o tem, wy, wyborcy socjalistów, „wyzwoleńców”, komunistów, lub zwolenników t. zw. stronnictw chłopskich, że każda uchwała w Sejmie tych, przez was obranych posłów, szkodliwa dla wiary i Kościoła, ciężarem młota spadać będzie na wasze sumienia i że wy za te ich uchwały przed Sędzią Bożym odpowiadać będziecie, boście na takich posłów dobrowolnie głosowali. Będziecie odpowiedzialni na swoim sądzie pośmiertnym za wszystkie krzywdy, jakie od tych posłów spadną na wiare naszą św. katolicką, na wychowanie religijne dzieci, na małżeństwa, z ręki Jezusa przez tych posłów wyrwane, a zamienione na bezwartościowe umowy cywilne. Za te i wszystkie inne szkody wy przed Bogiem odpowiadać będziecie.

Zaklinaniami biskupów i kapłanów wście zgardzili i nad nie przeniesliście zwoźnicze pokusy płatnych agentów lub ludzi bez wiary.

Smutek wielki ogarnął moje serce pasterskie, oraz serca wszystkich prawych djecezan na wieść o tem wylamaniu się zpod obowiązku katolickiego tyłu niby to katolików, a w rzeczy samej przeniewierców. Do nich stosuje się w całej pełni skarga Jezusa: „Ten lud czci mnie tylko wargami, a serce ich dalekie jest odemnie.”

Władza kościelna nie uprawia agitacji wyborczej, ani wysuwa też list wyborczych takich lub owych, ani posługuje się agentami i pieniędzmi. Przestrzega tylko przed stratami religijnymi i nawołuje swoich wiernych do obowiązku wybrania posłów, którzy dają pewność poszanowania wiary i Kościoła. Gdyby Sejm zajmował się tylko sprawami doczesnymi obywateli, władza kościelna pozostałaby bezstronna i trzymałaby się zdala od ważni wyborczych. Ponieważ atoli Sejm wkracza także w dziedzinę wiary i Kościoła, ponieważ chce wpływać na życie religijne narodu, ponieważ uchwała ustawy, wnikające w działalność kościelną katolicką, musieli bi-

skupi wezwać wyborców do niewybie-rania posłów, przeciwnych dobru religijnemu katolików i swobodnemu działaniu Kościoła.

Ci zatem wyborcy, którzy tego wezwania nie posłuchali, jakże się teraz ostoją przed swoim sumieniem katolickim i przed Bogiem?

Zgorszenie, dane przed takich wyborców całemu ogółowi katolickiemu, i krzywda, wyrządzona Kościołowi Bożemu, nie mogą minąć bez dania Bogu zadośćuczynienia w tych parafjach, w których się znaczniejsza liczba takich wyborców wykazała. Parafje te nie są godne uroczystego obchodu pamiątki Zmartwychwstania Pańskiego. Zmartwychwstanie bowiem Pańskie wyobraża radość ludzi z powstania z upadku, z bezbożności, z zatwardziałości grzechowej. Tymczasem wyborcy socjalistów, „wyzwoleńców” i ich sojuszników popełnili dobrowolnie zły uczynek i od niego, mimo przestróg swych pasterzy, odwieść się nie dali.

Przeto rozporządzam, aby na znak smutku i żaloby w parafjach o znaczniejszej ilości głosów, oddanych na listy socjalistów, „Wyzwoleńców” lub t. zw. stronnictw chłopskich, zaniechano odbycia uroczystej procesji rezurekcyjnej. Parafje, których zarządzenie dotyczy, wskażę osobno. We wszystkich zaś parafjach zabraniam święcenia wielkanocnego w tych miejscowościach, w których oddano głosy na listy, stronnictw wyżej wymienionych.

Wyborcy, mający sumienie obciążone tą ciężką winą, niech wejdą w siebie, by zrozumieli dobrze wielkość swojego przewinienia. Całując zaś w dniu ostatnie Wielkiego Tygodnia wizerunek Ukrzyżowanego, wyłożony w kościele do adoracji, niech wspomną na pocąunek przelniewiercy Judasza. Niech z żalem głębokim przeproszą Jezusa za niewierność Mu okazaną i niech Mu złożą obietnicę zerwania stanowczego z tymi, którzy do tego zaprzęstwa podstępnie ich namówili.

Ratujcie dusze swoje zawczasu przez nawrócenie z tej drogi, do zguby wiecznej was wiodącej. Takim zaś parafjom, którzy upomnieli nie wyrzekną się należenia do partji socjalistów, „wyzwoleńców”, komunistów lub stronnictw chłopskich, t. j. związków, będących dla wiary i Kościoła Katolickiego szczególnie wrogo usposobionych, należy odmawiać Sakramentu św. Tacy bowiem w sercu swoim i w duszy już nie są uczniami Chrystusa i wiernymi Jego Kościoła. Podobnie należy postąpić z parafjami, czytającymi pisma wymienionych stronnictw lub popierającymi je składkami swojemi. Kto to bowiem czyni, jest uporny w złym uczynku, a w takim usposobieniu Sakramentu św. przyjąć nie można. Należy także w odpowiednich wypadkach stosownie do kan. 1240 Prawa kan. odmawiać pogrzebu kościelnego.

Parafjanom natomiast, którzy spełnili swój obowiązek katolicki, mimo pokuszeń przeciwników, a którzy obecnie cierpią z winy współparafjan, dziękuję za tę wierność dla Kościoła i za stałość w zasadach Jego i błogosławie im. Niech im Bóg nagrodzi to wierne i odważne opowiedzenie się za Nim, za Jego przykazaniami i za katolickimi zasadami. Lecz równocześnie proszę ich o modlenie się za parafjan obłąkanych tak, jak i ja Jezusa proszę, by wstrząsnął ich sumieniem uspięciem i uwolnił ich od przędzej ze zgnębnych wpływów, w jakie się dostali.”

ków parlamentu, biorących udział w akcji komisji wschodniej sejmu pruskiego na rzecz obszarów wschodnich, przewodniczący komisji pos. Riedel wygłosił przemówienie, w którym ostry krytykował dotychczasową akcję pomocy rządu Rzeszy, oświadczaając, że jednym z najważniejszych środków dla wzmocnienia stanu posiadania

na wschodzie musi stać się akcja osadnicza. Jeżeli Niemcy chcą przeciwstawić się niebezpieczeństwu zalewu ze strony kolonizacji polskiej, to muszą bezwarunkowo stworzyć na przestrzeni pasa granicznego, sięgającego od Bałtyku do Górnego Śląska, o szerokości 50 klm., silny wał kolonizatorów.

Germanizowanie nazw polskich w Prusiech Wschodnich

Berlin, 29. 3. (PAT.) Rada miasta Margrabowy w Prusiech Wschodnich odrzuciła wniosek o przemianowanie miasta na Markgraffenstadt,

uważając tę nową nazwę za zbyt do-kładne tłumaczenie nazwy polskiej. Rada uchwaliła natomiast przemianować Margrabowę na Freuburg.

Czary na usługach śledztwa

„Czarnoksiężka” kasza zdradza zbrodniarza.

W pewnym miasteczku hinduskim — czytamy w angielskim miesięczniku „Empire Review” — podejrzewano o morderstwo robotników-Chińczyków z angielskiej plantacji herbaty. Właściciel jej prosił policję, by wstrzymała się na razie z aresztowaniem winnego, zanim sam nie wykryje sprawy. Wkrótce rozeszła się wśród kulisów-robotników plantacji, wieść, że właściciel jej sprowadził czarnoksiężnika, który wykryje zbrodniarza.

Pośrodku baraków, które zajmowali kuliszi, wzniesiono szubienicę. Następnego dnia właściciel plantacji wezwał wszystkich swych szesćdziesięciu kulisów, każąc im stanąć wokół szubienicy. Nawet chorych wynoszono z łózkami. Sam pan wypróbował działanie szubienicy, wisząc na niej ciężki wór z ziemią. Na widok ten dreszcz ogarnął Chińczyków.

Właściciel plantacji przedstawił potem zehranym przybyłego czarnoksiężnika. A był nim Anglik, przybyły doń świeżo z daleka w gościnie. „Czarnoksiężnik ten — mówił sahib — wykrył już setki zbrodniarzy. Więc i teraz wskaże mordercę.”

Groźny czarnoksiężnik dał potem każdemu kulisowi łyżkę z grubo zmielonym ryżem i kazał go żuć przez trzy minuty, a potem wypłuć u jego nóg liście palmowe. Niewinny — rzekł czarnoksiężnik — uczyni to bez trudności, morderca zaś nie zdoła żuć kaszy i zawiśnie natychmiast na szubienicy.

Po trzech minutach na dany znak 50 kulisów wypłuto na liście palmowe żutą kaszę. Jeden tylko kulis stał błądy i drżący ze strachu. Więc czarnoksiężnik podważył mu kółkiem zęby i pokazując zaledwie zwłżoną w ustach kaszę, zawołał: Oto morderca!

Wkroczyła policja i w przeciągu pięciu minut wydobyła z kulisza zupełnie przyznanie się do zbrodni.

Na czem polegały czary czarnoksiężnika? Wyjaśnienie tkwi w fizjologicznym objawie strachu. Strach mianowicie utrudnia oddech i pozbawia możliwości wydzielania śliny. Szubienica miała na celu wzbudzić ten większy strach. (ro)

O łączność z wychodźstwem w Stanach Zjednoczonych

W środę, dnia 21 marca w Warszawie odbyła się konferencja w sprawie nawiązania łączności z wychodźstwem polskim w Stanach Zjednoczonych. Na konferencję przybyli: przedstawiciele i przedsta-

wicielek Urzędu emigracyjnego, Polskiego towarzystwa emigracyjnego, Towarzystwa opieki nad wychodźcami, członkowie zarządu Związku i Koła pracy społecznej, bawiący w Warszawie prezes Stowarzyszenia inżynierów-Polaków w Stanach Zjednoczonych inż. Witold Kosicki, przedstawiciele prasy i zaproszeni goście. Po konferencji powzięto jednomyślnie następującą rezolucję:

„Zebrani na konferencji aprobują projekt nawiązania łączności pomiędzy pokrewnymi stowarzyszeniami w Polsce i Ameryce, stwierdzają pragnienie nawiązania kontaktu ze stowarzyszeniami pracowników handlowych, przemysłowych i biurowych — Polaków za Oceanem i proszą p. inż. Kosickiego o podjęcie niezbędnych w tym celu kroków po powrocie jego do Stanów Zjednoczonych. Zebrani najgoręcej popierają wniosek redaktora „Wychodźcy” p. St. Gasińskiego: założenia w Warszawie (z oddziałami w całej Polsce) „Koła Fundacji Kościuszkowskiej”, postanawiając wszcząć odpowiednią akcję na terenie swoich towarzystw i związków, a pozostawiając Polskiemu Towarzystwu Emigracyjnemu, któremu przedstawiciel złożył ten wniosek, wykonanie projektu — drogą legalizacji Koła.

Kino „ODEON”, ul. 27 Grudnia 14
Od czwartku 29 b. m.

„MIŁOŚĆ”

czyli (Spowiedź Księżnej de Langeais)
W roli głównej wielka artystka Elzbieta Bergner.

Pw 8029-13.231

Renomę wszechświatową
zdobyczą jedynie skutecznie działające środki lecznicze. Takim środkiem jest **Aspirin w tabletkach**. Należy nabywać je tylko w oryginalnym opakowaniu „Bayer” po 6 albo 20 sztuk (wczworokątnym płaskim pudełeczku tekturowym z czerwoną opaską).

Do nabycia we wszystkich aptekach.

JASNEJ SŁONCA
NAJLEPZA ZAPRAWA DO PODŁÓG
ODWIEŻA ZNIŻCZONE POADZKI LINOLEUM
i FARBUE MOMENTALNIE BIAŁE PODŁOGI
NA MAHOŃ LUB ORZECH CIEMNY.

nr 4274

AKWAWIT

Najprzedniejsze wódki i likiery

SPECJALNOŚĆ:

Wypalanki Winne - Rummy - Araki - Zyttniak Wielkopolski
Orange - Cherry Brandy - Curaçao Blanc - Nalewki owocowe

w 6288/9-51/8

Nowa fala niemieckiego

„Drang nach Osten”

Wojsownicze przemówienia na zjeździe „Ostbundu”

Berlin, 29. 3. (PAT.) W sobotę rozpoczęły się tu obrady dorocznego kongresu niemieckiego „Ostbundu”, na które minister spraw wewn. Rzeszy wysłał swego przedstawiciela. Obrady zagał poseł ludowy do sejmu pruskiego Steffens, który podkreślając znaczenie pogranicza wschodniego dla Niemiec, domagał się kategorycznie wydatniejszej subwencji na akcję kulturalną na wschodzie. Sytuacja na pograniczu wschodnim, oświadczył mówca, przedstawia się w ten sposób, że po zlikwidowaniu walki o-

różnej musimy tam obecnie prowadzić walkę przy pomocy broni duchowej.

Obrady zakończyły się referatem przedstawiciela „Ostbundu”, dr. Harmsa, który wskazał na olbrzymie niebezpieczeństwo, zagrażające niemieckiemu stanowi posiadania na wschodzie wskutek wzrastającej statystyki emigracji, przewyższającej znacznie statystykę urodzin.

Berlin, 29. 3. (PAT.) Na urzędzonym z inicjatywy niemieckiej partji demokratycznej zebraniu człon-

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Kartelizacja

Jednym z najbardziej aktualnych dla przemysłu polskiego zagadnień — jest kwestja kartelizacji.

Dodatnią stroną karteli jest możliwość ulepszenia tą drogą produkcji, obniżania kosztów wytwórczości, wykluczenia niegospodarczej konkurencji, zapewnienia trwałości koniunktury i ograniczania bezrobocia.

Po stronie ujemnej natomiast widnieją niebezpieczeństwa tendencji monopolistycznych i niezdrowych praktyk handlowych.

Zrozumiała przeto jest różnica zdań w ocenie ogólnogospodarczej wartości karteli. Tem niemniej wypowiedziano już zdanie, na które tak przeciwnicy, jak i zwolennicy kartelizacji, chętnie się zgodzą. Zdanie to wypowiedział przewodniczący Międzynarodowej Konferencji Ekonomicznej (Genewa, maj 1927) minister belgijski p. Theunis:

„Postęp kartelizacji jest zjawiskiem dodatniem wzgl. ujemnem, zależnie od tego, w jakim duchu powzięta została koncepcja utworzenia kartelu i zależnie od sposobu, w jakim kartel rozwija swą działalność, a wreszcie zależnie od stopnia, w jakim osobistości kierujące kartelami kierują się względami na dobro ogólnogospodarcze”.

Opinia powyższa stanowi również platformę do dyskusji nad wartością karteli w Polsce. Dyskusja ta, zdaniem naszym, za mało się rozwinęła, za mało też uwagi poświęca się działalności syndykatów krajowych. Szczególnie zaś Wielkopolska, której większą część przemysłu składa się z fabryk przetwórczych, winna zwracać baczną uwagę, czy pewne posunięcia w dużej mierze skartelizowanego przemysłu surowcowego nie szkodzą jej interesom.

Obserwujemy też w ostatnim czasie, że pewne przedsiębiorstwa przemysłu przetwórczego występują od wypadku do wypadku zbiorowo wobec karteli surowcowych w obronie swych interesów.

To zjawisko, jednoczenia się choćby doraźnego fabryk przetwórczych jest wysoce symptomatyczne; mianowicie kartelizacja przemysłowa surowcowa pociąga za sobą łączenie się fabryk przetwórczych. U nas, chwilowo jeszcze, zjawisko to nie jest wyraźne, jednak można przewidzieć, że w niedalekiej przyszłości stanowić ono będzie przedmiot ożywionych dyskusyj i odpowiednich posunięć.

Krótkie informacje gospodarcze

— „Daily Express” podaje, że na skutek ciężkiej sytuacji angielskiego przemysłu węglowego oraz w związku z poniesionymi stratami przez towarzystwa kopalniane, właściciele gwarctw postanowili podnieść ceny węgla pod koniec bież. miesiąca.

— Minister finansów Jugosławii oświadczył, iż przygotowania do stabilizacji dynara posunęły się już tak daleko, iż prawdopodobnie zakończono zostaną w przyszłym miesiącu. Wartość dynara określona ma być na 9,13 fr. zł. za 100 dynarów papierowych.

— Sowiecka rada gospodarcza stwierdziła w przedsiębiorstwach włókienniczych, w których został zaprowadzony 7-godzinny dzień pracy, rozprężenie dyscypliny wśród robotników oraz znaczny spadek produkcji.

— „Board of Trade Journal” donosi, że na listę towarów, mogących być przywożonymi do Palestyny bez cła włączone zostały zwierzęta wszelkich rodzajów. Jak wiadomo, polski eksport żywcia do Palestyny posiada pewne możliwości rozwoju.

— Z inicjatywy austriackich fabryk kapeluszy ma powstać międzynarodowy kartel tej gałęzi przemysłu, którego celem ma być w pierwszym rzędzie ustalenie jednolitych warunków kredytu i sprzedaży.

— W ostatnim czasie banki praktycznie korzystają coraz częściej z krótkoterminowych kredytów dolarowych, które otrzymują za pośrednictwem banków holenderskich i in. na 5—5½ proc. Służą one do odciążenia rynku pieniężnego, zwłaszcza na ostatnio miesiąca.

Umowa o pracę robotników

W numerze 35 Dziennika Ustaw ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników.

Unifikacja naszego prawodawstwa spotyka się z przychylnym przyjęciem wśród społeczeństwa, o ile zasadnicza, merytoryczna treść nowych ustaw nie odbiega zbyt silnie od przyjętych zwyczajów i norm obecnie obowiązujących, i nie jest jednostronnie ujmowaną z punktu widzenia interesów pewnych tylko grup społecznych, a nie całego społeczeństwa.

Z tego punktu widzenia wymienione rozporządzenie nasuwa pewne zastrzeżenia, gdyż jest ono ujęte nieco jednostronnie, a pod względem prawniczym nie zawsze konsekwentne, przyczem z punktu widzenia życia gospodarczego narzuca szereg przepisów dość uciążliwych.

Rozporządzenie to obejmuje 9 rozdziałów i 68 artykułów. W artykule pierwszym mamy zdefiniowane pojęcie umowy o pracę robotników, która określa przyjęcie robotnika do wykonywania pracy na rzecz pracodawcy za umówione wynagrodzenie. Rozporządzenie omawiane nie dotyczy pracowników umysłowych, robotników zatrudnionych w rolnictwie, leśnictwie, ogrodnictwie oraz w zakładach pracy ściśle z rolnictwem związanych, a nieposiadających przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego, osób zatrudnionych w urzędach państwowych i komunalnych oraz w szkołach handlowych, a pełniących czynności analogiczne do czynności niższych funkcjonariuszów państwowych, służby domowej, oraz dozorców domowych. Umowę o pracę zawiera się albo na piśmie albo ustnie, ewentualnie też przez dopuszczenie robotnika do pracy, w trybie przyjętym w danym zakładzie pracy.

Ostatni przepis, przewidujący sposób zawarcia umowy, „przez dopuszczenie robotnika do pracy”, jest wysoce nieszczyśliwy, gdyż może być wykorzystany przeciwko pracodawcy przy pomocy aktów terroru. Sądzić należy, że ustawodawca miał w danym wypadku na myśli zawarcie umowy przez dorozumianą wolę stron, co w sformułowaniu wypadło bardzo niejasno. Według obecnej redakcji bowiem mogą pojawić się wątpliwości, czy w razie dopuszczenia robotnika do pracy pod przymusem — umowa w rzeczywistości nie została zawarta, co oczywiście jest sprzeczne z zasadą dobrowolności umowy.

Umowę o pracę można zawierać na okres próbny, na okres wykonania określonej roboty, na czas określony, oraz na czas nieokreślony, przyczem okres próbny pracy robotnika nie może trwać dłużej, niż 7 dni, w czasie których umowa może być rozwiązana każdej chwili przez którąkolwiek ze stron. Nierozwiązanie umowy o pracę w okresie próbnym uważa się za zawarcie umowy na czas nieokreślony, o ile nie została zawarta inna umowa.

Rozporządzenie w ogólnej formie zaznacza, że robotnicy są obowiązani do należytego i sumiennego spełnienia zarządzeń swych przełożonych w zakresie tych robót, które są objęte w umowie o pracę, a które nie są sprzeczne z prawem i dobrymi obyczajami. Tak samo nakłada na pracodawcę obowiązek stosowania w każdym wypadku środków, zapewniających ochronę życia i zdrowia robotników, a jeżeli robotnik zaliczony jest w poczet domowników pracodawcy, to tenże powinien dostarczyć odpowiednich urządzeń i wydać odpowiednie zarządzenie co do pomieszczenia i pożywienia robotnika, o ile te zostały objęte umową, jakie są potrzebne ze względu na zdrowie i moralność. Pracodawca obowiązany jest w ciągu miesiąca od otwarcia zakładu pracy względnie od wejścia rozporządzenia w życie podać do wiadomości obwodowego inspektora pracy, czy osobiście kieruje zakładem, czy też powierza kierownictwo innej osobie.

Najważniejszy, naszym zdaniem, jest rozdział, traktujący o rozwiązaniu umowy o pracę. Pod tym względem rozporządzenie stwarza stan zupełnej nierówności roboty rzeczywistych praw i obowiązków dla obu stron zawierających umowę. Trzeba stwierdzić, że jakkolwiek termin wypowiedzenia traktowany jako obowiązujący obie strony, w rzeczywistości praktycznie obciąża tylko pracodawcę. Nie istnieje

bowiem w praktyce żaden sposób przymuszenia robotnika, który pragnie pracę porzucić przed czasem, do kontynuowania tej pracy. Nawet w razie skierowania sprawy na drogę sądową, pracodawca w przeważnej większości wypadków nie posiada praktycznych szans dochodzenia na robotniku odpowiedzialności za ewentualnie nieprzebieżanie przez sąd. W praktyce więc robotnicy mają zupełną swobodę opuszczenia pracy, nie licząc się z terminem wypowiedzenia, podczas gdy pracodawcy są skrupowani rozporządzeniem, gdyby z jakichkolwiek względów pragnęli przed czasem usunąć robotnika. Względy te mogą być dwójakiej natury, albo pracodawca zmuszony jest usunąć robotnika, który utracił jego zaufanie lub wyrządza mu w zły woli szkody w warsztacie, albo zmiana stosunków na rynkach zbytu zmusza pracodawcę do zredukowania zajętych robotników. W obu tych wypadkach leży w interesie życia gospodarczego umożliwienie stronom rozwiązania stosunku umownego możliwie w najkrótszym czasie.

Za tym samym przemawia również teoretycznie biorąc, zachowanie zasady równości stron i obowiązków obu stron zawierających umowę. Rozporządzenie mówi więc, że umowę o pracę rozwiązuje się po upływie czasu, na który była zawarta, po ukończeniu roboty, która została wyraźnie oznaczona w umowie i której ukończenie strony przyjęły jako termin ustania umowy, po upływie okresu wypowiedzenia przysługującego każdej ze stron przy umowie na czas nieokreślony, to jest dwa tygodnie; wskutek śmierci robotnika oraz z chwilą wcielenia robotnika jako poborowego do służby czynnej w wojsku stałym. Pracodawca niema prawa wypowiedzieć umowy na inny dzień jak na sobotę lub na dzień wypłaty. Nie wolno wypowiedzieć umowy w ciągu czterech tygodni niezdolności robotnika do zarabkowania, spowodowanej przez nieszczyśliwy wypadek lub chorobę, także w czasie między chwilą powołania robotnika na ćwiczenia wojskowe rezerwy, a końcem odbycia tych ćwiczeń — a także podczas trwania ustawowego urlopu robotnika.

Każda ze stron ma prawo z ważnych powodów lub z winy drugiej strony niezwłocznie rozwiązać umowę o pracę przed upływem terminu umowy, względnie bez zachowania obowiązujących okresów wypowiedzenia. W razie sporu o istnieniu ważnych powodów lub winy rozstrzyga sąd. Przepis ten jest równoznaczny prawie zupełnie z odebraniem znaczenia przepisom o możliwości natychmiastowego zwolnienia.

Rozporządzenie wymienia wypadki, w których robotnik może rozwiązać umowę o pracę z winy pracodawcy, mianowicie jeśli pracodawca, jego domownicy lub zastępcy dopuszczają się wobec niego lub członków jego rodziny czynnych zniewag lub ciężkich obraz; jeśli wymienieni dopuszczają się czynów, sprzeciwiających się prawu lub dobremu obyczajom, bądź też nakładają do takich czynów; jeśli pracodawca nie wykonywa swych zobowiązań względem robotnika, określonych w umowie lub rozporządzeniem.

Pracodawca natomiast może natychmiast rozwiązać umowę w wypadkach następujących: a) jeśli robotnik dopuszcza się względem pracodawcy, przełożonych, członków rodziny pracodawcy i przełożonych czynnych zniewag lub ciężkich obraz, b) jeżeli robotnik mimo przestrogi nie zachowuje przepisów zapewniających bezpieczeństwo pracy i całości zakładu pracy, c) gdy robotnik dopuścił się kradzieży, przywłaszczenia lub rozniesienia uszkodzenia mienia pracodawcy, d) gdy nie stawiał się do pracy dłużej niż trzy dni z rzędu, lub ogółem więcej niż przez 6 dni w ciągu miesiąca bez uzasadnionych przyczyn, f) w wypadku udowodnionej zdrady przez robotnika zastrzeżonej tajemnicy zakładu pracy, g) gdy robotnik na podstawie sfałszowanych dokumentów uzyskał przyjęcie do pracy.

Rozporządzenie nakłada na pracodawcę obowiązek wypłacania wynagrodzenia w gotówce i zabrania dokonywania wypłat weksłami, różnymi skryptami, kuponami, znakami umówionymi, towarami lub innymi przedmiotami. Pracodawca również jest obowiązany prowadzić księgi płat-

cy względnie wykazy wypłat robotniczych, oraz inne księgi niezbędne dla kontroli nad stosunkiem pracy i przechowywać je przez okres pięcioletni.

Wszystkie zakłady pracy, zatrudniające powyżej 4 robotników, obowiązane są wydać w 7 dni po rozpoczęciu pracy robotnikowi bezpłatnie książeczkę obrachunkową, przyczem książeczka ta musi zawierać dane dotyczące warunków umowy o pracę oraz wyciąg z przepisów prawnych, określających prawa i obowiązki stron z regulaminu pracy względnie rozporządzenia. Do książeczki takiej mają być wpisywane każdorazowe wypłaty wynagrodzenia ze wskazaniem potrażeń, wymiarem wysokości i ilości kar potrąconych i powodów do ich wymierzenia. W razie zawinionej spóźnionej wypłaty pracodawca obowiązany jest płacić procenty zwłoki w wysokości 2 do 3 procent miesięcznie, pracodawcy natomiast nie wolno pobierać procentu od pożyczek udzielonych robotnikowi ani wynagrodzenia z tytułu poręczenia za jego zobowiązania pieniężne.

W razie śmierci robotnika, o ile tenże pracował 10 lat w przedsiębiorstwie, rodzinie jego przysługuje prawo otrzymania odprawy w wysokości 2-tygodniowego wynagrodzenia, po 20 latach pracy w razie śmierci rodzina pobiera odprawę w wysokości 4-tygodniowego wynagrodzenia. Kara robotników można, o ile kary są przewidziane w regulaminie pracy i to za przekroczenia takie, jak rozniesienie lub niedbałe wykonywanie robót, za rozniesienie psucie materiałów, narzędzi i maszyn, za nieprzybycie do pracy, za spóźnianie się, za samowolne opuszczanie pracy w ciągu dnia roboczego, za zakłócenie spokoju, za znajdowanie się przy pracy w stanie nietrzeźwym, za nieprzestrzeganie przepisów ostrożności; kara nie może przekraczać jednej czwartej dziennego zarobku. Rozporządzenie wprowadza również regulamin pracy, który powinien być wydany dla każdego zakładu pracy, zatrudniającego ponad 20 robotników. Regulamin taki musi ulec zatwierdzeniu przez obwodowego inspektora pracy.

Za niestosowanie się do przepisów ustawy przewidziane są kary od 50 zł do 1000 zł, ewentualnie areszt do 6 tygodni. Orzeka o karach sąd pokoju. W wypadkach jednak, gdy pracodawca nie poda, kto jest odpowiedzialny za prowadzenie fabryki, wypłaca należności robotnikom nie gotówką, nie prowadzi księgi płac oraz książeczek obrachunkowych itp., orzeka o karze inspektora pracy i w tych wypadkach kary wynoszą od 10 do 500 zł.

Rozporządzenie powyższe on ówione wchodzi w życie na całym terytorjum państwa z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 23 lipca 1928 r.

S.

PODATKI I CPŁATY

(p) **Termin płatności podatków samorządowych.** Powszechnie są skarżącymi płatników nietyłe z powodu wysokości danin samorządowych, ile z powodu, że płatnik niegdy nie może przewidzieć, jakie i w jakiej wysokości daniny komunalne będzie musiał w ciągu roku uiścić. Narzekania te są słuszne, bo związki komunalne wymierzały niejednokrotnie podatki w ciągu roku i w różnych okresach roku rozsyłały orzeczenia wymiarowe. Stan ten ulegnie zmianie, gdyż art. 46 ustawy o finansach komunalnych będzie zawierał następujący przepis: „O wysokości i terminach płatności wszystkich samoistnych danin komunalnych, wymierzanych w stosunku rocznym, powinien być płatnik powiadomiony równocześnie w ciągu pierwszych dwóch miesięcy roku budżetowego. Wyjątek stanowią wypadki, kiedy podstawa wymiaru samoistnej daniny komunalnej powstanie dopiero w ciągu roku budżetowego. Takie uwiadomienie co do samoistnych danin komunalnych, obciążających grunty, powinno nastąpić przed dniem 1 kwietnia.” (s)

KRONIKA GOSPODARZA

(k) **Kurs złotego.** Dziś rano notowano dolary w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,91, w Gdańsku na Warszawie 8,90.

(k) **Kurs marki niem. i guld. gd.** Bank Polski Oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 213,20 w gotówce — 212,348; za 100 guld. gd. w dewizach — 174,03, w gotówce — 173,334.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Nowa elektrownia w Krotoszynie

Piękna uroczystość poświęcenia — Triumf polskiego przemysłu

Nasz umyślny wysłannik (k) pisze:

W środę w południe odbyło się w Krotoszynie poświęcenie nowozbudowanej elektrowni miejskiej. Uroczysty ten akt pobłogosławienia zakładu użyteczności powszechnej był piękną manifestacją publiczną sprawności przemysłu polskiego, a zarazem postępu i dzielności samorządu miasta Krotoszyna. Wśród licznych uczestników zauważyliśmy m. in. ks. prob. Stankowskiego, członków rady miejskiej in corpore z prez. dr. Budzyńskim, magistratu z burmistrzem Klemczakiem, wiceburmistrzem Gąsiorowiczem, sędziego Wójtowiczem, lekarza dr. Szymańskiego, dyr. Browarów Krotoszyńskich Nożyńskiego, dyr. sem. nauczycielskiego męskiego Igielskiego i in. Licznie przybyli członkowie Stow. Burmistrzów na wojew. poznańskie pp.: burmistrz prezes Scholl z Szamotuł, Mazurkiewicz z Odolanowa, Rogalski z Jarocina, Bukowski ze Żnina, Szurkowski z Żerkowa, Holland z Buku, Wojciechowski z Sulmierzyca, Zdaniewicz z Koźmina, Polski z Kościana, dalej — przedstawiciele miejscowego rzemiosła, kupiectwa i reprezentanci firm zakładów mechanicznych „Ursus” Spółka akc. w Warszawie oraz zakładów elektrotechnicznych Gaertig i Ska w Poznaniu i w in.

Rano o godz. 10 odbyło się nabożeństwo w kościele farnym odprawione przez ks. prob. Stankowskiego. Następnie udano się do pięknie w zieleni przybranej elektrowni na ul. Słodowej. Do obecnych przemówił p. burmistrz Klemczak, przedstawiając szeregółowo historię elektryfikacji miasta. Nastąpiło potem zwiedzanie zakładów,

wreszcie odbył się wspólny obiad w Hotelu Wielkopolskim, z udziałem około stu osób. W czasie obiadu szereg toastów zapoczątkował ks. prob. Stankowski żywiołowo podjętym okrzykiem na cześć Rzeczypospol., następnie prezes rady miejskiej dr. Budzyński, wniósł toast w ręce senjora burmistrzów p. Mazurkiewicza, z Odolanowa, który przemówił im. zarządu Stowarzyszenia Burmistrzów. Zabierali jeszcze głos pp.: burmistrz Klemczak, burm. Bukowski ze Żnina, przedstawiciel firmy Gaertig i Ska inż. Piński, dyr. gimnazjum państwowego prof. Nowackiewicz, dyr. zakładów mechanicznych „Ursus” w Warszawie inż. van der Beek, radny Drożdża, budowniczy Kamiński, autor projektu nowej elektrowni inż. Trompeter, prof. Sujak, radny Jarczyński, inż. Rakowski, senjor magistratu radca Olejniczak i wielu innych. Szereg toastów zakończył ks. prob. Stankowski tradycyjnym: „kochajmy się”.

W przemówieniach podkreślano sprawność firm, które wykonywały prace, dając dowód tężyzny polskiego przemysłu, oraz obywatelskie stanowisko korporacji m. Krotoszyna, które mimo ofert firm zagranicznych oddało prace firmom krajowym. W czasie obiadu przygrywała orkiestra 56 p. p., a pamiętając o biednych miejscowych, zebrani poparli bardzo wydatnie loterię Tow. Pań św. Wincentego a Paulo, której losy rozsprzedawały panie kapit. Lewandowska, Kończakowa i Klemczakówna.

Należy nadmienić, że uruchomienie elektrowni nastąpiło już w grudniu ub. roku. (k)

U progu wiosny

Troski Tow. Miłośników Drzew Owocowych.

W sali p. Kasperkowej odbyło się w tych dniach walne zebranie Tow. Miłośników Drzew Owocowych. Przy licznych udziałem członków przewodniczył obradom p. Ziegenhagen. Sprawozdanie ogólne złożył sekretarz p. Zwierzyński, a kasowe, skarbnik p. Popka. Ze sprawozdań wynika, że Towarzystwo liczy 40 członków, którzy są właścicielami ogródków działkowych przy Szosie Okrężnej w pobliżu Warowni VII i od roku 1914 dzierżawią tereny podlegające likwidacji. Są tam już stare, rozwinięte drzewa. Iadnie zaprowadzone altany i ogrody, mimo to zamierza ich się usunąć, co stanowiłoby wielką krzywdę dla tych dzin przeważnie liczących.

W swoim czasie po przedstawieniu sprawy ówczesnemu prezesowi Urzędu Likwidacyjnego dr. Winiarskiemu, rozpatrzono postulaty mało-dzierżawców przychylnie, natomiast obecnie zamierza się znieść środkową część obsadzoną drzewami. Prośby do Urzędu Likwidacyjnego i Ministerstwa Skarbu nie odniosły jeszcze skutku to też obecnie nadszedł czas robót wiosennych, a członkowie są w wielkiej obawie.

Ta troska wylaniała się z dyskusji w czasie której żalono się, że kompetentne władze nie przychyliły się do prośby dzierżawców. Wpływa to ogromnie deprymująco, a poza to na opóźnienie prac wiosennych w ogrodach Zarząd Towarzystwa ukonstytuował się w składzie jak następuje: Maksymilian Powalowski — prezes, Ziegenhagen — zastępca, Zwierzyński — sekr., Bartkowiak — zast. sekr., Popka — skarbnik, Knasiecki, Zydorowicz i Chojnacki — jako rewizorzy. (k)

Naiwnych nie sieją...

Znów jedna ofiara zawodowych szulerów.

Niema faktycznie dnia, abyśmy nie notowali często nawet kilku wypadków, że ten i ów padł ofiarą wyrafinowanych oszustów, których w Poznaniu wszędzie pełno. Szczególnie dają się łatwo nabierać ludzie prości, przybywający do naszego miasta; biorą się oni niestety, bardzo łatwo na lep słodkich słówek wydrwigroszów, a oto o jeden więcej wymieniony dowód:

W tych dniach niejaki Emil Schulz szkuciarz z Oranienburgu przybył do Poznania i zawarł taką przygodną znajomość na ulicy z dwoma osobnikami, którzy niezmiernie ujęli go grzecznością i serdecznością. Stał więc pakt przyjaźni, po zawarciu którego, dla przypiętowania go postanowiono zagrać w karty. Cała zatem „trójka” weszła do jednej z bram domu przy ul. Dominikańskiej. Tu nowi przyjaciele Schulza tak się zrecznie nim zaopiekowali, że ani się nawet spostrzegł, jak zniknął mu portfel zawierający 100 marek rentowych i 30 zł, a niebawem ulotnili się przygodni znajomkowie. Dopiero wtedy, gdy było już zapóźno — Schulz zorientował się, że wpadł w sidła zwykłych szulerów i zwrócił się o pomoc do władz bezpieczeństwa. (z)

KALENDARZYK

Czwartek, 29 marca 1928.

Słońce: wschód 5.35 — zachód 6.22 — długość dnia 12 godzin 47 minut.
Księżyc: wschód 10.25 — zachód 3.3 — po I kwadrze.

Stan nogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Czwartek, godzina 7 rano. Temperatura powietrza wysoka plus 7 st. Cels. Pochmurno, Czysta i mglisto. Ciśnienie atmosferyczne niskie 757 mm W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 15 st. Cels., najniższa plus 5 st. Cels.

Stan wody w Warcie według notowań In spekcji Drog Wodn. dziś +1,14 m. Kal. rz.-kat.: Eustazjusza; jutro Aniell. Kal. słow.: Przesława; jutro Szukostawa.

Zebrańia

Jutro o 18 Pozn. Tow. Jedwabnicze, w lokalu Wkp. Zw. Tow. Ogrodniczych, Pocztowa 30 — walne.

o 19 Tow. Powstańców i Woj. Śródmieście, u p. Bayerowej.

Wystawy

Wystawa Laszenki „Egipci” w sali Apollo, Piekary 17. codziennie od godz 10—19

Nocne pogotowie lekarskie

ul. Pocztowa 30; tel. 55-55; od godz. 20—8.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Eskulapem pl Wolności — Apteka Sapieżyńska. ul Pocztowa 31.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ul Kraszewskiego 12

Łazarz: Apteka Łazarska ul Mateckiego Wilda; Apteka pod Koroną G Wilda 61
W innych dzielnicach miasta apteki tam się znajdujące.

OSOBISTE

— **Zgon weterana.** Kapałczyński Wincenty, weteran z r. 1863, zmarł, mając lat 89, w Młynkowie (powiat obornicki). Pogrzeb odbędzie się tamże w sobotę d. 30. bm. o godz. 11.

WYKŁADY

— **W „Cyklu wykładów o wychowaniu”** wygłosi 11 wykład p. t. „Potrzeby i główne zasady poradnictwa zawodowego” p. dr. Frycz w dniu 29. bm. o godz. 19 w sali wykładów N. U. R., Aleje Marcinkowskiego 24, I ptr.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Zebrańie weteranów z r. 1863** odbędzie się przy ul. Fredry 7, na parterze pokój 48, w sali posiedzeń, w sobotę, dnia 31. bm. o godz. 4 po południu.

— **Zebrańie plenarne Chrześ. Narod. Naucz. Szk. Powsz.** odbędzie się w sobotę 31. bm. o godzinie 17 w I szk wydz. Na porządku obrad między innymi lekcja prakt. p. Noszczyńskiego i referat p. Serwińskiego: „Projekt zmiany statutu”.

— **Zarząd Związku Samoobrony Społecznej „Rozwój”** zwołuje nadzwyczajne zebranie członków w dniu 2 kwietnia br. o godz. 20.30 w sali Królowej Jadwigi — Poznań, Al. Marcinkowskiego 1. Sprawozdanie z działalności „Rozwoju” zda sekretarz generalny p. Kaczmarek; o akcji „Rozwoju” w kierunku osiedlania na Kresy wschodnie referuje prezes, p. poseł Karol Rzepecki wzgl. p. dr. St. Celichowski; referat p. t. „Wzmocnienie się wpływów żydowskich w Polsce” wygłosi p. inż. Godlewski. Nastąpi dyskusja i wolne głosy. Wstęp tylko za zaproszeniami, które dla sympatyków odebrać można w Dyrekcji Okręgowej „Rozwoju” — Poznań, Al. Marcinkowskiego 24, tel. 30-67.

— **Zebrańie Towarzystwa Przemysłowego** odbędzie się w piątek 30. b. m. o godzinie 20 na sali „Cechu Budowniczych Poznańskich” przy ulicy Sew. Mielżyńskiego nr. 23 dom tylny I piętro, na końcu tarasu. Na porządku dziennym nader interesujący wykład p. mecenasa Kazimierza Frąckowiaka na temat „Nowa organizacja sądownictwa polskiego”.

WIECZORY, KONCERTY

— **Z Państw. Konserwatorium Muzycznego.** W piątek 30. bm. o godz. 20 odbędzie się w Auli Uniwersyteckiej pierwszy doroczny publiczny popis uczniowski, koncert symfoniczny. W programie: Uwertura z op. „Don Juan” Mozarta; Koncert skrzypcowy Brucha; Symfonia włoska Mendelssohna; Koncert fortepianowy Czajkowskiego. Bilety do nabycia u p. Szrejbrovskiego, ul. Fredry, a dla uczacej się młodzieży w kancelarii Państw. Konserwat. Muz. ulica Wrocławska 16, w godzinach od 12 do 13 i od 16 do 19.

KOMUNIKATY RÓZNE

— **Informacje o Szkole Morskiej w Tczewie** są do przejrzania w Izbie Przem. Handl. ul. Mickiewicza 31.

— **Pokaz wyszkolenia szeregowca.** Dnia 1 kwietnia o godz. 14 przeprowadzone zostanie przez szkołę podoficerską 58. p. p. na polach Górczyna ćwiczenie pokazowe z zakresu wyszkolenia szeregowca dla oddziałów P. W. Zbiórka o godzinie 12.45 na placu koszarowym 58. p. p. Wkp. skąd o godz. 13 odmarsz na plac ćwiczeń. Na ten pokaz stawić się mają wszystkie hufce szkolne oraz ośrodki P. W. — Ze względu na ważność ćwiczenia wszystkie stowarzyszenia pracujące w P. W. proszone są o wydanie zarządzeń, by uczestnicy kursu P. W. stanęli jak najliczniej na zbiórce.

YRONIKA MIEJSCOWA

— **Otwarcie sklenów w niedzielę Palmowa,** jako w ostatnią przedświąteczną, dozwolone jest w czasie od godziny 13 do 18 Miejski Urząd Policijny wyda w tej sprawie urzędowy komunikat. W tygodniu przedświątecznym czas otwarcia nie podlega żadnej zmianie; utrzymywane będą zwykle godziny a mianowicie w czasie od 8 do 18 (k)

— **Eksportacja zwłok śp. ppłk. Douglasa** odbyła się dziś o godzinie 10 z kaplicy Okręgowej Szpitala Wojskowego do grobów rodzinnych w Górze. Obrzwy mi pochód żałobny otwierały oddziały 14 pułku artylerji polnej, poprzedzone przez orkiestrę tegoż pułku. Przybyli bardzo licznie oficerowie z dowódcą 14. p. artyl. pułk. Kierskim, generalicja z gen. Kędzierskim, dalej władze cywilne z p. wojewoda Bnińskim (k)

— **Liga Katolicka Parafjalna na Jeźwach** urządziła w dniu 25. bm. wieczornice i walne zebranie Rozpoczęto wieczornice od podziękowania b. delegatowi archybiskupiemu do zarządu Ligi. Najprz. ks. Biskupowi Radońskiemu, za jego serdeczna i troskliwa opiekę, której Liga zawdzięczała cały swój rozwój. Następnie powitano nowego delegata i nowego proboszcza parafji, ks. Stanisława Budaszewskiego, oraz generalnego sekretarza Ligi Diecezjalnej, ks. prałata Prądzińskiego, który wygłosił referat p. t. „Nowożytni męczennicy (z mecenarskiej doli katolików w Meksyku)”. Chór Młodzieży Starszej im św. Kazimierza pod kierownictwem p. Olszewskiego, odśpiewał bardzo dobrze trzy pieśni. Po wieczornicy odbyło się walne zebranie, zakończone wyborami. Wybrani zostali pp. Stein (przewodni) Dziurkiewicz (zast. przew.), Dąbrowski, Bol (skarb.), Cybińska (skarb.), Bartkowiak, Dąbrowski, Kiel-

W najbliższym (14) numerze „Wielkopolska Ilustracja” jako pierwsza z ilustrowanych pism polskich przynosi zdjęcia z potwornej katastrofy

peknięcia tamy na rzece Santa Clara w Kalifornii,

która pochłonęła setki ofiar w ludziach. Między aktualjami z Polski znajdują zdjęcia z poświęcenia pięciotysięcznego wagonu kolejowego, wyprodukowanego w zakładach Cegielskiego w Poznaniu.

Wśród licznych fotografii znajdujemy szereg ciekawych obrazków prima-aprilisowych.

Pierwszą stroną nowego numeru zdoła podobizna znanej i cenionej aktorki polskiej M. H. Szpyrkówny, której najnowszą powieść zdobyła dla swoich czytelników „Wielkopolska Ilustracja”. Początek tej powieści zapowiada się najeden z najbliższych numerów kwietniowych.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokiego kół publiczności. Pojedynczy egzemplarz tylko 45 groszy, miesięczny abonament 1,50 zł, kwartalnie 4,— zł. Egzemplarzy okazowych bezpłatnie należy żądać wprost od administracji: Poznań, św. Marcin 70).

czewska, Kawczyńska, Kujawa, Roszyk, Sałach.

— **Nowa placówka chrześcijańska,** hurtownia kapeluszy i strojów damskich, powstała przy Starym Rynku 43 pod firmą Svenda i Drnek. Dnia 26 bm. dokonał poświęcenia lokali ks. Ciążyński.

— **Program budowy szkół miejskich.** Na przedmieściach m. Poznania stosunki szkolne wymagają gruntownej naprawy, gdyż daje się odczuwać dotkliwie spełnienie w tamtejszych budynkach szkolnych. Koniecznością rozbudowy istniejących względnie budowy nowych szkół zajmował się na ostatnim posiedzeniu magistrat. Ustalono program budowy szkół na najbliższe pięciolecie. W roku bieżącym postanowiono pobudować do połowy gmachy szkolne dla szkół powszechnych na Winiarach i przy ulicy Rolnej. W następnych latach, bez ustalonej jeszcze kolejności, przewiduje się budowę szkół powszechnych na Górczynie, Głównej, pograniczu Łazarza i Jeżyc oraz dobudówki do szkół na Winiarach i ul. Rolnej. (k)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Karambol uliczny.** Przy ul. św. Marcina zderzył się samochód P. Z. 10367 z dorożką konną nr. 56. Z ludzi obrażeń nikt nie odniósł. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— **Złodzieje usiłovali włamać się do drogerji** p. Kakowskiego przy ul. Wjazdowej 10, lecz ktoś im przeszkodził, wobec czego zbiegli bez łupu. (z)

— **Nie graj Wojtek.** Władysław Strzelka z Mosiny przybył do Poznania, by tu załatwić sprawunki. W wędrowce po mieście zawarł przygodną znajomość z nieznanym osobnikiem, który wciągnął go do pewnego lokalu przy ul. Masztańskiej i tam rozpoczęli grę w „konieczny”. Wynik gry był dla Strzelki smutny, gdyż przegrał całą gotówkę, jaką przy sobie posiadał. Dopiero po niewczasie zorientował się, iż stał się łupem oszusta - karciarza. (z)

Z WIELKOPOLSKI

— **Gniezno.** (Pożary.) Na strychu domu mieszkalnego gospodarza Wilhelma Pomeranckiego w Jankowie Dolnym wybuchł pożar. Ogień zniszczył umeblowanie jednego pokoju i część dachu. Szkada wynosi około 5000 zł a pokrywa ją ubezpieczenie. — W lesie państwowym Krzyżówku, pow. Gniezno, spaliło się około 5 mórg kultur leśnych. W toku dochodzeń ujawniono, że pożar spowodował Urszel Jakób z Jeżykowa, pow. Mogilno, przez rzucenie niedopałka papierosa. — W Mielźnie Starym w zagrodzie gosp. Jana Kaszera spaliła się stodoła, stajnia i szopa. Spaliły się trzy konie, żrebak, 3 psy, większe zapasy zboża i wszystkie narzędzia rolnicze. Szkada wynosi 35 tysięcy złotych. Wskutek silnego wiatru przeniosł się pożar na sąsiednią zagrodę gosp. Piotra Zawady, któremu spaliła się stodoła wartości 10000 zł. Stwierdzono, że zachodzi podpalenie. (br)

— **Września.** (Sejmik Powiatowy) Przewodniczył p. starosta Charkiewicz. Uchwalono plan konwersji i spłaty pożyczki 450000 mkn., pozostałej w kwocie 14400 mkn. w obligacjach, zwaloryzowanej na 1425.88 zł. Równocześnie przyjęto

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Lucrecia Borgia”.
Colosseum: „Sońka złota rączki”.
Słońce: „Król Królów”.
Casino: „Czarny Anioł”.
Edison: „Z życia każdej kobiety”.
Metropolis: „Czar grzechu”.
Odeon: „Miłość z Elżbietą Bergner”.
Renaissance: „Książę i apaszka”.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

BAJKA O PIĘKNEJ TURANDOT

(Przed jutrzejszą premierą)

„Turandot” jest bajką „zagadkową”. Nie chcąc żadną miarą wyjść za mąż, precudna księżniczka chińska Turandot oświadcza swemu ojcu, że odda rękę tylko takiemu człowiekowi, który rozwiąże trzy przez nią obmyślane zagadki. Pretendenci wszelako muszą dobrze się zastanowić, nim do konkursu staną, gdyż kto zagadki nie rozwiąże, przepłaci to głową. Nim się podniosła kortyna, niejedną zakochany książę przelotnie się już tą drogą w lepsze światy.

Historję Turandoty, która tak uparcie broni swego dziewictwa za pomocą zagadek, znalazł Gozzi — pisarz wenecki XVIII wieku (1720 — 1806) — na Dalekim Wschodzie. Świat biały poznał ją w zbiorze „Tysiąc i jeden dni”, wydanym po francusku przez orientalistę François Pétis de la Croix (współ z romansopisarzem Le Sage), a konkurującym ze słynnymi bajkami „Tysiąca i jednej nocy”, które również w wieku XVIII zostały Europie przyswojone i również przez orientalistykę francuską.

Intryga pierwowzoru, acz pokomplikowana różnemi tragicznymi i groteskowymi naprzemian niespodziankami, kończyła się szybko, niż u Gozziego. Książę Kalaf rozwiązywał zagadki i dostawał Turandot za żonę, poczem żył długo, kochali się i mieli dużo dzieci, jak to w bajce bywa. U Gozziego nie idzie to tak prosto. Książę Kalaf nie korzysta z wygranej zakładu. Przeciwnie, daje Turandocie możność wywikłania się z siatki, jaką sama na siebie uprzedła. Kalaf przybył na dwór chiński i niewiadomo skąd, nikt go nie zna. Jeżeli Turandota odgadnie, kim on jest, Kalaf od małżeństwa ją zwolni.

Jest to ładny i subtelny rys psychologii, ale już nie chińskiej, ani wschodniej. Tak postąpić może tylko człowiek rasy białej, amant europejski. Na Wschodzie kobieta jest rzeczą, przedmiotem. Nikt się jej o zgodę nie pyta. Albo jest kupowana na targu, jako niewolnica, albo rodzice oddają ją temu, kogo upatrzą na zięcia. Kalafowi nie dość, że Turandot musi mu się oddać, gdy zakład przegrała. Chce, aby oddała mu się dobrowolnie. Gdyby nazwił ją jego nie odgadła, zwolniłby ją z pewnością od małżeństwa. A gdy odgadnie, to uwolni ją od siebie i to sposób już bardzo romansowy, gdyż w takim razie chce być ścietym. Dewiza jego jest: „Śmierć lub Turandot!”

Z tych groźnie skłębionych chmur spada oczywiście ciepły deszczyk. Wyrwała dziewczę Turandot odpłaca wyrwałemu kochankowi pięknem za nadobne: miłością za rycerskość. Odgadnię kim Kalaf jest, ale wychodzi za niego, bo go już pokochała. Turandot i Kalaf zaczęli swoje igraszki miłosne jako ludzie Wschodu, a kończą je jako nieodrodne dzieci Wieków Galanterji, jako dwoje kochanków, którzy biorą się z wolnej woli i z słodkiego pociągu. Bajka nabrała zapachu romansu.

Skąd się wziął w Wenecji Gozzi ze swoją Turandotą?

W budowie tej czarownej bajki uderza nas poplątanie dwóch artystycznych motywów: dwóch teatralnych form. Obok figur czysto „chińskich” występują postaci z włoskiej „Commedia dell'arte”: jakąś Tartaglia, energiczny i brutalny Brighella, poczciwy Pantalone, spryciarz Truffaldino. Postaci te mieszają się w egzotyczną akcję, jako jej współczynniki. Czego chciał tem Gozzi dopiąć? Otóż w drugiej połowie wieku XVIII Commedia dell'arte, narodowa sztuka teatralna Włochów, przeżyła się i Gozzi chciał ją zgalwanizować. Commedia dell'arte była, jak wiadomo, teatrem improwizowanym przez aktorów. Występowały w nim zawsze te same komiczne figury, zwane „Maschere” (Maski), improwizowały dialog, mając z góry nakreślony wątek zdarzeń, albo też wytwarzały z własnego konceptu i same zdarzenia razem z dialogiem. Treść miały te sztuki obyczajowa, a w rozmowach figur płatały się nieustannie problemy aktualne, wypadki dnia, plotki miejskie, aluzje do stosunków osobistych i t. d. Aktorzy byli więc w przeważnej mierze auto-

rami. Koncentrował się w nich i mówił przez ich usta satyryczno obyczajowy zmysł ludu włoskiego i jego genjusz teatralny, tak jak w pieśni ludowej wyraża się genjusz muzyczny ludu.

Forma ta pod południe wieku ośmнадцastego już się była przeżyła i wy-czerpała. Pojawił się nowy teatr, a zapoczątkował go, od razu genialnie, Carlo Goldoni, adwokat wenecki. Zaczął on pisać sztuki, które w stosunku do Commedia dell'arte były reformą czy przełomem daleko silniejszym, niż teatr naturalistyczny z końca wieku XIX w stosunku do teatru romantycznego. Goldoni — którego „Locandiera” jest i w Polsce doskonale znana jako „Piękna oberżystka” lub „Piękna Mirandolina” — malował życie obyczajowe współczesne, a obrazował je w typach, które zachowywały się jak ludzie z prawdziwego zdarzenia — a „Maski”, te typy konwencjonalne i niezmiennie, zupełnie usunął.

Była to rewolucja w teatrze, a także i w czemś więcej. Improwizowana Commedia dell'arte reprezentowała swobodną fantazję, twórczość nieudyscyplinowaną w treści żadnemi regułami, chociaż w formie swojej, dzięki stałym niezmiennym figurom, nietylko ściśle określoną i ograniczoną, ale poprostu skamieniałą. Odwrótnie Goldoni otworzył swój teatr wszelkim figurom, jakie w życiu można zaobserwować, ale przepisał im dokładnie, co mają mówić, a zdarzenia, w jakich występują, poddał pod kontrolę rozsądku, logiki, sensu; odfantastyzył teatr i zracyjował go. Reprezentował tem prąd racjonalistyczny, idący z Francji, prąd Wieków Oświecenia, wieku, który miał stać się kolebką demokracji.

Herabia Carlo Gozzi, arystokrata wenecki, nadszarpnięty przez siebie demokracją urodzony wróg, wystąpił z Goldonim do walki. Postanowił obronić teatr przed szturmem realizmu, odeprzeć atak i kontratakami zdobyć na nowo scenę dla rodzimej sztuki narodowej, dla Commedia dell'arte. Realizmowi Goldoni'ego przeciwstawił jeszcze raz kapryśną fantazję, malowaną przez niego codzienności — świat baśni, figur z życia brany — dawne „Maski”. Tak powstało dziesięć baśni („Fiabe”) jak „Miłość do trzech pomarańczy”, „Kruk” i t. d., a pośród nich „Turandot”. Toczyła się ta kampania na teatrze, ale zrodził ją — w ostatecznej, najgłębszej przyczynie — konflikt między nadszarpniętym z Francji „duchem czasu”, a „starym porządkiem rzeczy”. Gozzi bronił Commedia dell'arte, lecz myślał o „ancien regime”.

Widać tak było napisane w górze, iż ów stary porządek teatralny podzieli ze starym porządkiem politycznym jego nieubłagany los. Zrazu Gozzi zatrumfował zupełnie, a Goldoni został pokonany, iż w końcu musiał wyemigrować do ojczyzny swoich nowinek: do Francji. Ale rychło po śmierci ożył, wrócił z wygnania i żyje wspaniale po dziś dzień. Klęska jego była epizodem.

A Gozzi?

Temu przyszło zapaść w cień, przynajmniej w ojczyźnie. Za to podjęły go na targu romantyczne Niemcy. Pierwsze tłumaczenie „Turandot” — zresztą nieudolne — powstało już w r. 1777, więc w 15 lat po premierze włoskiej i było grane w Wiedniu. W Weimarze wystawiono ją, już w poetyckim przekładzie Schillera, w roku 1802, więc na cztery lata przed zgonem Gozziego. Zachwyła się potem Gozzim E. T. A. Hoffmann, jak gdyby spłacając obcyżnie dług wdzięczności za siebie, bo sam był przez pewien czas popularniejszym i głośniejszym n. p. we Francji, niżeli w Niemczech. Potem przycichł Gozzi na długo, aż w sto lat po Hoffmannie znów odżyła „Turandot” pod ręką Reinhardta, przemyślnego poszukiwacza egzotycznych przynęt dla zblazowanej publiki, Teraz zawędrowała do nas i w Krakowie spotkała sukces żywiołowy, wyjątkowy. Jutro zaznajomimy się z nią sami, przybywa w tym samym przekładzie - parafrazie Zegadłowicza i we wspaniałych szatach, aby roztoczyć przed nami swój czarujący wdzięk, humor i fantastyczność.

W. N.

ŻYCIE KULTURALNE

NASZE MEDALE UNIWERSYTECKIE

Uniwersytet Poznański wznawia stary piękny obyczaj nagradzania swych wychowanków medalami za wybitne prace naukowe.

Uniwersytet ma do tego prawo na mocy ustawy o Szkołach Akademickich. Korzystając z tego uprawnienia, Senat nasz postanowił wybić dwa medale nagrodowe w złocie i w srebrze. Jeden będzie nosił podobiznę śp. rektora Święcickiego, drugi Augusta Cieszkowskiego. Zaprojektował obydwaj p. Jan Wysocki, profesor Państwowej Szkoły Zdobniczej w Poznaniu, wykona je zaś Mennica Państwowa.

Medale będą przyznawane w drodze konkursu. Prace, ubiegające się o nagrodę mogą dotyczyć wszystkich dziedzin nauki, jakie tylko Uniwersytet obejmuje. Oczywiście muszą one wnosić do nauki nowe przyczynki i wykazywać zarówno opanowanie metody naukowej jak samodzielność myśli. Tak samo rozumie się, że muszą być pisane w języku polskim.

Pierwszy konkurs zostaje otwarty już w tym roku. To też zgłaszać można do niego nietytło prace znajdujące się jeszcze w rękopisie, ale i już drukowane, o ile ukazały się drukiem w ostatnich pięciu latach. Termin tego pierwszego konkursu upływa z dniem 30 czerwca.

Inicjatywę naszego Uniwersytetu powita świat kulturalny polski z uznaniem i z wdzięcznością. Konkursy te podniosą stanowisko Poznania jako ośrodka kultury i stanowisko naszego Uniwersytetu, jako ośrodka twórczości naukowej.

NAUKA

Języki murzyńskie. „Międzynarodowy Instytut dla Języków i Kultur Afrykańskich” powstał w ubiegłym roku w Londynie. Pierwsze wydanie nowego instytutu dotyczy pisowni praktycznej języków afrykańskich. Sympatyczna broszurka zawiera zasady reprezentacji graficznej dźwięków afrykańskich zapomocą alfabetu, ułożonego przez specjalną komisję przy współudziale wybitnych fonetyków i psychologów. Alfabet ten, oparty na zwykłej grafice łacińskiej, odznacza się wielką prostotą, unika wszelkich znaczków diakrytycznych, jak kropki, kreski itp., które tak szpecą ortografię niektórych języków europejskich (czeskiego!) Rząd brytyjskiej kolonii Gold Coast (Gwinea) już zaprowadził nową pisownię jako ortografię urzędową języków mówionych w granicach tego kraju. Na końcu znajdujemy „Ojciec Nasz” w 7 różnych językach afrykańskich (Akan, Ewe, Hausa, Ila, Kikuyu, Sechuana, Swahili). Przejrzystość, prostota i estetyczny wygląd tekstów tych są istotnie zadziwiające. I tak młodzież murzyńska, uczy się pisać i czytać na alfabecie ułożonym przez najlepszych fonetyków i psychologów!

(Dr. Marjan Z. Arend.)

„Życie wód słodkich.” Biblioteka biologiczna pod redakcją prof. dr. J. Wilczyńskiego wydała trzeci numer swego wydawnictwa, mianowicie „Życie wód słodkich”, autorem jest p. Jan Bowkiewicz. Nasza literatura popularno-naukowa nie miała dotąd ogólnego rzutu na tę gałąź hydrografji, t. j. na limnobiologję — brak ten uzupełnia więc omawiana książka, pisana przystępnie, bez nazbyt obfitego balastu naukowego. Dziełko to posiada 100 rysunków w tekście (przeważnie oryginalnych), 16 tablic i 1 tablicę kolorową. Cena 5 zł stosunkowo niewysoka, gdy się weźmie pod uwagę obecną drożyznę książek. (g. m.)

Pierwszy zjazd bibliotekarzy polskich. Ze Lwowa piszą nam: W dniach od 26 do 29 maja odbędzie się we Lwowie pierwszy zjazd bibliotekarzy polskich oraz równocześnie trzeci zjazd bibliofilów polskich. Organizatorowie zjazdu rozdzielili obrady na trzy sekcje: 1) bibliotek naukowych, 2) bibliograficznych i 3) bibliotek oświatowych. Streszczenia referatów będą wydrukowane. Podczas obu zjazdów będzie otwarta wystawa z dziedziny drukarstwa, grafiki i introligatorstwa.

W Tow. Filologicznem (oddział warszawski) wygłosił prof. dr. Gustaw Przychocki odczyt p. t. „Najnowszy przekład Katulla”. (n)

OCHRONA ZABYTKÓW

Otwarcie Muzeum Barącz. Piszą nam z Krakowa: Tragiczny zgon tyle zasłużonego Erazma Baracza, fundatora oddziału Muzeum Narodowego swego imienia, spowodował krótkotrwałe zamknięcie oddziału, gdyż trzeba było przeprowadzić postępowanie spadkowe, sprawdzić inwentarz i oddzielić własność prywatną od muzealnej. Obecnie oddział znów jest otwarty i wszyscy mogą już przekonać się, jakim pomnożycielem naszych skarbów był ten skromny inżynier górniczy, całe życie myślący tylko o tem, jak się kulturze narodowej przysłużyć.

Oddział ten posiada galerję obrazów współczesnych i rzeźb, wiele cennych mebli i t. d., ozdoba jego wszakże jest dzieł tkanin, nie mający sobie równego w bardzo nawet bogatych muzeach europejskich. Jest tu n. p. bezcenny okaz dywanu anatolskiego z XVI wieku o motywach zwierzęcych, kilkadziesiąt obrazów tak zw. siedmiogrodzich z XVII wieku, dwa dywany polskie niezwykłej rzadkości, jeden czarno-biały z początku XVIII wieku i jeden z herbem Brog. Równie bezcenne są makaty tureckie i perskie z XVII i XVIII wieku. Wspaniałe ten dar przechowa pamięć swego ofiarodawcy w najdalsze pokolenia i będzie zachętą dla innych, aby tak samo dbali o polską kulturę. (zk)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

W 400 rocznicę śmierci Albrechta Dürera. Nasz korespondent lwowski pisze nam: Z okazji rocznicy Dürera odbyło się w Muzeum im. Lubomirskich we Lwowie otwarcie wystawy oryginalnych rysunków genialnego artysty niemieckiego. Otwarcia dokonał kurator zakładu ks. Andrzej Lubomirski, poczem prof. hr. Piniński dał charakterystykę twórczości Dürera. Wystawione rysunki stanowią jeden z najcenniejszych działów w zbiorach Muzeum Lubomirskich, obudziły też w swoim czasie żywe zainteresowanie zagranicą. (M. O.)

„Czterej.” W Kopenhadze odbyła się wystawa wspólna czterech malarzy, którzy od szeregu lat razem przedstawiają swe dzieła amatorom plastyki. Są to głośni w dzisiejszej sztuce duńskiej Wilhelm Lundstroem, Karol Larsen, Svend Johansen i Aksel Salto. Za granicami Danji najwięcej słyszano o Larsenie, znakomitym rysowniku. Salto maluje interesujące obrazy na modę współczesną, zwłaszcza kwiaty. Wystawa odbyła się w „Den Frie Udstillings Bygning”, co po polsku możnaby nazwać: „Gmach Wolnej Wystawy”. Należą więc czterej wymienieni artyści do „niezależnych” i reprezentują nowsze prądy.

MUZYKA

Go komponują modernści. Artur Honneger, głośny kompozytor symfonji kolejowej „Pacific”, napisał obecnie symfonję sportową p. t. „Rugby”. Strawiński natomiast zajęty jest komponowaniem jakiegoś „requiem”. (z)

Pomnik Cezara Francka, wielkiego kompozytora belgijskiego, stanie w mieście rodzinnem twórcy, w Leodjum. Twórcą pomnika jest rzeźbiarz Rousseau. (z)

Varia muzyczne. Paryska Association française d'expansion et d'échanges artistiques zorganizowała pod protektoratem kardynała Dubois koncert w kościele Notre Dame, na którym wykonano IX symfonję oraz Te. Deum Brucknera. (z)

Bibliografja regionalna Województwa poznańskiego

opracowana przez Bibliotekę Uniwersytecką w Poznaniu na podstawie obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych z obszaru województwa poznańskiego.

Wykaz Ksiąg Liturgicznych oraz innych dzieł dla użytku duchowieństwa katolickiego. Poznań. Nakł. i druk Księg. św. Wojciecha. B. r. w. (1928.) 8°, str. 34.

Zelazowski S.; Na Nowy Rok. Wiazanka wierszy noworocznych. Zebrał Nakładem i cziónek. Drużarni Spółk. w Kościanie. 1928. 8°, str. 8. (Bez-płatny dodatek do „Gazety Polskiej” w Kościanie.)

RADJO**Programy radiofoniczne.**

Piątek, dnia 30 marca.

Poznań (3448 m) godz. 13,00 koncert południowy. Udział bierze: kwintet smyczkowy p. Carlo Castellani. W przerwie koncertowej notowania giełdy pien. i zboż. towar. godz. 14,00 pierwszy Rolniczy Kurs Radjowy. Odczyt p. t. „Dlaczego zaprawiamy ziarno siewne, oraz jak i czym powinniśmy je zaprawiać”, wygl. p. inż. Kuryłło; godz. 14,25 odczyt p. t. „Walka ze szkodnikami roślin w polu”, wygl. dr. Jan Ruskowski; godz. 14,50 komunikaty Pat; godz. 16,55 odczyt p. t. „Co mówi Zegadłowicz o sobie”, wygl. p. Tomaszewski; godzina 17,20 odczyt p. t. „O artystycznych upodobaniach Królów Polskich”, wygl. dyr. F. Kopera (transmisja z Krakowa); godz. 17,45 odczyt p. t. „Egipt z czasów Faraonów oraz w dobie obecnej (ciąg dalszy) wygl. art. mal. p. Aleksander Laszenko; godz. 18,15 koncert wokalny Janiny Wojciechowskiej, prof. Franc. Łukasiewicz (akompanj.). 1. Mozart: Arja Hrabiny z op. „Wesele Figara”, — Arja Zuzanny z op. „Wesele Figara”. 2. Brahms: 3 pieśni a) Jakby melodji cichej, b) Z moich po-

wiek sen ulata, c) Zazieleniał miłości krzew. 3. Wolf: 2 pieśni: a) Ogródnik, b) Samotna dziewczyna; godz. 18,45 nadprogram: godz. 19,15 „Silva rerum” p. Busiakiewicz; godz. 19,30 odczyt organ. przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego p. t. „Rozwój myśli pedagogicznej w Wielkopolsce w XIX wieku”, wygl. Inspektor szkolny p. Poprawski; godz. 19,55 komunikaty gospodarcze i notowania cen targowych Rzeźni Miejsk.; godz. 20,15 transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji warszawskiej. Na zakończenie: sygnał czasu, nadprogram, komunikaty: meteor. i Pat; godz. 23,00 muzyka taneczna z „Espianady”.

Olbrzymi wzrost radioamatorstwa w Krakowskiem.

Radjostacja krakowska liczy obecnie, rok od jej uruchomienia, około 22 000 słuchaczy. Przyrost jest ogromny, gdyż w r. z. stacja krakowska miała ledwie 1 126 abonentów.

Nader pouczającym jest zestawienie tego olbrzymiego przyrostu z liczbą i wzrostem radioamatorów w Poznańskim. Mówiło się, że razem z założeniem stacji w Poznaniu liczba abonentów wzrosnie

szybko i wydatnie. Otóż do kwietnia roku ub. było ich 3 500 zaś od założenia naszej stacji przybyło tylko 13 000.

W stosunku do przyrostu krakowskiego jest to niesłychanie mało, zwłaszcza, że nazywało się, iż jeżeli gdzie, to w Poznańskim radioamatorstwo szybko się wzmoże po powstaniu własnej stacji. Powód jest prosty. Radjostacja krakowska daje nader urozmaicone i planowo ukladane programy, urządza ciekawe sluchowiska („Akropolis” Wyspiańskiego), dzięki smakowi kierownika muzycznego prof. dra Zdzisława Jachimeckiego, rozporządza też odpowiednimi funduszami, na prelegentów i wykonawców. Tam, gdzie się daje lichej towar, sklep nie będzie pełny. „Schlecht und billig” to zła polityka handlowa i źle się na niej wychodzi, ut figura docet.

Koniec części redakcyjnej.

Za rękopisy niezamówione Redakcja nie odpowiada.

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

Szczyt doskonałości
ANITRA
czymś od delikatnia, natęże cęć. Niezgodny środek toaletowy. Koneczny po goleniu.
Laboratorium
St. Górski
Warszawa
nr 2479

KRYNICA „Nałęczówka”

Pensjonat Drowej A. Wąsowiczowej.
Kuchnia dietetyczna. Oświetlenie elektryczne
Wodociąg, kanalizacja. Centr. ogrzewanie.
nr 6167

RABKA

„Liliana” (willa położona w Parku Zakładowym). **Pensjonat W. DRZEWIECKIEJ** przyjmuje zgłoszenia na **SEZON LATOWY.** Tel. nr. 6. ZW 7384

Dnia 27 bm. o godz. 8 wiecz. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św. po dłuższym, ciężkim cierpieniu, ś. p.

Irena z Drzażdżyńskich Stefańska

Dnia 30 bm. o godz. 11 odbędzie się nabożeństwo żałobne z wigiljami w Kaplicy św. Józefa w Poznaniu. Po nabożeństwie odbędzie się eksportacja zwłok do Gniezna, gdzie o godz. 3 po poł. nastąpi złożenie zwłok do grobu rodzinnego na cmentarzu św. Piotra, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

mąż i rodzina.

Poznań, dnia 28 marca 1928 r.

dw 3553

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

W środę, 28 marca 1928 r. o godz. 7,15 rano zasnął w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami w 62 roku życia, mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojciec, brat, stryj, wuj i teść, ś. p.

Seweryn Matuszewski

o czym donosi w ciężkim smutku pogrążona
żona z dziećmi i rodziną.

zw 7491

Eksportacja zwłok nastąpi w sobotę, dnia 31 marca rb. o godz. 10 przed poł. do kościoła Farnego, gdzie odbędzie się żałobna msza św., poczem pogrzeb.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Wronki, Poznań, Chelmno, Wylatowo, Śrem, Szamotuły.

We wtorek, 27 marca 1928 r. o godzinie 5 rano, zasnęła w Bogu po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, córka, siostra, ciocia i szwagierka, ś. p.

**z Dąbkiewiczów
Joanna Bątkiewiczowa**

prima voto Nerska-Pogorzelska

przeżywszy lat 40. Złożenie zwłok do grobów rodzinnych odbędzie się w piątek, dnia 30 marca r. b. o godzinie 4 po południu z domu żałoby Klecko-Dworzec.

W nieutulonym żalu pogrążeni

synowie, matka i rodzina.

zw 7508

W środę, dnia 28 marca 1928 r. o godz. 3 po południu zasnęła w Bogu po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa i nigdy niezapomniana matka, babka i prababka, ś. p.

z Tuszewskich

Anna Mańczyńska

przeżywszy lat 87. Eksportacja zwłok odbędzie się w piątek, 30 bm. o godz. 3 po poł. z domu żałoby Przecznicza 1 na ul. Matejki, skąd przewieziona zostanie do wioski rodzinnej Obra pod Wolsztynem, gdzie nazajutrz o godz. 10 przed południem, po nabożeństwie żałobnym nastąpi złożenie zwłok na cmentarzu parafjalnym.

W nieutulonym żalu pogrążeni

dzieci, wnuki i prawnuki.

nw 6207

Zakład pogrzebowy „Ceremonjal”, Poznań, ul. Towarowa.

Dnia 27 marca 1928 r. o godz. 24 zmarła po krótkich a ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, matka i teściowa, ś. p.

z Marafskich

Anna Sikorowa

Eksportacja zwłok nastąpi w sobotę, 31 b. m. o godz. 8,30 do kościoła, poczem odbędzie się pogrzeb.

W smutku pogrążony

zw 7494

mąż i dzieci.

Wronki, dnia 29 marca 1928 r.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Poszukujemy natychmiast młodszego biegłego

kontokorencisty

z ładnym charakterem pisma. Tylko piśmienne zgłoszenia z dołączeniem odpisów świadectw.

NITSCHES-ka Fabryka Maszyn

Poznań, Kolejowa 1/3 Pw 8004-13,193

We wtorek, 27 marca 1928 roku, o godz. 21,30 zmarł, ś. p.

Emil Uromski

Zmarły przeżył lat 52. Pogrzeb odbędzie się w Szamotułach w sobotę, dnia 31 marca o godz. 5 z Zakładu św. Józefa (Rynek), o czym zawiadamiają w ciężkim smutku pogrążeni

żona i dzieci.

zw 7509

Szamotuły, dnia 28. 3. 1928 r.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonja”, ul. Towarowa 25. Telefon 31-80.

WINA i SPIRITUALJE
KAROL RIBBECK
WŁ: ALEKSY LISSOWSKI
POZNAŃ
POCZTOWA 23

Pw 7813-13,81

PIASZCZE WIOSENNE

Z Wiednia

otrzymałam dzisiaj

kilkadziesiąt

oryginalnych modeli

niezwykle pięknych

plaszczy wiosenno-letnich

które zakupiłam wyjątkowo
korzystnie i polecam

po cenach bardzo przystępnych

Plaszcze czysto-wełniane na jedwabiu od zł 93,-

Stefanja Konopińska

Poznań - Gwarna 9 - Tel. 23-23

Stynny kwartet

medjolański „Fratelli Buteleini” zawdzięcza swe ogromne powodzenie polskiemu Vermouthowi i Złotej Renecie Makowskiego!

Wina Makowskiego odżywiają i wzmacniają struny głosowe!

Reprez. (filija) Al. Marcinkowskiego nr. 24. Tel. 17-64.

Pw 7985/6-18,114/4

OKUCIA budowlane
gwoździe, druty

poleca

JAN DEIERLING

Pw 7881-12,321

Najlepszy kucharz nic nie robi,

i wszystko będzie mu lecieć z rąk, jeśli nie ma odpowiednich naczyń w dostatecznej ilości! —

Pw 7997-13,139

Miski emalj. od 0,40 zł
Kubki „białe 0,50 „
Garnki „ „ 0,90 „
poleca:

F. STASZEWSKI
27 Grudnia 5.

Buchaltera

poszukuje Tow. Akc. w Poznaniu. Szczegółowe oferty do Kurjera Pozn. pod zw 7490

Ekspedjentki

z branży białawców i towarów krótkich oraz biuralistki piszącej na maszynie po polsku i niemiecku, poszukuje zaraz. **Władysław Szczepański** Gniezno, ulica Chrobrego 1. nw 81-6

2-ch układaczy

posadzek pałkatowych doświadczonych poszukuje dla stałego zajęcia w fabryce i na budowach. **Fabryka Parkietu** Inż. G. Chojski, Reda-Pomorze. zw 7194

OPONY i DETKI „GOOD-YEAR“

bezkonkurencyjne co do jakości i ceny. **Wszystkie wymiary na składzie.** Jesteśmy w możności dostarczyć Szan. Klienteli na dogodnych warunkach.

ELIBOR

Sp. Akc. Handlowo-Przemysłowa
Ł. J. BORKOWSKI

Oddział w Poznaniu, ul. św. Marcin 50. Tel. 14-66
Pw 7998-13,128

Centrala Dywanów

Kazimierz Kuźaj

ulica 27 Grudnia 9.
Największy magazyn specjalny w Poznaniu
Parter, I. piętro i sutereny. Rok zał. 1896.

Pw 7992-10,852

FIAT 501

4-osobowy, kompletnie odnowiony, okazjnie do nabycia. Zgłoszenia:
Hotel Pilaski, Żnin, tel. 41.
zw 7143

książkowego - kontokorencisty

na stałą posadę oraz na godziny popołudn. (od 5-8).

Stenotypistkę

piszącą biegle po polsku i po niemiecku, znającą pracę biurową. Oferty do „PAR”, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 13,142 Pw 8001-13,142

SZTANCER

wykwalifikowany do sztancowania brandzli etc. maszynowo zaraz do Łodzi **poszukiwany.** Zgłoszenia nadsyłać pod adresem: Pw 7976-18,78

Fabryka „Globus” w Łodzi, Piotrkowska 220

Dzielne szwaczki

na koszule wierzchnie mogą się zaraz zgłosić.

„**JANKA**”
fabryka bielizny
Starościńska 1.
rw 1287

Samochód „Wanderer”

2-osobowy 5/15 H. P. otwarty. Elektr. światło i starter, gotowy do użytku w stanie beznagannym tania na sprzedaż. Łask. oferty do Kurjer pod zw 7489

OBUWIE

na sezon wiosenny zagraniczne, krajowe i własnego wyrobu w wykonaniu wytwornem

Specjaln.: Opaski dla Pań i dzieci na iżwyszaj efektowne i praktyczne

Również obuwie płócien. najnowsze fasony w modnych kolorach, poleca

Tomasz Arlt, pl. Wolności 18 Tel. 1877

obok „Grand Cafe” Kw 751

Właściwy nastrój

podczas świąt Wielkanocnych panuje w rodzinie tylko wówczas, gdy wszystkie przygotowania odpowiedni dały skutek. Przedewszystkiem musi udać się pieczywo. Dlatego radzimy nie ryzykować swych dobrych i obfitych przypraw, lecz użyć do pieczenia Dra. Oetkera proszek „Backin”, który tak samo jak Dra. Oetkera proszek budyniowy, cukier waniliowy, mączkę „Gustin” itd. otrzymać można zawsze świeże w wszystkich sklepach. Wiele nowych i cennych wskazówek do pieczenia czerpać można z nowej barwnej ilustr. książki z przepisami Dra. Oetkera, wydanie F, którą otrzymać można za 40 gr. w wszystkich sklepach. Z książki tej dowiedzieć się można również bliższych szczegółów o doskonałym aparacie do pieczenia „Czarodziej”, na którym przy małym płomieniu gazowym można piec, smażyć i gotować. **Dr. August Oetker, Oliwa.**

Pw 7814-D. O. 144g

Z powodu waloryzacji cel która obowiązuje z dniem 15. 3. 28. sprowadziłem bezpośrednio z kraju pochodzenia

wagon SUŁTANEK i wagon SLIWEK

aby w ten sposób Szanownych Odbiorców moich zaopatrzyć w powyższe artykuły po niskich cenach i prosiłbym ze względu na znaczną wyżkę, która po wyczerpaniu starych zapasów nastąpi, zapotrzebowania spiesznie pokryć. Pw 8003-13,197

Cło na sułtanki wynosiło dotąd 225,— zł od 15. 3. 28. wynosi 395,— zł a z doliczeniem kosztów manipulacyjnych i opakowania ca 460,— zł za 100 kilogramów.

Wiktor Brodniewicz, Poznań

Import Towarów Kol. i Palania Kawy
Telef. 30-91 i 56-48. Adr. tel. „Import”.

Wiosna – Wiosna!!!!

Piękna, rozkoszna, radosna, nareszcie nam zawiłała. Wiosna piękna i wspaniała!!!
Ustroi nam łąki – łąki – ogródki – kwiatkami,
Nie jeden z radości starzec lub dziecko, zaleje się łzami.
Miliony gwiazd oświecają już ciemności nocne,
Bo zbliżają się upagnione

Święta Wielkanocne!!!

Co dzień więcej ciepła – gorącego słonka,
Dziatki się radują – już wkrótce

„Święconka”

Na nadchodzące
święta Wielkanocne

polecam
wprost w imponującym wyborze:

SERWISY OBIADOWE

od najtańszych do najwykwintniejszych w cenie od 29,— zł do 3500 zł
KIELISZKI KRYSZTAŁOWE

osobne lub całe komplety do wina, likierów etc.
Półmiski – salaterki – sosjerki – Filiżanki do buljonu – Kryształ – sztucce platerowane Frageta, Norblina, Henneberga etc. – Łózka metalowe, galanterja – Lamy i abażury.

Pomimo znacznego podrożenia cła sprzedaję stare zapasy 15% opustu. bez nadwyżki i udzielał na święta Wielkanocne Święconka będzie jeszcze raz tak dobrze smakowała, jeżeli poda ją się na pięknym serwisie stołowym, który najkorzystniej nabyć można w specjalnym magazynie serwisów obiadowych z wykwintnej porcelany w firmie

„SERWIS”

właśc. Władysław Ziętek,
Poznań, ulica 27 Grudnia nr. 2
Firma uzyskała na wystawie kulinarnej w Poznaniu złoty medal. Znak ochronny i firma „Serwis” prawnie zastrzeżone.

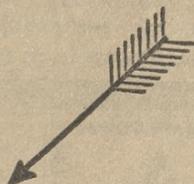

Pw 8006-13,194

JEDEN Z NAJWYBORNIEJSZYCH SERÓW!

SERÓW!

Odnaczony ZŁOTYM medalem
Poznań 1927.

Do nabycia w wszystkich lepszych
składach delikatesów, sera i masła.

Przemysł mleczny w Sopotach E. VOELZING.
Zastępstwo i składnica: Tw 962

W. MISIEK, Poznań, św. Marcin 21.

Czyste oplatanki i balony

jak również beczki do 100 litrów kupują
Zakłady Chemiczne „HEROLDA”, Z. Ciesielczyk, Poznań-Rateje.
Pw 7969-13,126

ziemniaków jadalnych

zw 7499
„Pepo”, „Alma”, „Hindenburgi” i wszelkie inne białe gatunki podłużne od 1 1/2 cala wzwyż, płacąc najwyższe ceny dzienne przy odbiorze na stacji. Zgłoszenia przyjmuje:
NOWACKI,
Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 2, tel. 2509.

Wielkopolanka

miła, inteligentna, o zasadach głęboko religijnych, beznagannej przeszłości, bardzo muzykalna, posiadająca 30 000 gotówki i całkowitą wyprawę, pragnie dla braku znajomości nawiązać znajomość z człowiekiem o zaletach duszy i serca. Panowie od lat 35–45 lekarze, aptekarze, profesorowie, oficerowie, wyżsi urzędnicy zechcą oferty możliwie z fotografią, którą się zwraca nadesłać do Kurjera pod **zw 7492** Cel matrymonjalny. Dyskrecja honorowa.

Tapety

kupuje się najtaniej u
Waligórskiego
naprzeciw poczty.
Pw 8009/10-13,198/9

KAFLARZA

samoistnie pracującego, doskonale obznajomionego z glazurowaniem i wyrobem naczyń fajansowych, przyjmie się natychmiast. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7495**

Skrzydło

Blüthnera
używane na sprzedaż.
Zgłoszenia do Reklamy
Polskiej, Al. Marcinkowskiego 6 pod **3167**
Kw 749

Wyroby
fabryki
perfum
DRALLE'go
ROZPOWSZECHNIONE
NA CAŁEJ KULI ZIEMSKIEJ

Pensjonat „JADWINÓWKA” w ZARYTEM-RABKA

Małopolska, otwieram 1 maja. Polecam pokoje słoneczne, kuchnia wykwinna. Willa położona nad rzeką pod lasem. Komunikacja z zakładem kąpielowym dogodna, słynne kąpiele solne dla dzieci. Zgłoszenia do 15 kwietnia majorowa Obłązowa, Kraków-Płaszów, po 15 na miejscu.
nw 6164

Mam zaszczyt zawiadomić W. P., iż z dniem 31 marca r. b. otwieram

Kawiarnię i Herbaciarnię
przy ulicy Konopnickiej 8.

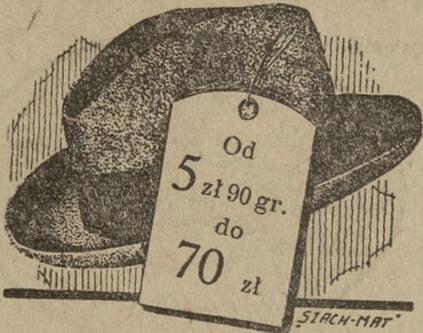
Prosząc o łaskawe poparcie, kreślę się z poważaniem
M. Tadrowska
ul. Konopnickiej 8
zw 7502

Gdynia! Sprzedam natychmiast Gdynia!

MOTOCYKL

w bardzo dobrym stanie „Indian”, 12 HP, z przyczepką oraz
3 samochody ciężarowe

„Dürkopp”, 5 1/2 tonn., 60 HP, „Bergmann”, 4 tonn., 45 HP, „N. S. U”, 3 tonn., 45 HP, wszystkie w dobrym stanie. Informacji udzieli Ekspozytura Kurjera Poznańskiego Gdynia, ul. 10 Lutego.
nw 6183

zależnie od stanu Pańskiej kieszeni, może Pan kupić piękny kapelusz krajowy lub zagraniczny!

Kapelusze są moim specjalnym artykułem, dlatego mogę mieć największy wybór i najniższe ceny.

BOLESŁAW HAHN

ST. RYNEK 71/72 (tuż przy ul. Nowej)

Pw 8011-19,218

PODRÓŻUJĄCEGO

mogącego się wykazać rozległymi stosunkami **poszukuje poważna firma branży naftowej.** Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod **zw 7498**

Administradora

poszukuje się zaraz na majątek 400 morgowy przy wolnym utrzymaniu i pensji. Zgłoszenia oraz odpisy świadectw przyjmuje:

CZESŁAW MROCZKOWSKI, Poznań,
Patrona Jackowskiego 9. Tel. 18-93. zw 7484

Dziennikarz-stenograf

umiejący biegle stenografować po polsku i niemiecku i mogący wykazać to odpisami świadectw, **potrzebny** do poważnego wydawnictwa. Referencje i odpisy świadectw uprasza się nadesłać do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7444.** Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi, dlatego nie należy nadsyłać oryginalnych dokumentów.

ARTYSTYCZNA PRACOWNIA

KAPELUSZY DAMSKICH

Kapelusze stale na składzie, wszelkie zamówienia oraz przeróbki wykonuje gustownie i tanio. Również przyjmuje do batikowania i malowania chusteczki, szale, abażury, poduszki, serwetki itd., oraz malowanie na szkle, porcelanie, skórze i drzewie
K. Giernatowska, ul. Wrocławska 19, przy pl. św. Krzyszkim.
Pw 7218-11,104

W środę, dnia 28 b. m. pracownicy w zawodzie krawieckim złożyli nagle pracę.

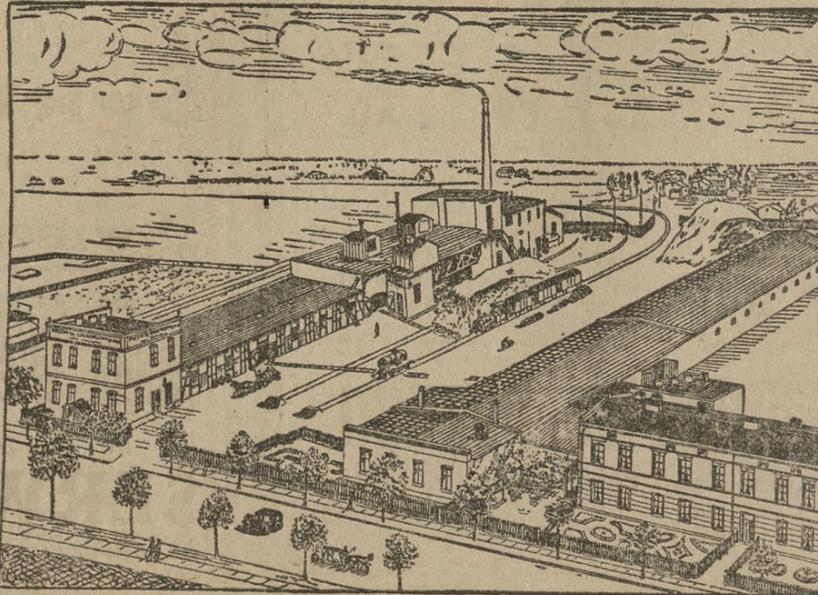
Z tej przyczyny nie jesteśmy w możności wykończyć zleceń, jakie otrzymaliśmy w ostatnim czasie od Szanownych Klientów. Prosimy bardzo uprzejmie o uwzględnienie położenia naszego tem więcej że dokładkę naszą 10% — 20% odrzucono.

Zarządy:

Za Związek Pracodawców **Za Wolny Cech Kraw.**
St. Pietrucha **Fr. Drabętowicz**
Prezes Cechmistrz
Pw 6030/21-18,223/3

Pielęgnujcie dachy papowe

używając fabrykatów własnej firmy:

Przemysł Smółcowy

Kw 699

Sp. z o. o.

dawniej **LINDENBERG.**

Biuro: Poznań, ul. Libelta nr. 12 Tel. 32-63 Fabryka: w Starogocze - zał. 1097 Tel. 11-23

mianowicie:

papę dachową w najlepszych gatunkach — smołę destylowaną, lepnik, karbolinum, olej pędny i inne produkty smółcowe własnej destylacji.

Specjalność: Wykonywanie prac dekarских różnego rodzaju.

BANKOWCA

rutynowanego fachowca z długoletnią praktyką a obeznanego m. l. z pracami Spółdzielni Kredytowej **poszukuje** się zaraz ewentualnie później. Łaskawe zgłoszenia z curriculum vitae, odpisem świadectw, podaniem referencji i warunków uprasza **dw 8545**

BANK LUDOWY, Gniewkowo.

Biegła stenotypistka

do polsk. i niem. **zaraz potrzebna.** Zgłoszenia z podaniem warunków i odpisami świadectw do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7487**

Podróżującego

pierwszorzędnej siły z doskonałą prewencją, mogącego wykazać się dobrimi świadectwami **poszukuje** zaraz na stałą pensję i diety zaprowadzona poważna fabryka. Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw do Kurjera Pozn. pod **zw 7485**

Sekretarz adwokacki

z dłuższą praktyką w biurach adwokackich **potrzebny** zaraz.
zw 7506

Adwokat Dr. Frankowski, ul. Poczta 27.

Poszukujemy zaraz na przeciąg 4 do 6 miesięcy

4-5 kotlarzy w miedzi

kotrzy samodzielnie potrafią giąć, spawać i przekładać rury.
dw 3518/9

Cukrownia, Opalenica.

Ceraty z metra i obrussy

kupuje się
najtaniej u

Waligórskiego

naprzeciw poczty.
Pw 7817/8-18,204/5

Cierpienie żołądka.

Ośm lat cierpię na żołądek. Każdemu wyjaśnię jak z tego w krótkim czasie wyleczony zostałem.
zw 7471

Piotr Hanke, Katowice-Ligota.

Chodniki

linoleumowe
jutowe i
kokosowe

kupuje się
najtaniej u

Waligórskiego

naprzeciw poczty.
bpw 6204

Bezinteresowne! Czytelnikom „Kurjera Poznańskiego”. Napisz imię, nazwisko - mies. urodz., otrzymasz darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Poznasz kim jesteś, kim być możesz. Adresuj: Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna”, Skrzynka pocztowa 571. Zgłoszenia niniejsze ogłosz. - znaczek pocztowy na przesyłkę.
Pw 7798-62,241

Szkło

Porcelana

Fajans

A. KOSZEWSKI

POZNAŃ

Stary Rynek 61.

Pw 7791/2-0,4511/607

3 pokojowe mieszkanie

bardzo ładne oddam zaraz za udzielenie mi pożyczki. Spieszne oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7503**

Ekspedjenta

zdolnego dekoratora tylko z branży konfekcji męskiej **poszukuje** zaraz lub później. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem wysokości wymaganej pensji uprasza **Pw 7984-13,116**

E. Grześkowiak

Mech. fabryka odzieży męskiej. Stary Rynek 83.

Krajacz maszynowy

do tak zwanej „Futterzuschneidemaschine” **zaraz do Łodzi poszukiwany.** Zgłosz. nadsyłać pod adresem:

Fabryki „GLOBUS” w Łodzi
ul. Piotrkowska 220. Pw 7975-18,76

Puszczkowo

potrzeba 2 pokoi z kuchnią

na 3-4 miesiące od 1. V. 1928 r. możliwie z skromnym urządzeniem. Zgłosz. do Kurjera Pozn. pod **zw 7500**

Podróżującego na Poznań

zaprowadzonego dobrze w branży kolonialno-spożywczej **poszukuje** na artykuł łatwego zbytu poważna miejscowa firma. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod **nr. 12,445**
Pw 7920-12,445

Obwieszczenie

Właściciele restauracji, jadłodajni itp. przedsiębiorstw posiadających urządzenia do wyszynku piwa pod ciśnieniem, wyzwa się niniejszym na myśl § 2 rozporządzenia policyjnego z dnia 1 sierpnia 1912 r. (nadzwyczajny dodatek do nr 34 Dz. Urz. Rej. Pozn.), do piśmiennej ich zgłoszenia Miejskiemu Urzędowi Policyjnemu i to według wzoru zał. 1 podanego w komunikacji Pana Wojewody z dnia 4 lipca 1927 r. (Dz. Urz. Woj. nr. 28, poz. 342 i Oręd. Urz. stoł. m. Poznania nr. 21, poz. 194) zawierającego wyciąg w tłumaczeniu przepisów obowiązujących dla urzędzeń do wyszynku piwa pod ciśnieniem. Zgłoszenia te — które należy nadesłać najpóźniej do dnia 20 kwietnia r. b. — winny zatem zawierać opis urządzenia podpisanego przez przedsiębiorcę i dostawcę urządzenia. Przepisowy formularz do zgłoszenia można otrzymać w Miejskim Urzędzie Policyjnym — pokój 16.

Stosownie do § 10 na wstępie cytowanego rozporządzenia, właściciele przedsiębiorstw posiadających urządzenia do wyszynku piwa pod ciśnieniem, winni bezzwłocznie zaopatrzyć się w książkę rewizyjną, którą można nabyć w cenie 2,50 zł w Stowarzyszeniu Dozoru Kocioł w Poznaniu — ul. Ogrodowa 11.

Niezastosowanie się do powyższego w wyznaczonym czasie podlega karze.

Poznań, dnia 19 marca 1928 r.

nw6201/02

Miejski Urząd Policyjny

Dyrektor:

(-) A. Mizgalski

Obwieszczenie.

W naszym rejestrze spółdzielni pod nr. 31 przy firmie Spółka samodzielnych piekarzy na powiat krotoszyński spóldz. z ogr. odpow. zapisano dziś, że firmę wykreślono po ukończeniu likwidacji.

Krotoszyn, dnia 13 marca 1928 r.

n4874

Sąd Powiatowy.

Przetarg publiczny.

Magistrat miasta Gdyni niniejszym ogłasza przetarg publiczny na wykonanie następujących robót:

- 1. przeprowadzenie robót ziemnych włącznie z dostawą ziemi
 - 2. ułożenie sieci kanalizacyjnej
 - 3. ułożenie sieci wodociągowej
- dla ulicy Nr. 40**
- 1. wykonanie robót ziemnych i brukowanie jezdni
 - 2. ułożenie sieci kanalizacyjnej
 - 3. ułożenie sieci wodociągowej.

Warunki wykonania robót jak i bliższe szczegóły oraz ślepe kosztorysy otrzymać można w Miejskim Urzędzie Budowlanym za przedstawieniem kwitu Kasy Miejskiej na wpłaconą kwotę zł 5.— od każdego obiektu. Oferty, należy w kopertach należycie zabezpieczonych i ostemplowanych składać w Miejskim Urzędzie Budowlanym — Wydział Podziemny do dnia 5 kwietnia r. b. Otwarcie ofert nastąpi o godz. 12-ej.

Gdynia, dnia 23 marca 1928 r.

dw3546

Burmistrz
(-) Krause.

PRZETARG

Budowę stałego mostu przez strumyk Ner pod Baranowem w powiecie pleszewskim na drodze wojewódzkiej nr. 13 Dolsk-Pleszew w klm. 56,058 odda Wydział Powiatowy w Pleszewie w drodze nieograniczonego i piśmiennego przetargu.

Most projektowano żelbetowy, w świetle 5 m., na betonowych przyczółkach.

Projekt oraz warunki wykonania budowy można przeglądać w godzinach od 9—11 w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w Pleszewie (Starostwo pokój 4). Kopję projektu, warunki oraz ślepe kosztorysy wydaje się lub wysyła za opłatą 10 zł.

Wypełniony przetargowy kosztorys oraz podpisane warunki należy nadesłać do Powiatowego Zarządu Drogowego w Pleszewie do godz. 10,30 dnia 12 kwietnia 1928 r. w kopercie opieczętowanej wraz z kwitem na złożone w Powiatowej Kasie Oszczędności w Pleszewie wadium przetargowym w wysokości 3% ceny ofertowej.

Otwarcie ofert nastąpi o godz. 11 w dniu 12 kwietnia 1928 r. we wyżej wspomnianym biurze Zarządu Drogowego.

Zastrzegam sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, jako też odrzucenie wszystkich ofert bez podania powodu.

Pleszew, dnia 22 marca 1928 r.

dw3491

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

OGŁOSZENIA DROBNE

Większe ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

SPRZEDAŻE

Samochód

Ford, rok 1927 w bardzo dobrym stanie sprzedam. Nieolewskich 7 parter, lewo, od 10—14. dw 3503

Mebel

najtaniej na raty poleca Kalkus. Wroclawska 19. zdw 60 461

Łóżka metalowe

materiale sprężynowe, meble ogrodowe i materiały wycielane poleca po znanych niskich cenach. Specjalny magazyn łożek metalowych. K. Walkowski, Strzelca 32. Pw 7802-13.45

Lakiery

podłogowe lakiery poleca skład farb St. Piatkowski, ul. Półwiejska 4. zdw 62 742

Froter

szczołki, ściereki, mydło i artykuły do prania poleca Skład fabryczny St. Piatkowski, ul. Półwiejska 4. zdw 62 743

Farby

pokosty, lakiery poleca skład farb St. Piatkowski, ul. Półwiejska 4. zdw 62 744

Dom

piętrowy, pierwszorzędny, w mieście powiatowym w rynku, z dwoma sypialniami, dwoma sypialniami, dużymi szopami i stajnią, wielkim dziedziem na sprzedaż. Do objęcia skład z dwupokojowym mieszkaniem, kuchnią. Oferty Kurjer zdw 62 755.

Wózków

dziecięcych wybór Kraszewskiego 11. zdwp 58 174 5

Nowości

preślizgane dla dzieci — sukienki, płaszczki, czepczki z włóczki, fartuszki, najrozsądniejszą pończoszką długie i bardzo trwałe poleca tanio i w dużym wyborze Jankowska, Podgórna 10. Pw 6220-8.155

Czy byłeś

się przekonane że najtaniej kupuje się obraz w firmie Witold Lewicki, Wroclawska 36, skład obrazów i figur Pw 7306-53.458

Kareta

w zupełnie dobrym stanie osł. patentowe, zaraz do nabycia. Małżeństwo Jaskółko, poczta i stacja Manieczki, dokąd po reflektantów powózka przyjedzie. dw 3512

Sprzedam

mój sklep porcelany i fajansu, w dobrym położeniu (w rynku). Reflektanci, posiadający najmniej 20 000 złotych gotówki mogą się zgłosić. Marta Grabowska, Wąbrzeźno (Pomorze), Rynek 6. zdw 59 258

Wózki

dziecięce ładne i tanie poleca Gumy 27. Grudnia 15, w podwórzu. zdw 61 530

Luchnie

najnowsze wzory, w pierwszorzędnym wykonaniu poleca korzystnie Józef Hilscher, Poznań, Górna Wilda 56, ul. Żydowska 34. Tel. 31-22. zdw 62 364

10% opustu

do swiat na dywany i kilimy przy gotówce. Marja Kraussowa, Plac Wolności 11. zdwp 62 717

Żaluzje

i markizy nowe oraz trudne reparacje wykonuje, wystawiono na wystawie 1911 i uznano za najlepsze. Liebig, Chwaliszewo 39. rw 1625

Gruźlicę

(suchoty) kasze zaflegmienie, leczy najsukuteczniej ziola szwajcarskie F-my Herba, Poznań, Zwierzyniecka 1. Cena 3 zł. Koszt przesyłki niac odbiorca Pw 7081-53 379

2 motocykle

z przyczepką na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 63 170.

Ford

krzyty, dobrze utrzymany, rocznik 1925 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 083.

Rower

dobrze utrzymany na sprzedaż. Dabrowskiego 56, skład bielizny. zdw 62 642

Samochód

sześcioosobowy, po gruntownym remoncie, cena 2 000. Nowicki, Dabrowskiego 800. zdw 63 174

Mebel

kupi się najtaniej Marcin Zytkowski, Poznań, Chwaliszewo 5 własna stolarnia tel 2463. zdw 61 884-5

Putra

damskie 2—3 tygodniowo ma na sprzedaż za bezcen warsztat kufnierski. Poszukiwani amatorzy lub pośrednicy celem sprzedania towaru. Oferty Kurjer dw 3529/30

4 klmtr

kolejki polnej korzystnie do nabycia. Roman Grzeszczyński, Handel Żelaza i Metali, Poznań, ul. Przemysłowa 21. Tel. 33-61. zdw 62 992/3

Mebel

wyprzedaje za gotówkę po znacznie niższych cenach do 7. 4 rb. Szpryngacz, ul. Wielka 13. Pw 7338/9-12.120/30

Radjo

części i przybory w wielkim wyborze sprzedaje tanio Kastor, Św. Marcina 55. np 4808

Leżanki

kanapy pluszowe, garnitury klubowe, salonikowe, materace, nakładki, łożka żelazne, meble poleca Sprenger, św. Marcina 74 ul. Szkolna 11. zdw 53 903/4

Kuźnia

22 morgi ziemi, budynki, dobre inwentarze, kompletne, cena 16 000 zł. Zgłoszenia Rutkowski, Grobla 29. zdw 62 531/2

Na raty

meble kupisz najtaniej u Stanisławskiego, Woźna 12 (Butelska) rw 1643-4

Skład

kolonialno-spożywczy 3 pokojowe wygodne mieszkanie, centralne ogrzewanie, bez konkurencji, zbiór dzienny 250 zł, korzystnie zaraz sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 63 283/4.

Gospodarstwo

93 morgi ziemi, pszenno-żytniej 7 lakt, 10 lasu, budynki pod dachówką siłosa, ogród owocowy bez wymiaru, okoliczności, Pniowy, zaraz na sprzedaż bez żywego martwego inwentarza, cena 18 000, wpłaty 12—14 000 złotych, Sowiński, Poznań, Sew. Mielżyńskiego nr. 25. Telefon 22-63. zdw 63 285/6

Gospodarstwa

40 morg. ziemia, dobra, zabudowanie maszynowe, 1 klasa, z inwentarzami, cena 16 000, wpłaty 10 000, wielki wybór gospodarstw, każdej wielkości poleca „Argus” Poznań, Piekary 18, Telefon 3728. zdw 63 268/9

Pończochy

w pięknie asortowanych kolorach i gatunkach kupisz dobrze i tanio tylko w specjalnym składzie pończoch A. Szymański, Poznań, św. Marcina 1. zdw 63 216/7

Używane

szafy, lustra, kuchnie zegary, biurko amerykańskie sprzedam Kozłowski, Szewska 15. zdw 63 204/5

Wózek

białe, dziecięcy, „Brennabor” sprzedam „Hotel Centralny”, ul. Franciszkańska. rw 1727

Kanapy

począwszy od 150 zł. leżanki od 5 zł, materace sprężynowe i nakładki poleca najtaniej na raty za gotówkę Pracownia Mebli Wycielanych, Dolna Wilda 76. zdw 62 962/3

Gospodarstwo

18 morg ziemi, dobra, zabudowania kompletne, murowane, inwentarze, w mieście, korzystnie za 12 000, wpłaty 8000. Zgłoszenia Jan Pudło, Steszew, pow. Poznań (znaczek dołączyc). zdw 63 206

Kamienicę

z wolnym składem i mieszkaniem w mieście powiatowym przy wpłacie 18 000 sprzedam i pozwokuję dla poważnych reflektantów. Biuro Komisowe Górna Wilda 29. zdw 63 274

Motocykl

3 1/2 P. S. bez biegów sprzedam za 390 zł. Gasiorowskich 11. I prawo. zdw 63 253

Piec

kuchenny westfalski na sprzedaż. Gasiorek, Gen Chłapowskiego 3 Wilda. zdw 63 254

Rower

meski na sprzedaż. Wierzbieniec nr. 33. Zgłoszenia w fryzjera. zdw 63 328

Antyki

rozmaite starożytne meble, obrazy, zegary, roggi, szale, turkietki i stara porcelana na sprzedaż. ul. Skarbowska 4, parter, lewo. zdw 63 341

Magnet

Z. U. 4. 4-ylindrowy, gaźnik i opony 820x120, oświetlenie elektryczne z dynamo, akumulatorem 6 volt, tanio na sprzedaż. Ruch, Gasiorowskich 12. zdw 63 348

Sprzedam

handlarski wóz z klatką i platformą na 40 cent. jak nowy. Kanałowa 14. zdw 63 297

Szora

na jednego konia, elegancki, pierwszorzędny wyrób, mało używany, korzystnie zaraz na sprzedaż. Skład skór, Św. Marcina 57. zdw 63 309

Róże

pnące ca. 400 sztuk, sprzedaż Zarząd Zamku, w Poznaniu. zdw 63 311

Rowery

Göricke, Brennabor, Skandia, Diamant, Stella, Polliosa, bezsprzecznie największy wybór stalle na składzie za gotówkę i na spłaty. Ceny najniższe Fr. Sarnowski, Poznań-Jejzycze, Staszica nr. 1. Kw 748

Sprzedam

łożko z materacem, szafa do rzeczy i szafa kuchenna razem z 110 lub częściowo. Adres wskaże Kurjer zdw 63 262.

Gospodarstwo

125 morg (prywatne), ziemia pszenno-żytnia, zabudowania maszynowe, inwentarz kompletne, cena 40 000, wpłaty 25 000, sprzedaż Argus, Poznań Piekary 18, Telefon 3728. zdw 63 267

Encyklopedia

Dzieło prof Trzaski Everta i Michalskiego wszystkie zeszyty od samego początku z prawem dalszego abonowania odstąpi i sprzedaż Sz. Ciesielski, Łęczec, Łęczec Młyn, Miedzychód. zdw 63 273

Maszyna

do pisania Ideal B. w dobrym stanie do oddania 350 zł. Rzeczypospolitej 3. I p. tr. lewo. zdw 62 405

Biblioteka

angielska, 10 tomów Encyklopedii amerykańskiej „Colliers” rocznik 1924, 20 tomów powieści fikcyjnych znanych pisarzy wszechświatowej sławy, oraz 4 tomy historii powszechnej, wszystko prawie jak nowe, w dobrej oprawie, wartość \$ am 150.— na sprzedaż za \$ am. 40.— gotówka, Zgłoszenia do: Cierpiakowski, Poznań, Skońska 16/17. zdw 63 074

Dla piekarza

kawalera, jest do objęcia piekarnia w ruchu, z gotówką 2 000 zł, nie jest wykluczony późniejszy ożenek. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn., Gniezno, Lp. 124. nw 6130

Miły

piesek foxterier jest do oddania. Fortuna, Drogerja, Dabrowskiego 41. zdw 63 126

Restaurację

z powodu wyjazdu spiesznie sprzedam za 6 000. Adres wskaże Kurjer zdw 63 127.

Wózek

dziecięcy, elegancki, koszykowy „Brennabor” sprzedam. Stachowska, Chwaliszewo 24. zdw 63 137

Place

budowlane ul. Zwierzyniecka, Sienkiewicza, Łazarza, Kopczyńskiego, Polna, Szmarzewskiego, Lyncz Wiudecki. Cena od 12 zł za metr poleca Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdw 63 148

Gospodarstwo

prywatne, 85 morg, od Niemca, ziemia buraczana, jeden plan, w tem 8 morg łąk, dwie sadu 100 drzew, dom murowany 8 pokoi, chlewy murowane, 3 konie, 11 szt. bydła, martwy nadkompletny, szkoła w miejscu, kościół 3 km, cena 65 000, wpłaty 45 000. Nizielski i S-ka, Poznań, Św. Marcina 13, II piętro. zdw 63 149

Wiosna

się zbliża, kup kapeluszy meski w firmie Pietrzykowski, Wielka 8. Pw 8000-11.524

Sprzedam

korzystnie gramofon i szafkę do płyt i lustro składowe. Wroclawska 38, III p. tr., prawo. zdw 63 233

Folwark

1050 morg, 40 klm od Poznania, 3 klm od stacji, cena 200 000 i przejęcie hipoteki. Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdw 63 372

1 koń

i wóz na sprzedaż. Maciela, ul. Kościelna 25. jw 9624

Platforma

60-centnarowa na patentowych osiach, szory robocze, sztyfoniarka i kłakła dla kosa na sprzedaż. Zaułek św. Wojciecha 2, I piętro, lewo. rw 1731

Sprzedam

powózkę i platformę w dobrym stanie, Zgłosz. Łosiak, ul. Mickiewicza 13. zdw 63 093

Palto

czarne, na jedwabiu, na wysoką figurę, jak nowe, okazynie na sprzedaż Orzeszkowej 1, parter, od godz. 3—5. zdw 63 102

Blüthnera

fortepian koncertowy, w bardzo dobrym stanie sprzedam za przystępną cenę. Zgłoszenia Kurjer zdwp 63 106.

Ford

podwozie półciężarowe, 1 tona, wyremontowane, w jak najlepszym stanie, sprzedam Fabryka okien Siwka, Środa. zdw 63 115

Lodzie

na 40 osób, na 12, 10 i 4 osoby, 4 kajaki na 1 osobę, korzystnie na sprzedaż. — Oferty Kurjer zdw 63 090.

250 gospodarstw

każdym powiecie, wybór każdej wielkości, wskazuje skład Organizacyjny, Poznań Górna Wilda 10. Nabywcom udzielamy pożyczki przyjmujemy przedmioty w komis. zdw 63 321

Piekarnia

w Poznaniu nowoczesnym urządzeniem, składem, mieszkaniem, sprzedaż Bukoczyński, ul. Rzeczypospolitej 4. zdw 63 324

Sypialnie

sprzedaje ratami, 100 zł taniej Kurczewski, Rybaki 15. zdw 63 362

Radjo.

Z powodu wyjazdu sprzedam 4 lamp, aparat, cały komplet z głośnikiem wyrób niemiecki. Obejrzeć można w miejscu, jest czynny Zgłoszenia Sz. Ciesielski, Łęczec, młyn, Miedzychód. zdw 63 274

Skład

kolonialno-deliatesowy, pierwszorzędny, z mieszkaniami, w ruchliwej ulicy, z powodu wyjazdu natychmiast okazynie na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer pod zdw 63 367.

„Festyna“

Pierwszorzędne wyroby. Pw 7959/60-13.52/3

„Festyna“

perfum

Specjalna oferta

dla Szanownych Czytelników Kurjera Poznańskiego
Z Działu Radjowego

Niniejszem podajemy do wiadomości W. P., iż chcąc umożliwić zakupienie najszerszym warstwowi już znanych wszędzie naszych aparatów radjowych, ostatnich udoskonalonych konstrukcyj, postanowiliśmy zaprowadzić dla czytelników „Kurjera Poznańskiego”, którzy nie mogą przyjechać osobiście po zakupy do Warszawy, oddział wysyłkowy, uwzględniając możliwość płatniczą poszczególnych P. P. Wysyłka aparatów i rozmaitych składowych części odbywa się pocztą na naszą odpowiedzialność za całość dostawy do miejsca. Zamówienia wykonujemy natychmiast po otrzymaniu zamówienia. Wydajemy pełną gwarancję piśmienną, którą załączamy przy każdym aparacie. Między innymi polecamy nasze 2, 3 i 4 lampowe odbiorniki, które w zupełności mogą zaspokoić najwytworniejszego znawcę. Odbiorniki te są bez wymiennych cewek, zupełnie łatwe do regulowania, odbierają wszystkie stacje europejskie na słuchawki i głośnik. Jak wielkiem powodzeniem się cieszą we wszystkich sferach, świadczą niżej podane wyjątki z listów naszych klientów. **Kosztorys 2 lampowego odbiornika z całym kompletem: Aparat 140 zł, 2 lampy Philipsa 39 zł, 1 akumulator 35 zł, 1 baterja 24 zł, 1 p. słuchawek 20 zł, materiał na antenę 15 zł, porto i opakowanie 12 zł, 1 głośnik 75 zł, razem 360 zł.** Kosztorys 3 lampowego aparatu: **aparatus 180, 3 lampy (głośnikowa) Ph. 70, 1 akumulator 35 zł, 1 baterja anodowa 24, 1 para słuchawek 20, materiał antenowy 15, głośnik 90, porto i przesyłka 16, razem 450 zł.** Za każdą dodatkową parę słuchawek 20 zł. Specjalne warunki dla czytelników „Kurjera Poznańskiego” **360 zł, rozkładamy na 8 rat po 45 zł, a 450 zł — 9 rat po 50 zł (pierwsza rata płatna przy odbiorze aparatu).**

Dla szkół, klubów, do większych sal, przy potrzebie nadzwyczaj głośnej i czystej audycji polecamy nasz najnowszy typ **4 lampowy odbiornik „Neurosex”**. Szczególnie znakomity dla odbioru długofalowych stacji, jak również odbiera wszystkie krótkie stacje.

Kosztorys tego aparatu: **aparatus 290 zł, 4 lampy Philipsa 100, 1 akumulator duży 55 zł, 1 baterja anodowa 30, 1 para słuchawek 20, głośnik duży (beztubowy lub tubowy) 120 zł, materiał antenowy 15, porto z opakowaniem 20. Razem 650 zł, płatne: 1 rata 65 złotych przy odbiorze aparatu, lub przy zamówieniu reszta na 9 równych rat miesięcznych po 65 złotych.**

P. S. Do każdego aparatu również dołączamy szczegółowe ilustrowane instrukcje i objaśnienia.

Radjo Lubicz, Warszawa P. Marszałkowska 104 Telefon 279-01 (Wyjątki z listów). Do Sz. Firmy Radjo Lubicz, Warszawa. Powołując się na referencje Kolegi Dachowskiego w Stepaniu, który zakupił 4 lampowy odbiornik z którego jest zadowolony, zamawiam niniejszym 2 lampowy aparat, Franciszek Wittman, kierownik szkoły Huta Stepańska, pow. Kostopol, Wołyń.

Sz. Panie, aparat 3-lampowy, który u Sz. p. nabyłem w lipcu 1927 r. działając doskonale, z czego jestem bardzo zadowolony, Ludwik Kijański w Chobrze (szkoła) poczta Koprywnica

DZIAŁ ROWEROWY RADJO LUBICZ

Poleca na nadchodzący sezon angielskie rowery najlepszej marki „Bowden” na 8 równych rat miesięcznych w cenie 330 zł (pierwsza płatna przy odbiorze roweru) z dostawą na stację kolejową z opakowaniem w klatce drewnianej. Rower ten polecamy wszystkim amatorom, życzącym mieć faktycznie dobry, silny, lekki i bardzo trwały rower. Maszyna ta jest nadzwyczaj zgrabna. — **Piśmienna gwarancja na 5 lat.** — Opis głównych części powyższego roweru: rama na łącznikach, rury gwarant. bez szwów ciągn. ze stali, czarno emaljow. z szparow. linjami. Główna rama niska. Kierownik ruchomy (na żądanie zwykły). Obręcze nikiowane, czarne lub złote. Piasty wolne automatyczne „Torpedo”. Opony: najlepszej w świecie angiel. fabr. „Dunlop” i inne wszystkie części pierwszorzędne.

Taki sam damski, cena 350 zł (10 rat po 35 złotych).

Również polecamy rower marki „Puch” największej fabryki Austro-Daimler. Rower ten oznacza się mocną budową i szczególnie polecamy osobom żądającym maszynę na najgorsze drogi. — **Cena roweru „Puch” 320 zł, damskiego 330, płatne w 10 równych miesięcznych ratach.**

Motocykle „Pucha” 1/2 konne. Cena 3200 złotych na 20 równych miesięcznych rat. Na żądanie szczegółowe opisy motocykli wysyłamy bezpłatnie. Wszelkie zamówienia należy adresować:

Radjo Lubicz, Warszawa P. Marszałkowska 104

P. S. Przy zamówieniu należy: 1) załączyć zaświadczenia z miejsca pracy lub zaświadczenie o posiadaniu jakiegokolwiek realności; 2) przy zamówieniach na rowery prosimy podać stację kolejową. nw6144

Zamiast 4, 1 para

wystarczy i prędko się nie podrze, jeśli w składzie zażadasz wyraźne skarpetki „Sosnowiczanka”

Kw 740

Celem przekonania publiczności, każdy może nabyć najwyżej 2 pary u przedstawiciela: **A. Malinowski, Wały Zygmunt Augusta 10.**

Natychmiast poszukuję około

3000 m. kolejki polnej

600 m m i 40 szt. wywrotek celem dzierżawy na krótszy okres lub kupna. Spieszne oferty proszę kierować do eksp. Kurjera Poznańskiego pod nr. zw 7507

Wieczne Baterje KUPRO

do oświetlenia i radja. **FABRYKA ELEKTROTECHNICZNA LWÓW, ul. Jagiellońska 1. 20.**

Zamówienia na Poznańskie i Pomorze przyjmuje: **„RADJO-CENTRALA”, M. Suwalski Poznań, ul. Poczta 1. 28.** nw 6181

Seradele

ostatniego sprzętu, zdrowy i suchy towar oddaje póki zapas starczy **po 14.50 zł za 50 kg.** Wysyłka nie niżej 50 kg. P. K. O. Poznań 207 947.

Wł. Klemens, Gniewkowo (Wlkp.) Telefon 30.

Podróżującego

na miasto Poznań i województwo, zaprowadzonego w składach towarów spożywczych i delikatesów, przyjmie zaraz lub później fabryka wyrobów spożywczych, istniejąca od szeregu lat i dobrze zaprowadzona wśród odbiorców.

Zgłoszenia z życiorysem, odpisami świadectw i podaniem wymaganego wynagrodzenia, zechcą reflektanci — wyszczególniając czas w jakim opracowywali Poznań — miasto oraz podając czas podróowania na prowincję i dla jakiej firmy — kierować do „Par” Poznań. Aleje Marcinkowskiego 11 pod 780/15. Pw 7856-63,229

Energiczny, ustosunkowany handlowiec z wieloletnią praktyką poszukuje na

GDYNIĘ I OKRĘG MORSKI

przedstawicieli fabryk lub firm handlowych na drzewo, cegły i inne artykuły handlowe potrzebne do rozbudowy i rozwoju miasta i portu Gdyni. Łask. oferty sub „Gdańszczanin” do Ekspozytury Kurjera Pozn. Gdynia, ul. 10 Lutego. nw 6184

Bankowiec-bilansista

obeznany w wszystkich działach bankowości, kilkanaście lat praktyki, dobry korespondent, języki: polski, niemiecki, francuski **poszukuje** odpowiedniego stanowiska. Łaskawe oferty do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod **dw 3486**

Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości w Gdyni

podaje do wiadomości osób zainteresowanych w hurtowym handlu win francuskich, że mogą się zgłosić poważni reflektanci z gotówką do przystąpienia jako współwłaściciele do egzystującej i dobrze prosperującej firmy, celem powiększenia tego przedsiębiorstwa. Piśmienne zgłoszenia do Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości w Gdyni, ul. Św. Jana, dom Matuskiewiczza, **zw7478**

Poszukiwani

podróżujący branżowcy wódczani

tylko z pierwszorzęd- nemi referencjami i dobrze zaprowadzeni na terenie miasta Poznania i województwa poznańskiego i pomorskiego. Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. **13,51**

Pw 7955/13,51

Powozy, bryczki

wszelkiego rodzaju na składzie, prima towar, korzystna cena, **tanio.** z 7466

czeladnik i uczeń

kowalski, mogą się zgłosić natychmiast.

Zakład budowy powozów i wozów Rogoźna (Wlkp.) Kotłarska 208.

W. Kośmicki.

Poszukuję 4-5 pokojowego komfortowego

mieszkania

nie wyżej 2 pietra w śródmieściu lub okolicy Jasnej, Słowackiego, Mickiewicza dla star- szego bezdzietnego państwa. Czynnysz za 2 lata zgóry lub według umowy. Oferty proszę do Kurjera Poznańskiego pod **zw 7461**

Gospodarstwo

18 morg. ziemi dobre. dom. chlewy, stodoła murowane. koń. 2 krowy, 3 świnie, maszyny, w mieście z powodu wyjazdu za 12.000 wpiaty 8000 Zgłoszenia Jan Pudo. Stęszew pow. Poznań (znaczek dołączyć) **zd 63 203**

Kucharka

gospodyni. spokojna ucziwa rzetelna. obeznana w dobrym gotowaniu. pieczeniu poszukuje miejsca pensjonacie klinice lub lepszym domu orywnatnem. Reflektuje się tylko na stałą pensję. Ostatnie miejsce 6 lat. Oferty Kurjer **zd 62 497.**

Ogólne Zwyczajne Zgromadzenie członków Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

odbędzie się **dnia 27 kwietnia 1928 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Giełdy, Aleje Marcinkowskiego 7.**

PORZĄDEK OBRAD:

- 1) Zatwierdzenie sprawozdania Rady Giełdowej oraz bilansu i rachunku zysków i strat za 1927 r.
- 2) Wybory uzupełniające do Rady Giełdowej na miejsce opróżnionych mandatów.
- 3) Wybór 1/3 części członków Rady Giełdowej, ustępujących z koleji.
- 4) Wybór Komisji Rozjemczej.
- 5) Wolne wnioski.

Pw 8015-13,221

Prezes Rady Giełdowej (—) **Dr. Pernaczyński.**

Zwyczajne Walne Zebranie

akcjonariuszów Banku Cukrownictwa Spółki Akcyjnej w Poznaniu

odbędzie się

w sobotę, dnia 28 kwietnia 1928 roku

o godzinie 4 po południu

w Poznaniu w gmachu własnym przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 7.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Sprawozdanie Zarządu o stanie majątkowym Spółki i wynikach roku obrachunkowego 1927.
3. Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 1927 r.
4. Odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik” z odbytej rewizji.
5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych.
6. Uchwała co do zatwierdzenia bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1927.
7. Uchwała co do podziału zysków.
8. Uchwała co do udzielenia pokwitowania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej.
9. Ustalenie odszkodowania dla Rady Nadzorczej na rok 1928 w myśl § 11 statutu.
10. Wybór dziewięciu członków Rady Nadzorczej.
11. Uchwała co do podwyższenia kapitału zakładowego najwyżej o dalsze zł 3 000 000.— i ustalenie warunków nowej emisji.
12. Uchwała co do innych ogłoszonych przedmiotów obrad podanych na piśmie Zarządowi w terminie przepisanych ustawami.

Do udziału w Walnym Zebraniu zaprasza się wszystkich akcjonariuszów. Prawo uczestniczenia mają ci akcjonariusze, którzy złożyli co najmniej akcję Banku Cukrownictwa wartości nominalnej zł 100.—, a o ile tychże dotychczas nie otrzymali, odpowiednie noty ugodowe lub kwity depozytowe Banku Cukrownictwa najpóźniej piątego dnia roboczego przed Walnym Zebraniem do godz. 6-ej wieczorem w Centrali Banku lub w Oddziałach Banku Cukrownictwa w Warszawie i we Lwowie lub też u polskiego notariusza, który poświadczyc winien, iż akcje złożone zostały u niego na przechowanie aż do ukończenia Walnego Zebrania.

Poznań, dnia 24 marca 1928 r.

nw6200

Zarząd:

(—) **Hebda** (—) **Brzeski.**

Zawiadaniem

że z dniem 28. 3. 1928 r. został zwolniony z naszego biura praktykant **Władysław Chmieński** i tenże niema upoważnienia przyjmowania zleceń wehodyzących w zakres działalności mego biura.

Biuro Detektywów „OKO”, tel. 20-76. J. Jasiński. z w 7501

Przetarg

Powiatowa Kasa Chorych w Szamotulach ogłasza przetarg na dostawę materiałów budowlanych:

1. 140 tysięcy sztuk cegieł (ilówka i kl).
2. 10 tysięcy sztuk cegieł (tonówka).
3. 10 tysięcy cegieł pustakowych zwykłych.
4. 10 tysięcy sztuk cegieł stropowych pustakowych 25×25×15.
5. 12 tysięcy kg. cementu.
6. 20 tysięcy kg. wapna niegaszonego.

Oferty z podaniem cen loco stacja Szamotyły należy nadesłać najpóźniej do dnia **6 kwietnia r. b.** do Powiatowej Kasy Chorych w Szamotulach.

Pow. Kasa Chorych zastrzega sobie prawo wyboru ofert.

Szamotyły, dnia 26 marca 1928 r.

dw3543

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Szamotulach Przewodniczący Zarządu Dyrektor Kasy (—) **Białasiak.** (—) **Olejnik.**

Licytacja przymusowa.

W piątek, dnia 30 marca 1928 o godz. 11 przed poł. odbędzie się sprzedaż przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu) za natychmiastową zapłatą:

1. samochód, 2. kanapy, leżanki, szyfonierki, szafy do rzeczy, umywalki, maszyny szewskie, lustro, 20 kapeluszy męskich i damskich, 2 płaszcze damskie, wałka doku do oprawy książek, stołów składowych, repozytorji i większej ilości nasion kwiatowych i warzywnych.

Obejrzeć można 15 minut przed sprzedażą.

Poznań, dnia 29 marca 1928.

nw6188/89

Magistrat XIII

Kto
pożyczki na założenie składu 1-2.000 zł na 2% miesięcznie. — Oferty do Kurjera zdw 63 339.

Do 2 000 zł
pożyczki poszukuje, dam dobry zastaw. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 299.

2-3 000 zł
poszukuje pod dobry zastaw i wysoki procent. Zgłosz. Kurjer zdw 63 259.

DO WYNAJECIA

3, 4, 5, 6
pokojowe mieszkania. Pokoje dla małżeństw. Pokoje próżne. Ubikacje na biura natychmiast wskazać także poszukuje takowych. Informator, Plac Nowomiejski n. 10a. Tel. 41-85. Pw 6275-0.4105.

Mieszkanie
dwa pokoje kuchnia na Łazarzu za czynszem wynajmie „Pawilon”. Głogowska 112 zdw 63 207/8.

Mieszkania
1, 2, 3 pokoje z kuchnią, pokoje próżne za dzierżawę wskazać „Columbia”. Woźna 11 i ptr. zdw 63 198.

Mieszkanie
2 pokoje, kuchnia, częściowo umeblowane odstąpię Wielkie Garbary 42. III. zdw 63 215.

Dwa
pokoje kuchnia, umeblowane oddam. Górna Wilda 40, wiadomość: restauracja. zdw 63 313.

Mieszkania
za czynszem zgóry 1, 2, 3 pokojowe wskazać Osadapol. Rzeczypospolitej 9. zdw 63 280.

Mieszkanie
3 pokoje, komfort, okolica W. Garbary wskazać Osadapol. Rzeczypospolitej 9. zdw 63 281.

Mieszkania
2 i 3 pokojowe dwuletnim czynszem odda Miłomirny. św. Marcin 5. parter. zdw 63 319.

2 pokoje
z kuchnią 2-letnim czynszem odda „Komis”. Wodna 26. zdw 63 320.

SZUKA MIESZK.

Poszukuje
mieszkania 4-7 pokojowego na wysokim parterze lub I piętrze Łazarz—Jeżyce. Warunki według umowy. Ewentualnie zamienie mieszkanie 6-pokojowe Matejki, III piętro. Zgłosz. do Kurjera zdw 62 711.

Młode
małżeństwo (urzędnik państwowy) poszukuje mniejszego mieszkania wprost od gospodarza. Plac czynsz dwuletni zgóry. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 62 814/15.

Poszukuje
3-5 pokojowego mieszkania ewtl. z meblami. Oferty Kurjer zdw 62 874.

Poszukuje
zaraz mieszkania 1 lub 2 pokoje z kuchnią (może być sutereną) wprost od gospodarza. Plac 2 lata zgóry dzierżawę. Dzielnica obojetna. Oferty Matuszewski Poznań. Kilińskiego 7, m. 6. zdw 62 892.

Mieszkania
2-pokojowego z kuchnią poszukuje w okolicy Starego Rynku wprost od gospodarza. Zapłać czynsz 2 lata zgóry. Oferty Kurjer zdw 63 064.

Mieszkania
2-3 pokojowego z kuchnią poszukuje, najchętniej na Jeżycach. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 184.

Mieszkania
3-5 pokojowego za czynsz roczny poszukuje. Drogerja. ul. Krąszewskiego 4. jw 9623.

ZAMIANA MIESZK

Mieszkanie
3-pokojowe, w Kościance, centrum rynku, zamienie na takie same lub mniejsze w Poznaniu, dzielnica obojetna, ewentualnie za dopłatą. Oferty Kurjer jw 9625.

Zamienie
pokój z kuchnią Szopienice (Kąlowice) na takowe w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 63 250.

POKOJE UMEBL.

Pokój
słoneczny dwóm inteligentnym osobom. Grunwaldzka 11, Białkowska. zdw 62 394.

Pokój
umebrowany, z utrzymaniem od 1 kwietnia do wynajęcia Spokoja 19. III p. lewo. zdw 62 712.

Umebrowane
pokoje dla panów, pań i małżeństw wskazać „Informator”. Pl. Nowomiejski 10a. tel. 41-85. Pw 6276-0.4109.

Pokój
dobrze umebrowany, słoneczny, wynajmie dwóm spokojnym panom od zaraz. Górna Wilda 18. III. ptr., prawo (przy ul. Półwiejskiej). zdw 62 326.

2 pokoje
sympialnia i jadalnia, z urządzeniem kuchni. Nowo wytapowane, dla 1-2 osób do wynajęcia natychmiast Wierzbicze 26. II. lewo. od 7-8 wieczorem. zdw 63 050.

Skromny
pokój dla solidnej pani. Maciejewska. św. Marcin 64. dom środkowy. III. zdw 63 362.

Pokój
do wynajęcia Słowackiego 38. parter. lewo. zdw 63 353.

Pokój
umebrowany dla panów oddam Piekary 24. I ptr. podwórze. zdw 63 354.

Pokój
niekrepujący urządzeniem kuchni dla 2 pań własna pościela zaraz. Sienna 9. I. prawo. zdw 63 355.

Śródmieście
pokój frontowy dwuosobowy, Al. Marcinkowskiego 17a. II. lewo. zdw 63 263.

Słoneczny
duży pokój z elektrycznością do wynajęcia. Skryta 1. I. prawo. zdw 63 357.

Pokój
umebrowany, bez pościeli do wynajęcia od 1. 4. Wielkie Garbary 5. II front. rw 1621.

Przyjmę
pana na wspólny pokój 1 4. Małeckiego 32. II piętro. lewo duża brama. zdw 63 266.

Wspólny
pokój dla pana, elektryczność, ul. Szkolna 3, wchód prawo. II. prawo. zdw 63 301.

Pokoik
na jedną osobę wynajmie. Ratajczaka 11a, 6 wejście. III., prawo. zdw 63 293.

Pokój
słoneczny, balkonowy 1, 4. wynajmie. — Łakawa 20. II., lewo. zdw 63 312.

Pokój
umebrowany, frontowy do wynajęcia. Kwiatowa 7. II., prawo. zdw 63 310.

Pokój
niekrepujący od 1. 4. wynajmie. Wielkie Garbary 48. I., prawo. zdw 63 292.

Pokój
duży, słoneczny zaraz solidnemu panu. św. Wojciech 22/24, III., prawo. zdw 63 289.

2 pokoje
gabinet i sypialnia elegancka, z wygodami lub oddzielnie dla małżeństwa oddam jako procent za wypożyczenie 1.000 zł. Adres Kurjer zdw 63 358.

Pokój
umebrowany, widok Stary Rynek, dla jednego pana do wynajęcia. Sgaller, Kozia 19. zdw 63 346.

Pokój
umebrowany, frontowy, słoneczny, niekrepujący, wejście wynajmie panu. Książek, Gąsiorowskich nr. 11. III., Łazarz. zdw 63 343.

Pokoik
z utrzymaniem wynajmie. Wroniecka 18. III. (lewo). zdw 63 340.

Taniol
pokój wspólny. Kozia 19. III. podwórze. lewo. zdw 63 258.

Szyperska 1,
III. pokój duży frontowy 1, 2 panom wynajmie. zdw 63 245.

Pokój
umebrowany, słoneczny do wynajęcia dla pana Szyperska 21. I. lewo. zdw 63 223.

Pokój
wynajmie. Przemysłowa 41. dom ogrodowy. II. prawo. zdw 63 220.

Pokój
ładnie umebrowany wynajmie solidnemu panu Zaska. Ogrodowa 18. zdw 63 261.

Umebrowane
pokoje dla pań, panów i małżeństw wskazać „Centrala Pośrednictwa i Ruchu”. 3. Maja 3a. zdw 63 240.

Pokój
1 lub 2 osoby, utrzymaniem. Półwiejska 2. III., prawo. zdw 63 260.

Pokój
umebrowany do wynajęcia. Niegolewskich 2. I., lewo. zdw 63 241.

Pokój
umebrowany 1 lub 2 solidnym panom do wynajęcia. Matejki 67. III., prawo. zdw 63 242.

2 pokoje
umebrowane, z gazową kuchnią dla 2 lub 3 osób z obiadaniami lub bez zaraz do wynajęcia. Gniazdek, Aleje Marcinkowskiego 3b. od godz. 4 po poł. zdw 3 006.

Przyjmę
panią na wspólny pokój, śródmieście. Adres wskazać Kurjer Pozn. zdw 63 100.

Pokój
bez pościeli inteligentnemu panu. Górna Wilda 17. III. lewo. zdw 63 075.

Pokój
z utrzymaniem lub bez poważnemu panu wynajmie. Adres wskazać Kurjer zdw 63 077.

Pokój
umebrowany, słoneczny, blisko Zamku inteligentnej pani w dzierżawie. Adres poda Kurjer zdw 63 078.

Pokój
duży, frontowy, dobrze umebrowany wynajmie tylko solidnemu panu. Sew. Mielżyńskiego 2. III. zdw 63 146.

Pokój
umebrowany w centrum, z utrzymaniem lub bez. Adres wskazać Kurjer zdw 63 063.

Pokój
umebrowany wynajmie od 1-go. Piotra Wawrzyniaka 24. II. ptr. zdw 63 051.

Pokój
frontowy wynajmie dwóm panom. Menelewska, Rzeczypospolitej 8. III. ptr. zdw 63 151.

Pokój
dla solidnego pana z całym utrzymaniem Wodna 11. II. zdw 63 155.

2 pokoje
komfortowe do wynajęcia. — 27 Grudnia 5. II. zdw 63 152.

Pokój
umebrowany dla samotnych. Oleśzkiński, Gorchove Łaki 3. III., lewo wejście. zdw 63 159.

Gwarna 8, III
prawo 2 panom pokój wynajmie. zdw 63 161.

Pokoik
skromnie umebrowany dla pana do wynajęcia Niegolewskich 6. II. ptr., prawo. zdw 63 164.

Pokój
umebrowany do wynajęcia Szamarzewskiego 30. III. lewo. zdw 63 178.

Pokój
umebrowany małżeństwu wynajmie. Lulka, Dąbrowskiego 98. jw 9617.

Skromny
pokój wynajmie. Chojnicki, Patr. Jackowskiego 17. jw 9621.

Pokój
do wynajęcia Górna Wilda 42. III. prawo. zdw 63 190.

Pokój
ładnie umebrowany wynajmie. — Prusa 2. II. lewo. zdw 63 121.

Pannę
na stancje przyjmę. Głogowska nr. 91. III. prawo. zdw 63 131.

Pokój
wynajmie. Górna Wilda 71. lewo. zdw 63 134.

Pokój
wynajmie dwóm osobom. Półwiejska 13. II. prawo. zdw 63 136.

Pokój
umebrowany do wynajęcia. Poznańska 27a. II. lewo. zdw 63 140.

Pokój
umebrowany z osobnym wejściem od 1 kwietnia. Drużbackiej 1a. front. II. lewo (narożnik Wyspiańskiego 5). zdw 63 141.

Pokój
umebrowany panu wynajmie. — Wodna 26. II. zdw 63 145.

Pokój
1-2 osób, elektryka, telefon, ul. Kwiatowa 3, wysoki parter. lewo (I. ptr.). zdw 62 424.

Pokój
na dwie lub jedną osobę. Roznowska, Wierzbicze 31. zdw 63 199.

Przyjmę
skromną panią na wspólny pokój. Wodna 7. Amüller. zdw 63 224.

Przyjmę
2 panów na umebrowany pokój. Wielka 23. II., lewo. zdw 63 226.

Pokój
dla pana z utrzymaniem. Adamczyk, Fr. Ratajczaka 14. zdw 63 232.

Pokój
do wynajęcia od 1. 4. Piasek. Wielkie Garbary 1. zdw 63 234.

Pokój
z utrzymaniem. św. Marcin 4. III., lewo. zdw 63 235.

SZUKA POKOJU

Skromnie
umebrowanego pokoju poszukuje od 1. 4. Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 811.

Studentka
poszukuje pokoju ewentl. z obiadaniami w śródmieściu od 15. kwietnia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 62 845.

Dwie
intelig. panienki poszukują od 15. 4. dużego frontowego pokoju możliwie z fortecianem, częściowym utrzymaniem, bez pościeli w śródmieściu. Oferty do eksped. Kurjera pod dw 3540.

Pokoju
umebrowanego z osobnym wejściem, w centrum miasta poszukuje od 2. 4. handlowiec. Łask. zgłoszenia z podaniem ceny upraszam do Kurjera Pozn. pod zdw 63 065.

Nowożeńcy
poszukują w centrum miasta 2 pokoje umebrowanych lub bez mebli, z wszelkimi wygodami. Cena obojetna. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 63 073.

Pokoju
na biuro, w śródmieściu, z używalnością telefonu poszukujemy. Oferty Kurjer zdw 63 081.

Studentka
szuka pokoju od 15 kwietnia jako współlokatorka. Zgłosz. Kurjer zdw 63 154.

Panna
poszukuje próżnego pokoju, najchętniej u starszej pani. Zgłosz. Kurjer zdw 63 172.

Próżne
pokoje umebrowane proszę zgłaszać bezpłatnie „Pawilon”. Głogowska 112. zdw 63 212/3.

Pokoju
umebrowanego poszukuje się dla małżeństwa z dorosłym synem. ewentl. z urządzeniem kuchni. — Zgłoszenia Kurjer zdw 63 187.

Pokoju
umebrowanego poszukuje się dla trojga osób od 1. 4. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 188.

Pan
przyjemny poszukuje dobrze umebrowanego pokoju z wejściem zupełnie niekrepującym, najchętniej wprost z klatki schodowej. Oferty Kurjer zdw 63 120.

Panienna
szuka małego skromnego pokoju. Zgłosz. do Kurjera zdw 63 129.

Próżnego
pokoju lub pokoju umebrowanego poszukuje młode małżeństwo z jednym dzieckiem zaraz. Oferty Kurjer zdw 63 139.

Pokoju
próżnego lub skromnie umebrowanego poszukuje bezdzietne małżeństwo. Zgłoszenia do Kurjera rw 1732.

2 siostry
na stanowisku poszukują skromnie umebrowanego pokoju od 15. 4. Oferty Kurjer zdw 63 219.

Skromnie
umebrowanego pokoju poszukuje zaraz. Najchętniej św. Marcin lub Półwiejska. Zgłoszenia do Kurjera zdw 63 334.

Młode
bezdzietne małżeństwo poszukuje od 1. 4. 23. umebrowanego pokoju z urządzeniem kuchni, z własną pościelą. Najchętniej u samotnej pani. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 335.

Pokoju
prywatnego, niekrepującego, z pościelą lub bez, możliwie z łazienką, poszukuje dla pana. Zgłoszenia z ceną Kurjer zdw 63 345.

Pokoju
niekrepującego, w śródmieściu do 30 zł poszukuje. Oferty Kurjer T w 977.

Pani
poszukuje pokoju niekrepującego, częściowo umebrowanego ewtl. próżnego na pracownia damska na Wywiel 1 piętro. Zgłoszenia do Kurjera zdw 63 351.

Dobrze
umebrowany pokój możliwie w centrum miasta poszukiwany zaraz. Oferty do Kurjera zdw 63 359.

Słonecznego
pokoju, nie wyżej, II. p., elektrycznością, szuka zaraz pani samotna. Kurjer zdw 63 366.

LOKALE

Wydzierżawie
2 pokoje na biuro, w którym wykwalifikowana siła mogłaby współpracować. Kurjer Pozn. zdw 63 089.

Okazja
urządzone warsztat saperski śródmieście wynajmie zaraz. Oferty do Kurjera zdw 63 255.

4 ubikacje
biurowe przy ulicy Ratajczaka od gospodarza wskazać „Informator”, plac Nowomiejski 10a. zdw 63 303.

DZIERŻAWY

Mleczarnia
parowa w pełnym biegu w dużym mieście do wydzierżawienia refi. z kap. około 10.000 złotych. Spieszne zgłosz. Kurjer Pozn. zdw 62 570.

Plac
wynajmie ogrodzony wysokim murem, około 1000 mtr. kw., z lokalem na biuro, okolica ul. Niegolewskich, Gilewicz, Słowackiego 39, od 3-5. zdw 62 718.

Dzierżawy
280 mórg 22 000 zł. 150 mórg 18 000 zł. 60 mórg 7000 zł. 50 mórg 10 000 złotych. Zgłoszenia Rurtkowskiego Grobla 29. zdw 62 533/4.

Skład
duży przyległy pokojem śródmieście za dzierżawę 2.500 odda Miłomirny, św. Marcin 5. parter. zdw 62 315/6.

Składu
mniejszego poszukuje za dzierżawę zgóry Oferty Kurjer zdw 63 294/5.

Dzierżawy
z maszynami zabudowaniami: kompletnie inwentaryzami. 46 mórg obacie 6000 zł. 50 mórg obacie 6000 zł. 74 mórg obacie 10.000. 93 mórg obacie 15.000. 240 mórg obacie 20.000. Władzysław „Argus”. Poznań, Piekary 18. Telefon 3728. zdw 63 270/1.

Poszukuje
składu kołodajnego w większym mieście na prowincji lub w Poznaniu, celem dzierżawy lub kupna. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 63 194.

Skład
3 pokoje i kuchnia od 1. 4. do wydzierżawienia. Rogoźno Wkp., Rynekowa 54. zdw 63 169.

Zaraz
wydzierżawie kompletnie umebrowane dwa pokoje z kuchnią, czynsz za półrocze zgóry. Mosina, Rynek 23. II. ptr., Spierlichowa. zdw 63 196.

Składu
z mieszkaniem, próżnego lub z urządzeniem, na prowincji od gospodarza poszukuje zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 314.

Dzierżawa
102 morgi na 12 lat, obacie 7 000, 96 mórg 14 000, 90 mórg 7 000, 46 mórg 6 000 poleca Malecki, Poznań, Rybaki 20a. zdw 63 287.

Willa
5½ morgi ziemi na dłuższy czas wydzierżawie, blisko Poznania. Do objęcia potrzeba 2 000 zł. Blicharski, Półwiejska 26. d 3333.

LETNISKA

Puszczkowo.
Willa, zabudowaniem, wiekszym ogrodem owocowym sprzedam zaraz tanio. Zgłosz. Kurjer zdw 63 054.

W mieście
powiatowym, gdzie wyższe szkoły do wydzierżawienia 5 pokojowe mieszkania, z ładnym ogrodem, spichlerze i inne zabudowania nadające się na przedsiębiorstwo zbożowe lub handlowe. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 256.

Dzierżawa
120 mórg z zabudowaniami, obszernym mieszkaniem, ładnym ogrodem w mieście, powiatowym gdzie wyższe szkoły do odstąpienia. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 257.

OSOBISTE

Odwołanie!
Obelga, rzucona w dniu 21. 8. w restauracji p. Walachowskiego w Sremin na panne Marie Miedziankównę odwołuje. Dalej rozglaszających te sprawę pociągne do odpowiedzialności. * * * dw 3524.

Pana
który był w Teatrze Wielkim na Paganinie dnia 26. III w loży nr 8 I. piętra z 2 paniami, prosi o podanie adresu w ważnej sprawie do Kurjera Poznańskiego pod dw 3534.

Unieważnienie
weksli: na 170.— zł. platny 24-go kwietnia 1928 i na 100.— zł. platny 16 maja 1928. Owe weksle wystawione są przez W. Maciejewskiego, dentystę, Poznań-Główna, Główna 108, z symem Franciszek Zieliński, Poznań, św. Marcin 27. Z powodu zaginięcia tychże na drodze pocztowej Poznań-Kraków unieważnia się. Postępujących się nimi pociągne do odpowiedzialności. zdw 63 098.

Panią
sasiadkę — balkon, i rzad, „Metropolis”, godz. 9 — prosi o znajomość sasiad lewo. Łaskawą odpowiedź Kurjer zdw 63 349.

ROZMAITE

Trykotaży
pracownia, Chelmońskiego 8. II piętro. zdw 61 730.

Pracownia
maszynowych dziurek, mierzki, okrętka wzywam koronki. Kłossowska, Wroniecka 19, II. zdw 62 181.

Dekoracje
okien wykonuje dobrze i tanio tapicer-dekorator Cybulski Półwiejska 40. zdw 62 698.

Filet
roboty ręczne wykonuje wytwornie. Adres wskazać Kurjer Pozn. zdw 62 634.

Zamówienia
przyjmuję na domowe pieczywo świąteczne, również poleca cukry, czekolady, bomboniere. Cukiernia Ziemiarek, plac Nowomiejski 6. telefon 41-47. zdw 63 226.

Posłańcy.
Zlecenia listowe, przewózki koiun i ręcznie załatwia „Centrala Ruchu”. 3. Maja 3a. Tel. 38-00. zdw 63 230.

Odnawiam
suffity w pokojach na biało bez uszkodzenia tapet. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 308.

OZENKI

Kawaler
lat 27, z dobrej rodziny, z zawodu piekarz, posiadający 2 000 zł. pragnie się ożenić

Szofer-
monter poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 715.

Gospodyni
z prowincji, samodzielna, uczciwa, zaufana, poszukuje od 1. 4. 28. lub 15. 4. posady u samotnej osoby. Zgłoszenia do Kurjera zdw 62 925

Solidnie
gustownie i najtaniej oprawa obrazów. Władimir Witold Lewowski Wrocławska 36. skład obrazów Pw 7304-53 457

Handlowiec
w młodszym wieku, dzielny w zawodzie, samodzielnie pracujący, z znajomością książkowości, korespondencji polsko-niemieckiej, z kilkoletnią praktyką. P. a. świadectwami, poszukuje od 1. 4. odpowiedniej stałej posady w Poznaniu i złoży przy gwarancji 2500-3000 zł (gotówki) kaucji. Łask. zgłoszenia z podaniem zafiarowanej posady upraszam do Kurjera Pozn. pod zdp 63 066.

Nauczycielka
kresowianka, nanna lepszej sfery język francuski teoretycznie niemiecki. początki muzyki. poszukuje posady 1-2 dzieci. W arunek: przynależność do rodziny. Łaskawe oferty: Leszno. Bank Polski. Iwanowska zdw 62 495

Panna
przystojna, pisząca biegle na maszynie, z kilkoletnią praktyką adwokacką poszukuje posady maszynistki, względnie osobistej sekretarki. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdw 63 091.

Szofer
inteligentny, rzutki przyjmie posadę zaraz. Może zlatwać prace magazyniera lub kancelaryjne. Zgłosz. do Kurjera zdw 63 114.

Uczniwa
dziewczyna poszukuje posady do dzieł lub do pomocy. — Oferty Kurjer zdw 63 116.

Dziewczyna
lat 17 poszukuje jakiegokolwiek posady. — Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 63 117.

Ekspedjentka
lat 22, z ukończoną szkołą handlową, dwuroczną praktyką poszukuje posady zaraz branży obojętnej, najchętniej piekarskiej, całkowicie utrzymaniem. Oferty Kurjer zdw 63 071.

Panienka
lat 18, religijna, z dobrej rodziny, lubiąca dzieci, umiejąca szyc i haftować szuka posady do dzieci. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 084.

Française
institutrice bonnes recommandations cherche place depuis le 1-es mai. S'adresser à la expedition zdw 63 059

Dziewczyna
z zamiłowaniem do dzieł poszukuje posady od 1. 4. 28. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 058.

Inteligentna
panienka, z dokładną znajomością książkowości, kasowości, korespondencji, umiejąca wykwinie gotować przyjmie posadę sekretarki, zarządczyni lub podobną. Kurjer zdw 63 056.

Rutynowana
zdolna buchalterka-korespondentka samodzielna, władająca językiem polskim, niemieckim, pisząca biegle na maszynie, uczciwa panienka szuka posady. Kurjer zdw 63 055.

Osoba
inteligentna, z dobrej rodziny, posiadająca jak najlepsze świadectwa i referencje, szuka posady zaraz jako zarządczyni lub wyrzycielka, najchętniej do samotnej osoby. Oferty upraszam do Kurjera Pozn. pod zdw 63 052.

Stolarski
pomocnik młodszy, wypraktykowany na budowie i meble szuka pracy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 049.

Której
z pań zależy na dobrej, młodszej dziewczynie do wszystkiego, możliwie do młodszej rodziny? Zgłoszenia Kurjer zdw 63 048.

Ogrodnik
wykwalifikowany obejmie prace, nadzór i pielęgnację ogrodów i balkonów. Oferty Kurjer Pozn. zdw 63 153.

Inteligentna
dobrze wychowlana panna pragnie przyjąć posadę w aptece celem wydoskonalenia się jako pomocnicą aptekarską. Łask. zgłoszenia proszę nadsłać do Kurjera Pozn. zdw 63 157.

Krawcowa
z Berlina, rutynowana, szyje poza domem i na folwarkach. Ceny przystępne. Pawlak, Rybaki 20a. zdw 63 166

Książkowy
mogący pracować jako książkowy, biurowy lub korespondent poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 63 167.

Młodszy
czeladnik rzemieślnicy, sierota, z małego miasta poszukuje pracy. — Oferty Kurjer zdw 63 171.

Maszynistka
z ładnym charakterem pisma poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 63 327.

Dziewczyna
młoda, czysta sumienna i pracowita szuka posady od 1. 4. do prac domowych bez gotowania. Oferty Kurjer zdw 63 192.

Młodszy
szofer-traktorzysta, trzeźwy, sumienny poszukuje posady za skromnym wynagrodzeniem zaraz lub później. Adres wskaże Kurjer zdw 63 191.

Szofer
z roczną nauką ślusarską i dłuższą praktyką szlifierską, poszukuje posady zaraz lub od 1. kwietnia. Miejsco oś obojętne. W wolnym czasie chętnie zajmie się wszelką pracą. Zgłoszenia Kurjer Poznanski pod zdw 63 195.

Zwolniony
posterunkowy na własne życzenie poszukuje posady jako marazynier, woźny lub tp. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 142.

Panna
inteligentna, władająca językiem polskim i niemieckim poszukuje posady do jakiegokolwiek składu lub wyrzeczenia pani domu. Miejscowość obojętne. Zgłosz. Kurjer zdw 63 144.

Sierota
z dobrymi świadectwami, umiejąca gotować, szyc poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 63 197.

Panienka
z dobrej rodziny, lat 27, mówiąca poprawnie po polsku, kochająca dzieci, znająca krawieczyznę, robotki oraz całkowite gospodarstwo szuka odpowiedniej posady. Okolica obojętne. Oferty do Kurjera zdw 63 228.

Dziewczyna
poszukuje posady od 1. 4. do dzieł lub lepszych prac. Oferty Kurjer zdw 63 244.

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady od 1. 4. 28. Oferty Kurjer zdw 63 330.

Służąca
poszukuje posady od 1. w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 63 336.

Kowal
maszynista, młody, samotny, obeznany dobrze w swym zawodzie, poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 63 337.

Mistrz
cukierniczy, dzielny w swym zawodzie przyjmie posadę. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 63 342.

Polecam
gospodynie, kucharki, pokojówki i dziewczyny z gotowaniem. — Kranzowa, pośredniczka posad, Ratajczaka 2. telefon 28-17. zdw 63 291

Sierota
17-letnia, uczciwa, pracowita, religijna szuka posady Michałkowa 7/8 zdw 63 278

Dwie
panienki lat 17 i 18, poszukują posady do dzieł lub lekkich prac domowych. Zgłoszenia: Agencja Kurjera Poznańskiego, Lwówek nr. 30. nw 6192

Dzielną
krawcowa poleca się poza dom 2.50 zł dziennie Oferty Kurjer zdw 62 945.

Książkowa
maszynistka, znająca stenografię polską, szuka posady (początkującej), od 1. Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdw 62 397

Polecam
gospodynie kucharki, pokojówki i dziewczyny z gotowaniem. — Kranzowa, pośredniczka posad Ratajczaka 2 Tel 28 17. zdw 62 572

Osoba
inteligentna poszukuje posady u samotnej osoby ewentl. u starszego małżeństwa za małym wynagrodzeniem. Na żądanie może wysłać fotografie. Oferty Kurjer Poznanski zdw 62 332.

Kasjerka
biurowa z 4-letnią praktyką poszukuje posady w poważnym przedsiębiorstwie. Zgłoszenia pod zdw 63 264.

Rutynowana
siła żeńska poszukuje odpowiedniej posady biurowej za skromnym wynagrodzeniem Łaskawe oferty do Oredownika zdw 63 333.

Elew
gospodarczy, kat., lat 22 z praktyką, władający językiem polskim i niemieckim w mowie i piśmie, poszukuje posady od 1. 4. 28. lub później Łaskawe zgłoszenia pod zdw 62 585 do niniejszego pisma.

WOLNE MIEJSCA

Krawców
na duże sztuki poszukuje Wojtalewicz, Wierzbicce 37a. zdw 63 040

Służąca
potrzebna do wszystkiego. Poina 18. III. lewo zdw 62 914

Fryzjer
na wypomóżkę. Górna Włda 82. zdw 63 344

Służąca
uczniwa potrzebna 1. 4. Ganzke Niegolewskich 16. zdw 63 251

Książkowego
siła młodsza, lecz dzielna (możliwie z branży konfek. biawatn. galant lub t. p. lecz niekoniecznie), poszukuje od 1. 4. r. b. Bazar w Gdyni (pow. morski). Zgłoszenia przyjmujcie L. Rychlewski, Poznań, Mickiewicza 3. I. Pw 8002-13.140

Szwaczek
poszukujemy dobrze wpracowanych na odzież zawodowa. Hildebrandt, Pocztowa 33. zdw 63 227

Pomocnika
z branży kolonialnej, z kaucją poszukuje się zaraz lub od 15 kwietnia 1928. Zgłoszenia do Kurjera zdw 63 130.

Chłopak
potrzebny na gospodarstwo do wszelkich prac. Andrzej Kaczmarek, Plewiska. zdw 63 133

Poszukuje
się zaraz ucznia stolarskiego. Wiśniewski, mistrz stolarski, Kwiatowa 2. zdw 63 143

Posługaczka
i służąca od 1. 4. 28 potrzebna. Klinika, ul. Gasiorowskich 7. zdw 63 147

Panienska
do szycia damskiego potrzebna zaraz. Niegolewskich 10. III. prawo. zdw 63 332

Zarobek
dla demokracji. Zgłoszenia od 6.30 do 8 wieczorem. Adres wskaże Kurjer zdw 63 333.

Przyjmę
pana na pokój wspólny. Strumykowa 6, II., front. Krzewiński. zdw 63 331

Dziewczyna
młodsza, porządnie rodziny, potrzebna do wszelkich prac domowych. Kwiatowa 3. Elik. zdw 63 347

Dziewczyna
do wszystkiego Zgłoszenia od 6-7 ul. Mickiewicza 7. II prawo zdw 63 249

Poszukuje
się dwóch uczniwych żonatyh ludzi jako posłańców. Biuro Przechyła 11a zdw 63 246

Służąca
z dobrym gotowaniem i do innych prac domowych potrzebna od 1. 4. ul. Fr. Ratajczaka 36. I. klinika. zdw 63 222

Służąca
zaraz potrzebna. Musielak, Dąbrowskiego 41a zdw 63 202

Pomocnik
młodszy (krótko po nauce) potrzebny zaraz w Porawski skład delikatesów, Dąbrowskiego 49. zdw 63 200

Fotograf
pomocnik, bierły, rzetelny, z dobrymi świadectwami, znający język polski jak i niemiecki potrzebny zaraz lub później na kierownika pierwszorzędnej zakładu na G. Sł. Piśmienne zgłoszenia z dołączeniem fotografii ewentl. kilku własnych prac i podaniem pensji Zakład fotograficzny Leon Czarniecki, Mysłowice, St. Kościelna 4. zdw 63 272

Książkowa
do pojedynczej książkowości i kasowania. Posada zaraz do objęcia. Pensja 1% od obrotu Kaucja 500 zł Zgłoszenia Kurjer zdw 63 261.

Ekspedjentki
z branży biawatów i towarów krótkich oraz biurolistki, piszącej na maszynie po polsku i niemiecku poszukuje zaraz. Władysław Szczepański, Gniezno, Chrobrego 1. nw 6185

Dziewczyna
starsza, uczniwa potrzebna od 1. 4. Kaczmarek, Chwałiszewo 29. zdw 63 306

Posługaczka
zaraz potrzebna. Szwarc, ulica Stroma 6. II. zdw 63 296

Pomocnik
młodszy, zdolny dekorator potrzebny zaraz. Wędzoch, Półwiejska 3, skład kolonialny. zdw 63 233

Kochana Matulo
poproś Ojezulka, ażeby kupił mi aparat fotograficzny pudełkowy za 45 zł w firmie: **K. GREGER** Poznań, 27 Grudnia 20. Pw 7999-11.728

Szofer
potrzebny od 1. 4. 28 r. na stałą posadę. Kaucja 1000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 63 111.

2 uczenie
porządne, uczciwe mogą się zaraz zgłosić. Jankowski, Półwiejska 3, skład obuwia. zdw 63 112

Fryzjerka
dobra praktyka potrzebna zaraz lub później. Zieliński, Główny Dworzec. zdw 63 113

Służąca
z dobrem gotowaniem na przychodnie potrzebna. Zgłoszenia godz. 2-4 Rzezypospolitej 3, wysoki parter, prawo, front. zdw 63 082

Dzielną
krawcowa do domu. Zgłoszenia Brębrowicz, Mostowa 34. zdw 63 079

Służąca
do wszelkich prac domowych potrzebna od 1 kwietnia. Admaska, Bukowska 33. III. zdw 63 080

Uczeń
z lepszej rodziny i lepszym wykształceniem szkolnym do przedsiębiorstwa zbożowego w Poznaniu, może się zaraz zgłosić do eksped. Kurjera Poznańskiego pod zdw 63 070.

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Skład kolonialny, Piskawa 2/3. zdw 63 072

Robotnika
uczniwego, do wszelkich prac, biegłego w zabijaniu skrzyż poszukuje. Zgłoszenia z papierami w biurze 6-7 Rzezypospolitej 3, I. lewo. zdw 63 158

Służąca
do wszystkiego. Koniecki, Fr. Ratajczaka 36, front. zdw 63 156

Książkowa
rutynowana, z dobrym charakterem pisma zaraz poszukiwana. Adres wskaże „Par”. Al. Marcinkowskiego 11. Pw 7991-13.132

Dziewczyna
tylko wiejska, do wszystkiego, bez gotowania potrzebna do dwóch osób od 1. 4. 28 lub później. Maj Bielice Nowe, poczta Bydgoszcz Pw 7993-63.252

Dziewczę
rozsadne, do 2 małych dzieci potrzebne Mostowa 24, parter, prawo. zdw 63 053

Czeladnik
ślusarski, który pracował przy samochodach, umiejący kuć, potrzebny zaraz Piotra Wawrzyniaka 3, w podwórzu. zdw 63 062

Krawczynie
samodzielna na kostiumy i płaszcz, także uczenie przyjmie zaraz Willman, Matejski 51. zdw 63 061

Krawiecki
pomocnik młodszy potrzebny zaraz. Mistrz krawiecki, Stefan Kaczmarek, Buk. nw 6179

Dziewczyna
do lepszych prac domowych potrzebna. Nawrocka, Wybickiego nr. 16, parter. zdw 63 165

Czeladników
szewskich na meską i damską pracę poszukuje Dyrekcja Kolejowa, pokój 22. zdw 63 163

Służąca
pracowita, z praniem potrzebna Gwarna 8. III. prawo. zdw 63 162

Uczniwej
i biegłej ekspedjentki poszukuje się do składu towarów kolonialnych i restauracji na prowincji zaraz. Reflektantki, które mają zapewnione przyłączenie do rodziny, z własnoręcznie piisaną prośbą, chlubnymi świadectwami, fotografiją i wymaganą pensją zechcą zgłosić się do Kurjera zdw 63 122.

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych, z dobrymi świadectwami potrzebna od 1. 4. rb. Dąbrowskiego 47. I. lewo. zdw 63 123

Chłopiec
starszy do posyłek potrzebny. — Zgłoszenia tylko pomiędzy 2-3 lub 6-7 „Technodostawa”. Piekary 3. zdw 63 125

Chłopak
do posyłek potrzebny. Marbor, Staszica 24. zdw 63 189

Dziewczę
do dzieł potrzebna. Józwiak, 27. Grudnia 20. zdw 63 177

Służąca
do wszystkiego, umiejąca dobrze gotować i prac potrzebna od 1. 4. Spokojna 12. Lisiicka. zdw 63 156

Podróżującego
na artykuły dekoracyjno-wystawowe na prowincję poszukuje Jan Büttner, Poznań-Rataje, tel. 37-92 rw 1728

Dziewczyna
z dobrymi poleceniami do wszystkiego potrzebna Poznańska 58a, II. lewo. zdw 63 185

Uczeń
starszy, z lepszym wykształceniem z dobrej rodziny, potrzebny do fabryki perfum i kosmetyków. — Perfumerja Paryska, Gwarna 10. zdw 63 329

Pokojowa
dobrze polecona potrzebna. ul. Skarbowska 3. I. ptr. zdw 62 989

Nauczycielka
z 5-letnią praktyką poszukuje od 1. 6. 1928 r. posady. Knakówna, Wielkie Walechnowy, pow. Gniezno zdw 62 588

Aptekarz
aprob lub z 1 egz władający także językiem niemieckim chrześcijanin, potrzebny od 1. 4. r. b. Zgłoszenia z ref i podan. warunków uprasza Apteka pod Złotym Lwem Leszno Wlkp dw 3481

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz Kanakowa 3. zdw 62 729

2 czeladników
stolarskich na meble i budowie poszukuje na stałą i dobrą pracę Jan Jachmann, mistrz stolarski, Pniewy. zdw 62 706

Rutynowany
książkowy, bilansista (z branży stolarskiej, z kaucją mając piętroszeństwo), potrzebny do fabryki mebli na Pomorzu od 1. 4. 28. lub później. Pisemne zgłoszenia z referencjami i świadectwami: Głogowska 53, prawe wejście. III. ptr. od 11-2. zdw 62 805

Żelaźniaka
rzutkiego fachowca, z długą praktyką w okucjach budowlanych i narzędziach przyjmie „Przewodnik”. skład żelaza, św Marcin 30 zdw 62 900

Mistrz
ceglarski poszukiwany zaraz. Oferty z podaniem wieku, stanu rodziny, żądanej wynagrodzenia odpisów posiadanych świadectw pod adresem: J. Włodarski, Lubliniec, G. Śląsk. dw 3506

Młodszy
pomocnik fryzjerski może się zaraz zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 62 381.

2 czeladników
kowskich, z dłuższą praktyką potrzebnym zaraz na stałe zatrudnienie Jan Brettschneider, mistrz kowski, Środa zdw 62 342

Ekspedjentka
na stałą posadę potrzebna „Alfa”. Szkolna 10. zdw 62 904

Służąca
wiejska, uczniwa, porządna i pracowita potrzebna Grobla 13, parter, lewo. zdw 62 418

Bezrobotni!
Každy i wszędzie, kto umie pisać bez różnicy płci i wieku, w dzień lub wieczorem — może zarobić minimum 3 zł na godzinie (Praca może być stała). Pisać do: „Inżynier Przybylski 41, rue Colbert Lille Nord — Francja. Dołączyć znaczek na odpowiedź. dw 3499

Poszukuje
energicznej panny dla 10 8 i 2-letniej dzieci jako wychowawczyni która takie posady już zajmowała. Wymagane jest dobre władanie językiem polskim i znajomość oskolwiek szycia domowego, prawnowania bielizny nieskazitelna przeszłość Zgłoszenia wraz z życzyrsem odpisami świadectw i podaniem wysokości żądanej pensji skierować należy pod poniższym adresem: Jan Noza kupiec, Rybnik, woj. śląskie. zdw 61 784

Siodlarz
powozowy samodzielnie pracujący może się zaraz zgłosić. J. Losiński, fabryka powozów i karozerii. Września rw 1719

Poszukuje
biurolistki, biegle władającej niemieckim. Warunki podług umowy. Zgłoszenia między 5-6 Rzezypospolitej 1 „Agra”. zdw 63 118

Czeladzi
na szycie robotę meską poszukuje Sikorski, Rzezypospolitej 2. zdw 63 092

Fryzjerka
na stałą posadę zaraz potrzebna. J. Gnacy, ul. Głogowska 79. zdw 63 103

Dziewczyny
z gotowaniem poszukuje. Adres Kurjer zdw 63 110.

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. — Wierzbicce 33. zdw 63 325

Posługaczka
potrzebna zaraz Zgłoszenia u p. Beil, Stroma 22. od 2-4. zdw 63 282

Ekspedjentka
potrzebna. Pracownia łożek metalowych. Półwiejska 22 zdw 63 279

Posługaczka
młoda z praniem do 2 osób potrzebna. Rybaki 18 III prawo. zdw 63 277

Marszantka
potrzebna zaraz Jeżyce, ul. Zorawia 4. zdw 63 276

Dyrektoryzy
samodzielnej do pierwszorzędnego magazynu stroju poszukuje zaraz. Szydłowska, Gniezno, Chrobrego nr. 37. nw 6191

Formiarzy
doświadczonych na ręczna pracę oraz kilku na maszynowa, a także szofera dzielnego, dzielnego montera, żonatego, przyjmie na stałą posadę, ewentl. z mieszkaniem. Fabryka maszyn i odlewnia żelaza. St. Malinowski, Srem. Zgłaszać się Oddział Poznański, Pocztowa 30. Pw 8005-13.192

Uczeniwa
potrzebna Nowa pracownia kolder, Woźna 13. I ptr. zdw 63 356

Posługaczka
na przedpołudnie potrzebna. Niegolewskich 7, parter, lewo. zdw 63 352

Chłopiec
do rozwżenia piecywa i prac w piekarni potrzebny. Górna Włda 81, piekarnia. zdw 63 350

Technika
dentystycznego, młodszego, biegłego w zlocie i kauczuku przyjmie zaraz zakład dentystyczny. Oferty z podaniem wymagań do „Par”. Al. Marcinkowskiego 11 pod „Technik dentystyczny”. Pw 8016

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych i prania potrzebna od 1. 4. Restauracja, Skłodowa 11. rw 1722

Marszantka
podręczna, zdolna potrzebna. — „Marja”. Woźna 7/8. rw 1723

Prasowaczki
do bielizny damskiej potrzebne zaraz. Anflink, Czartoria 2. rw 1725

Uczniowie
kowskiej mogą się zaraz zgłosić. W. Świętek, Głogowska 110. zdw 62 320/1

Mechanik
specjalista na szpanowanie kół potrzebny zaraz. Zgłosz. „Columbus”. skład rowerów, Wrocławska 15. zdw 63 179

Służąca
starsza zaraz potrzebna z pościelą. Stachowiak, Jeżuicka 12, II p. zdw 63 176

Retuszarka
(retuszer) do negatyw i pozytywów może objąć posadę na Pomorzu zaraz lub od 1. 5. 1928 r. Podanie warunków do Kurjera Pozn. dw 3538

Książkowa
która płynnie stenografuje po polsku i biegle po polsku i niemiecku pisze na maszynie zaraz potrzebna Władysław Lewandowski, fabryka dawy Jarocin. zdw 62 916

Pomocnik
fryzjerski może się zaraz zgłosić. v pod 62 3528.

Książkowy
bilansista otrzyma w średnim przemyśle na prowincji stałą ufana posadę który może udzielić pożyczki 8 do 10.000 zł na pierwszą hipotekę Zgłoszenia Kurjer zdw 62 917.

Gospodyni
starsza, samodzielna, z wykwinną kuchnią, potrzebna do dworu do samotnego pana. Zgłoszenia Kókczyńska, Aleje Marcinkowskiego 2a. zdw 63 088

Humor zagraniczny

— Skasowanie napiwków jest dobre, nie trzeba tylko aby zakazali także ich odbierać... (Pasquino)

Przedpłata

na kwiecień 1928 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska”: w Poznaniu w eksped. z 4,00, w agencjach w mieście z 4,50, z odnośnikiem do domu w Poznaniu z 4,70, z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4,86, kwartalnie z 14,57, pod opaską w Polsce z 4,90, pod opaską w innych krajach z 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesyłek w zakładzie, strajków itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczeń, numerów lub odszkodowania.

Telefony do redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 95 gr., na stronie 4-lamowej 80 gr., na stronie czwartej 100 gr., na stronie drugiej 120 gr., przed wiadomościami potencyjnymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20%, nadwyżki do wydania wieczornego do godziny 10, w dni przedświąteczne do godziny 9 przed południem. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 80 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy.